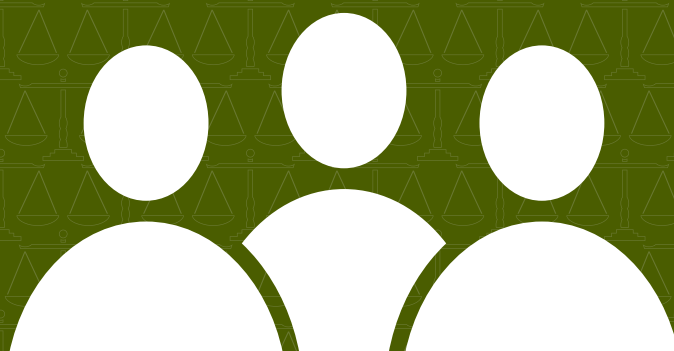


Chun seirbhís um chúnamh dlíthiúil agus comhairle dlí atá gairmiúil,
éifeachtach agus éifeachtúil ó thaobh costais de a chur ar fáil.

ROCHTAIN AR CHEARTAS



tuarascáil bhliantúil 2011



MISEAN

Chun seirbhís um chúnamh dlíthiúil agus comhairle dlí atá gairmiúil, éifeachtach agus éifeachtúil ó thaobh costais de a chur ar fáil.

FÍS

Rochtain ar cheartas a éascú trí sheirbhís comhairle agus cúnamh dlíthiúil shibhialta a sholáthar ar féidir comparáid dhearfach a dhéanamh idir í agus dea-chleachtas ar fud an domhain.

SPRIOCANNA

SEIRBHÍS

Seirbhís ghairmiúil, inrochtana ar ardchaighdeán a sholáthar.

CUMARSÁID

Próiseas faisnéise, oideachais agus cumarsáide poiblí éifeachtach a chur i bhfeidhm.

BAINISTÍOCHT ACMHAINNÍ

An úsáid is fearr a bhaint as na hacmhainní airgeadais agus oibriúcháin a leithdháiltear don Bhord agus luach ar airgead a chinntiú.

NUÁLAÍOCHT

Cinntiú go bhfuil an Bord nuálaíoch, solúbtha agus freagrúil ina chur chuige maidir le seirbhísí a chur ar fáil go héifeachtach.

FORBAIRT CUMAIS

Forbairt a dhéanamh ar chumas an Bhoird seirbhís ghairmiúil ar ardchaighdeán a chur ar fáil.

CLÁR ÁBHAR

Forbhreathnú	02
Brollach ón gCathaoirleach	05
An Bord	07
Foireann agus Struchtúr	08
Réamhrá ón bPríomhfheidhmeannach	10
Gnóthachtálacha agus Forbairtí tábhachtacha in 2011	13
An tSeirbhís a Soláthraíodh in 2011	15
An tSeirbhís a Fhorbairt	34
Tacú le Soláthar Seirbhíse	36
Airgeadas	41
Aguisín 1 – Ráitis Airgeadais	44
Aguisín 2 – Úsáid Fuinnimh 2011	69
Aguisín 3 – Liosta d'Ionaid Dlí	70
Aguisín 4 – Liosta d'Oifigí na Seirbhíse Idirghabhála Teaghlaigh	74

FORBHREATHNÚ

1 FEIDHM AGUS CUSPÓIR

Is é an Bord um Chúnaimh Dlíthiúil an comhlacht reachtúil, neamhspleách atá freagrach as cúnamh dlíthiúil sibhialta agus comhairle a chur ar fáil do dhaoine ar acmhainn mheasartha, i gcomhréir le forálacha an Achte um Chúnaimh Dlíthiúil Sibhialta, 1995 (“an tAcht”). Rinneadh foráil 54 den Acht a leasú leis an Acht um an Dlí Sibhialta (Forálacha Ilghnéitheacha) 2011 agus chuir sé sin cúram breise ar an mbord seirbhís idirghabhála teaghlaigh a chur ar fáil. Táthar ag cur de bhreis le sainchúram an Bhoird faoi láthair, i ndiaidh chinneadh Rialtais in 2010, chun bainistíocht agus riarachán na Scéimeanna um Chúnaimh Dlíthiúil Coiriúil a chuimsiú ann, a bhí á riar ag an Roinn Dlí agus Cirt agus Comhionannais roimhe seo.

Is éard is comhairle dlí ann ná comhairle ar bith ó bhéal nó i scríbhinn a thugann aturnae nó abhcóide, lena n-áirítear litreacha a scríobh agus idirbheartaíochtaí a dhéanamh.

Is éard is cúnamh dlíthiúil ann ná nuair a dhéanann aturnae nó abhcóide ionadaíocht thar ceann duine in imeachtaí cúirte. Caithfidh duine deimhniú um chúnamh dlíthiúil a fháil ar dtús, ina sonraítear na seirbhísí dlí atá á ndeónú, agus ní mór dó/di an ranníocaíocht um chúnamh dlíthiúil a shonraítear sa deimhniú a íoc.

Déantar seirbhísí dlí a sholáthar thar raon leathan cúrsaí dlí sibhialta.

2 SOLÁTHAR SEIRBHÍSE

Den chuid is mó, cuireann aturnaetha atá fostaithe ag an mBord comhairle dlí agus cúnamh dlíthiúil ar fáil trí líonra d'ionaid dlí. Cuireann aturnaetha atá i mbun cleachtas príobháideach seirbhís chomhlántach ar fáil. Fostaíonn an Bord iad ar bhonn cás ar chás.

Tá speisaltacht tearmainn sna hoifigí i mBaile Átha Cliath, Corcaigh agus Gaillimh agus tá aonaid tiomnaithe freisin

i mBaile Átha Cliath a bhíonn ag plé le cásanna faillí leighis agus cásanna leanaí ar baol dóibh go dtabharfaí faoi chúram an Stáit iad.

Oibríonn an Bord Ionad speisialaithe Doiciméadúcháin do Dhídeanaithe freisin, a chuireann seirbhís ghairmiúil neamhspleách taighde agus leabharlainne ar fáil do na príomhchomhlachtaí ar fad a bhfuil baint acu leis an bpróiseas tearmainn.

Ar 1 Samhain 2011, aistríodh an fhreagracht i leith na Seirbhíse Idirghabhála Teaghlaigh (SIT) go dtí an Bord um Chúnaimh Dlíthiúil ar ordú ón Aire a thug éifeacht don Acht um an Dlí Sibhialta (Forálacha Ilghnéitheacha) 2011. Seachadann an SIT a cuid seirbhísí trí bhíthin ceithre oifig lánaimseartha agus dhá oifig déag pháirtaimseartha.

Aistríodh an chéad cheann de na scéimeanna ad hoc um chúnamh dlíthiúil coiriúil, Scéim Comhairle Dlí Stáisiúin na nGardaí, go dtí an Bord ar an 1 Deireadh Fómhair 2011.

3 SEIRBHÍSÍ DLÍ A FHÁIL

Caithfidh duine atá ag lorg seirbhísí dlí iarratas a dhéanamh ar cheann ar bith de na hionaid dlí a leagtar amach in Aguisín 3 agus foirm iarratais a chomhlánú, ag sonrú an ábhair lena mbaineann an t-iarratas ar chomhairle dlí agus/nó ar chúnamh dlíthiúil agus ag tabhairt sonraí faoi ioncam agus acmhainní caipitil ar bith.

Tá sé mar aidhm ag an mBord a chinntiú go ndéanfar coinne le haturnae a thairiscint do dhuine atá incháilithe i gcomhair seirbhísí dlí taobh istigh de thréimhse uasta 4 mhí ón uair a dhéantar an t-iarratas a chur i gcrích. I gcásanna áirithe, cuirtear seirbhís tosaíochta ar fáil. Mar shampla, cásanna foréigean teaghlaigh, fuadach leanaí, cásanna a bhaineann le hiarratais ón Stát chun leanaí a thógáil i gcúram nó cásanna lena mbaineann teorainneacha ama atá ar tí dul in éag.

4 ÍOC AS SEIRBHÍSÍ DLÍ

Ceanglaítear ar dhuine ar bith a ndéonaítear comhairle dlí agus/nó cúnamh dlíthiúil dó/di ranníocaíocht a dhéanamh leis an mBord. Déantar an ranníocaíocht um chomhairle dlí a mheas bunaithe ar ioncam indiúscartha an iarratasóra, .i. ioncam tar éis asbhaintí áirithe. Déantar an ranníocaíocht um chúnamh dlíthiúil a mheas bunaithe ar ioncam indiúscartha agus ar chaipiteal indiúscartha an iarratasóra. Is é an ranníocaíocht is lú ná €10 ar chomhairle dlí agus €50 ar chúnamh dlíthiúil. Tugann an t-ionad dlí comhairle do dhuine faoin ranníocaíocht iarbhir i ngach cás aonair. Más rud é go ndéanann duine airgead nó réadmhaoin a aisghabháil ag eascairt ón gcás, d'fhéadfadh an Bord iarratas a dhéanamh chun an costas a bhí ar an mBord as na seirbhísí dlí a sholáthar don chliant a aisghabháil.

5 SEIRBHÍSÍ IDIRGHABHÁLA A FHÁIL

Ní mór do dhuine a theastaíonn idirghabháil uaidh/ uaithe iarratas a dhéanamh chuig aon cheann de na hoifigí atá leagtha amach in Aguisín 4. Ní mór don dara páirtí teagmháil a dhéanamh leis an oifig chéanna freisin, lena dheimhniú go bhfuil spéis aige/aici a bheith páirteach san idirghabháil. Nuair atá sé deimhnithe ag an dá pháirtí gur mian leo idirghabháil a dhéanamh, tairgfear coinne dóibh a luaithe agus is féidir. Tá an Bord ag déanamh iarrachta na tréimhsí feithimh sna hoifigí ar fad a choinneáil faoi uasmhéid 2 mhí. Ní ghearrtar táille ar bith ar an tseirbhís faoi láthair.

6 CEANNOIFIG

Tá ceannoifig an Bhoird suite i gCathair Saidhbhín, Contae Chiarraí áit a bhfuil 45 ball foirne lonnaithe. Comhlíontar cuid de na feidhmeanna ceannoifige ó Bhaile Átha Cliath freisin.

7 SOCRUITHE RIALACHAIS

Is é an tAire Dlí agus Cirt agus Comhionannais a cheapann an Bord reachtúil agus tá sé freagrach as an méid seo a leanas:

- treo straitéiseach na heagraíochta
- beartas a shocrú agus monatóireacht a dhéanamh ar a chur i bhfeidhm
- maoirseacht a dhéanamh ar bhainistíocht cheart éifeachtach na heagraíochta
- monatóireacht a dhéanamh ar nósanna imeachta éifeachtacha a chur i bhfeidhm agus cuntasacht a sholáthar
- buiséid a fhaomhadh agus monatóireacht a dhéanamh orthu, agus
- roinnt cinntí forchoimeáda a dhéanamh.

Déanann an tAcht um Chúnamh Dlíthiúil Sibhialta 1995 foráil do Chathaoirleach agus 12 chomhalta Boird a thoghadh. Tháinig tréimhse an Bhoird cheanntearma chun críche i mí Dheireadh Fómhair 2011 agus ceapadh Bord nua i mí na Nollag 2011.

Cloíonn an Bord i gcónaí leis na caighdeáin rialachais chorparáidigh a leagtar amach sa leagan nuashonraithe den *Chód Cleachtais um Rialachas Comhlachtaí Stáit*. Cuimsíonn sé sin:

- ar leibhéal an Bhoird, úsáid a bhaint as sé choiste chun cúnamh a thabhairt dó a chuspóirí a bhaint amach agus a chuid freagrachtaí a chur i gcrích go héifeachtach (féach thíos)
- deighilt sainmhínithe ar ról idir an Bord, an Cathaoirleach agus an Príomhfheidhmeannach
- tuarascáil bhliantúil a chur faoi bhráid an Aire lena gcomhlíontar ceanglais an Chóid
- feidhm iniúchta inmheánaigh a oibríonn go héifeachtach agus de réir mar is gá, agus
- cód iompair, a bhfuil nósanna imeachta chun déileáil le ceist coinbhleachta leasa ar bith san áireamh ann.

In 2011, reáchtáil an Bord 10 gcruinniú boird, 5 díobh i gCathair Saidhbhín.

Is é seo a leanas tinreamh na 10 gcrúinníú sin do 2011:

Comhalta	Líon na gcrúinnithe
Anne Colley (Cathaoirleach)	10
Bob Browne	9
Michael Buckley	9
Dara Foynes	7
Kate Hayes	10
Seamus Keelan	9
Breege Leonard	10
Niamh Moran	10
Elizabeth Murphy	7
Jerry O'Connor	8
Jim O'Farrell	9
Eamonn Purcell	10
Fergal Rooney	10

Tháinig coistí an Bhoird le chéile mar seo a leanas in 2011:

Coiste	Líon na gcrúinnithe a tionóladh
An Coiste Achomhairc	12
An Coiste Airgeadais	5
An Coiste Iniúchta agus Bainistíochta Riosca	6
Coiste na nDlíodóirí	8
An Coiste Acmhainní Daonna	2
An Coiste Feidhmíochta	1

Baineann an Bord leas as lámhleabhar um rialachas corparáideach inmheánach chun achoimre shoiléir chuimsitheach a chur ar fáil maidir leis na príomhghnéithe a bhaineann le rialachas corparáideach de réir mar a théann sé i bhfeidhm ar an mBord agus ar an ardbhainistíocht. Tá sé ann freisin lena chinntiú go mbeidh baill an Bhoird ar an eolas go hiomlán faoina gcuid freagrachtaí dlíthiúla agus go mbeidh cur amach acu ar na forálacha reachtúla a bhaineann lena bpost agus na ceisteanna, beartais agus straitéisí eagraíochtúla príomhúla a threoraíonn a ról.

Cuimsíonn Coiste Iniúchta agus Bainistíochta Riosca an Bhoird ball seachtrach neamhspleách amháin, an Dr Conan McKenna, i ndáil le riachtanais an Chóid Chleachtais um Rialachas Comhlachtaí Stáit.

In 2011, íocadh táillí leis na comhaltaí Boird de réir na dtreoirínte ábhartha a d'éisigh an Roinn Airgeadais.

Chríochnaigh téarma oifige an Bhoird ar 10 Deireadh Fómhair 2011. Ar an 14 Nollaig 2011 cheap an tAire Dlí agus Cirt, Comhionannais agus Cosanta, an tUasal Alan Shatter, T.D. Bord nua agus an tUasal Muriel Walls ina Cathaoirleach air. Tá ballraíocht an Bhoird nua leagtha amach ar leathanach 7.

BROLLACH ÓN gCATHAOIRLEACH



Is í seo an chéad tuarascáil bhliantúil a chuirfidh mé i láthair thar cheann an Bhoird tar éis dom a bheith ceaptha mar Chathaoirleach i ndeireadh 2011. Ba onóir dom é gur iarr an tAire Dlí agus Cirt agus Comhionannais, an tUasal Alan Shatter T.D. orm an ceapachán tábhachtach seo a ghlacadh ag an gcéim ríthábhachtach seo i bhforbairt an Bhoird um Chúnaimh Dlíthiúil agus sainchúram an Bhoird á leathnú chun an tSeirbhís Idirghabhála Teaghlaigh agus Cúnaimh Dlí Choiriúil a chuimsiú. I bhfianaise na suime atá agam le fada an lá sna réimsí atá faoi shainchúram an Bhoird, bhí lúcháir orm glacadh le tairiscint an Aire. Tugann sé sásamh dom an deis a fháil cur le réimse fíorthábhachtach den riarachán poiblí in Éirinn. Tá súil agam go léireofar nach muinín iomraill atá curtha ag an Aire agus ag an Rialtas as an mBord sainchúram traidisiúnta an dlí shibhialta agus réimsí nua oibre araon a bhainistiú go héifeachtach. Táim ag súil mar sin leis an dúshlán cur le forbairt na heagraíochta le linn mo théarma oifige.

Ós rud é nár cheapadh mar Chathaoirleach mé ach i lár mhí na Nollag 2011, agus mé ag cur na tuarascála seo i láthair, táim ag léiriú ghnóthachtálacha an Bhoird cheanntearma, ar a raibh mo réamhtheachtaí, an tUasal Anne Colley, ina cathaoirleach. Ar mo shon féin, agus ar son mo chomhghleacaithe ar an mBord, ba mhaith liom mo bhuíochas a chur in iúl as an tiomantas a léirigh an Bord ceanntearma maidir leis an saothar atá idir lámha i dtimpeallacht chrua eacnamaíochta. Faoi threoir shaineolaíoch mo réamhtheachtaí, chomhlíon siad an ról a bhí acu le dúthracht, tiomantas agus díograis sna linne dúshlánacha seo. Leag siad freisin dúshraith thábhachtach i ngach réimse de sholáthar seirbhíse an Bhoird atá ceaptha cost-éifeachtúlacht na seirbhísí a fheabhsú mar aon le haghaidh a thabhairt ar éileamh atá ag méadú le hacmhainní níos lú.

Tá dualgas cheannaireacht na heagraíochta curtha orm anois agus ar mo chuid comhghleacaithe Bhoird. Is dúshlán é sin atáimid sásta glacadh leis. Táimid ag súil le hobair le

Príomhfheidhmeannach an Bhoird, an Dr Moling Ryan, leis an bhfoireann ardbhainistíochta atá aige agus le foireann uile an Bhoird le linn ár dtéarma oifige. Aithnímid an gá atá le hiarracht chomhoibríoch uainn ar fad le sainordú reachtúil an Bhoird a chomhlíonadh, chun seirbhísí dlí agus idirghabhála atá cost-éifeachtúil agus a léiríonn dea-chleachtas a chur ar fáil. Táim ag súil le haghaidh a thabhairt ar an dúshlán sin agus leis an gceannaireacht a sholáthar atá ag teastáil chun an eagraíocht a threorú sna blianta amach romhainn i dtimpeallacht fheidhmiúcháin a fhanfaidh deacair is cosúil.

Faoi láthair, áfach, tá sé i gceist agam díriú ar an méid a baineadh amach le linn 2011. Faoi mar a deir an Príomhfheidhmeannach ina bhrollach leis an tuarascáil seo, is é an borradh mór leanúnach atá ag teacht ar an éileamh ar sheirbhísí dlí ar fud na n-ionad dlí ar fad an ghné is suntasaí le blianta beaga anuas. Is é an tionchar atá ag ioncam níos lú líonta tí is cúis go príomha leis an méadú seo ar an éileamh, agus tá níos mó daoine i gcónaí incháilithe chun ár seirbhísí a fháil dá bharr. Is deacair a chreidiúint ach ó dheireadh 2006, mhéadaigh an t-éileamh ar na seirbhísí faoi 93%, rud a chiallaigh go raibh 4,500 iarratasóir ar liostaí feithimh do sheirbhísí faoi dheireadh 2011. Ba é príomhdhúshlán 2011 dul i ngleic leis an riachtanas sin le hacmhainní laghdaithe ó thaobh foirne de.

I measc chuid de na príomhfhorbairtí a bhí ann le linn 2011, sheol an Bord tionscnamh comhtháite idirghabhála atá lonnaithe i mBaile Átha Cliath i gcomhar leis an tSeirbhís Chúirteanna agus leis an tSeirbhís Idirghabhála Teaghlaigh. Soláthraítear tríd an tionscnamh sin bealach eile d'iarratasóirí ar sheirbhísí dlí i dtreo réiteach a fháil ar a gcuid ceisteanna dlí trí atreorú luath go hidirghabháil agus tá comhairle dlí ar fáil le linn an phróisis, má theastaíonn sí. Léiríonn an t-athbhreithniú ar fheidhmiúchán an tionscnaimh go bhfuil tairbhí soiléire ag baint leis an gcur chuige sin. Ar an gcéad dul síos bíonn coigiltis inbhraite ann don

Bhord agus don tSeirbhís Cúirteanna trí chostas na dlíthíochta a sheachaint go príomha. Ar an dara dul síos bíonn tairbhí sochaíocha neamhairgeadais ag baint le marthanacht socruithe idirghafa a dtángthas orthu seachas socruithe a d'fhorchuir an chúirt.

Mar a léirítear sa tuarascáil seo, rinne an Bord dul chun cinn suntasach maidir le meicníochtaí nua soláthair sheirbhíse a fhorbairt le húsáid uasmhéadaithe a bhaint as na hacmhainní atá ar fáil. Áiríodh leo sin sruthlíniú nósanna imeachta measúnachta airgeadais, feidhmiú sheirbhís “comhairle amháin” ar bhonn píolótach, comhtháthú oifigí na Seirbhíse Dlí do Dhídeanaithe i mBaile Átha Cliath, i gCorcaigh agus i nGaillimh le hionaid dlí sna suíomhanna sin agus sruthlíniú roinnt seirbhísí i gceantar Bhaile Átha Cliath chun aghaidh a thabhairt ar an ngá tosaíocht a thabhairt do sholáthar caighdeán níos fearr acmhainní i gcomhair cásanna cúram leanáí.

D'éirigh leis an mBord freisin aistriú na Seirbhíse Idirghabhála Teaghlach (SIT) ón nGníomhaireacht um Thacaíocht Teaghlach chuig ár n-eagraíocht a bhainistiú go rathúil. Rinneadh dul chun cinn suntasach freisin maidir le córas nua a fhorbairt chun cásanna dlí a bhainistiú. Cuirfidh an córas nua, ar a dtugtar “EOS”, ar chumas an Bhoird éifeachtúlacht ar fud na n-ionad dlí a fheabhsú, riosca agus feidhmiúchán a bhainistiú níos fearr agus sruth agus caighdeán na faisnéise bainistíochta a fheabhsú a stiúrfaidh rialachas éifeachtach an chórais.

Rinneadh dul chun cinn freisin maidir leis an eagraíocht a ullmhú d'aistriú na freagrachta i leith cúnaimh dhlíthiúil choiriúil ón Roinn Dlí agus Cirt agus Comhionannais agus gníomhaireachtaí eile chuig an mBord. Aistríodh an fhreagracht as Scéim Comhairle Dlí Stáisiúin na nGardaí chuig an mBord ag tús mhí Dheireadh Fómhair 2011. Táthar ag súil go dtarlóidh aistriú na scéimeanna eile ad hoc ar bhonn céimseach, agus aistrefar an phríomhscéim chuig an mBord i ndiaidh achtú na reachtaíochta nua. Táthar ag súil go gcuirfear í sin ar bun le linn 2013. Tá an caiteachas ar an gcúnamh dlíthiúil coiriúil atá ann cheana féin suntasach go maith agus beidh an Rialtas ag súil go gcuirfí béim mhór ar rialú costais. Beidh sé sin ina dhúshlán don eagraíocht le linn téarma oifige an Bhoird.

Bhí ionchur mór ón mBord ceantéarma freisin maidir le plépháipéar cuimsitheach a dhréachtú ar thodhchaí an chúnaimh dhlíthiúil shibhialta. Is mór an tairbhe a bheidh sa doiciméad sin don Bhord agus sinn ag iarraidh treo nua a leagan amach don eagraíocht. Chuireamar ár n-ainm le gairid le Plean Corparáideach nua a léiríonn an timpeallacht dhúshlánach feidhmiúcháin atá romhainn maidir leis na seirbhísí atá ann cheana agus a thugann aghaidh ar an gcaoi ina bhfuil an eagraíocht ag ullmhú do leathnú shainchúram an Bhoird. Sonraítear tosaíochtaí tábhachtacha don eagraíocht sa Phlean nua ar ghá dóibh a chur i gcrích. Táim féin agus mo chomhghleacaithe ar an mBord ag súil leis an gcúram maoirseacht a dhéanamh ar an bhforbairt bhreise ar an eagraíocht sna blianta atá romhainn. Tá sé i gceist againn go dtógfaimis ar na gnóthachtálacha a léirítear sa tuarascáil bhliantúil seo, lena chinntiú go leanann an eagraíocht de bheith in ann aghaidh a thabhairt ar dhúshlán na todhchaí go láidir.

Ba mhaith liom freisin mo bhuíochas a chur in iúl don Aire Dlí agus Cirt agus Comhionannais, nár staon d'fhíorspéis agus tacaíocht a léiriú do chúnamh dlíthiúil agus dár gclár oibre, tráth a raibh brú mór ó thaobh cúrsaí airgeadais agus eile ann. Ba mhór an tacaíocht a thug an tArd-Rúnaí agus a fhoireann don Bhord chomh maith.

Mar fhocal scoir, ba mhaith liom buíochas a ghabháil go háirithe leis an bPríomhfheidhmeannach agus leis an bhfoireann ar fad san iliomad suíomhanna óna gcuireann an Bord seirbhís ar fáil, as a ndúthracht maidir leis an dualgas sainordú an Bhoird a chomhlíonadh chun seirbhísí dlí, agus anois seirbhísí idirghabhála, a sholáthar le linn 2011.



Muriel Walls
Cathaoirleach

AN BORD

Go dtí 10 Deireadh Fómhair 2011 ba mar seo a leanas a bhí an Bord:

Anne Colley

Cathaoirleach

Bob Browne

Rúnaí Cúnta, An Roinn Dlí agus Cirt agus Comhionannais

Michael Buckley

Lia Comhairleach Ar Scor

Dara Foynes

Abhcóide

Kate Hayes

Duine atá páirteach i gCúrsaí Gnó

Elizabeth Murphy

Abhcóide

Séamus Keelan

Cuntasóir ar Scor / Ionadaí Áitiúil

Breege Leonard

Bainisteoir Réigiúnach (Ar Scor), An Roinn Coimirce Sóisialaí

Niamh Moran

Aturnae

Jerry O'Connor

Aturnae

Jim O'Farrell

Príomhoifigeach ar scor, An Roinn Airgeadais

Eamonn Purcell

Ionadaí Foirne

Fergal Rooney

Ionadaí Foirne – Aturnae

Ar an 14 Nollaig 2011 ceapadh Bord nua mar seo a leanas:

Muriel Walls

Cathaoirleach

Oonagh Buckley

An Roinn Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe

Mary Dalton

Ionadaí Foirne

Kate Hayes

Duine atá páirteach i gCúrsaí Gnó

Joy McGlynn

Feidhmeannacht na Seirbhíse Sláinte

Oonagh McPhillips

An Roinn Dlí agus Cirt agus Comhionannais

Donncha O'Connell

Ollscoil na hÉireann, Gaillimh

Micheál O'Connell

Abhcóide

John O'Gorman

Ionadaí Foirne – Aturnae

Philip O'Leary

Aturnae

Michelle O'Neill

Abhcóide

Ger Power

An Roinn Coimirce Sóisialaí

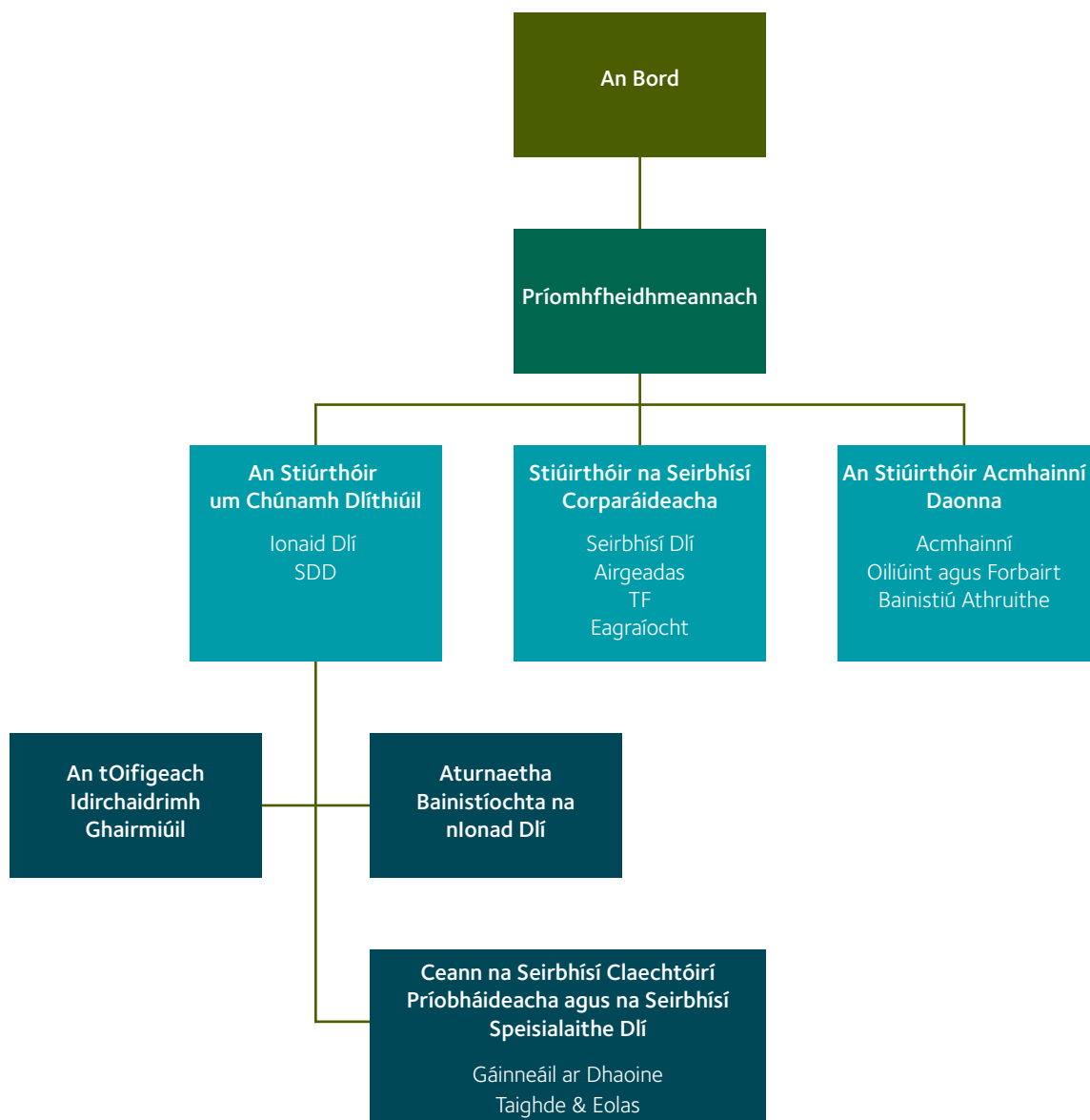
David Garvey (a ceapadh i mí Eanáir 2012)

Cuntasóir Cairte

FOIREANN FEIDHMIÚCHÁIN NA CEANNOIFIGE

An Príomhfheidhmeannach:	Moling Ryan
An Stiúrthóir um Chúnadh Dlíthiúil:	Folúntas
An Stiúrthóir Acmhainní Daonna:	Pat Fitzsimons
Stiúrthóir na Seirbhísí Corparáideacha:	Eileen Bowden
An tOifigeach Idirchaidrimh Ghairmiúil:	John McDaid
Ceann na gCleachtóirí Príobháideacha agus Seirbhísí Speisialaithe Dí:	Frank Caffrey
An Rialtóir Airgeadais:	Joan Enright
Rúnaí an Bhoird:	Clare Kelly
Iniúcháirí:	An tArd-Reachtair Cuntas agus Ciste
Aturnaetha:	Mason Hayes and Curran
An Cheannoifig:	Sráid an Chalaídh Cathair Saidhbhín Co. Chiarraí Teileafón: 066 9471000 Íosghlao 1890 615200 Facs: 066 9471035
Oifig Bhaile Átha Cliath:	47 Sráid an Mhóta Uachtarach Baile Átha Cliath 2 Teileafón: 01 6441900 Facs: 01 6623661
Suíomh Gréasáin:	www.legalaidboard.ie

STRUCHTÚR



RÉAMHRÁ ÓN BPRÍOMHFHEIDH MEANNACH



I rith na bliana atá faoi chaibidil, lean an t-éileamh a bhí ar sheirbhísí ó ionaid dlí de bheith ag méadú. Le cúig bliana anuas, bhí méadú carnach 93% ar an éileamh. Mar thoradh air sin, bhí thart ar 4,500 iarratasóir ag fanacht le seirbhís ag deireadh na bliana 2011, agus bhí amanna feithimh de 4 mhí nó níos faide ag níos mó ná dhá thrian dár n-ionaid dlí. Mar sin féin, bhí maolú le feiceáil sa ráta méadaithe, rud a bhfuil fáilte roimhe mar gheall ar an mbrú atá ar acmhainní an Bhoird. Tá mór dhúshlán leanúnach ann áfach, nach mór don Bhord aghaidh a thabhairt air.

Is ‘samhail mheasctha’ í samhail ghnó an Bhoird, ina n-úsáidtear seirbhísí aturnaetha agus abhcóidí príobháideacha le cur leis an bpríomhsheirbhís a chuireann aturnaetha an Bhoird féin ar fáil. De bharr an leibhéil laghdaithe acmhainní a bhí ar fáil agus an éilimh atá ag méadú, bhí brú nach beag ar ár gcumas freastal ar an éileamh breise, fiú amháin tar éis dúinn úsáid shuntasach a bhaint as aturnaetha príobháideacha. Le blianta beaga anuas, táimid ag obair chun freagairt eagraíochtúil a fhorbairt, lena gcuimsítear bealaí nua chun seirbhísí a sholáthar agus a leanann le sainordú reachtúil an Bhoird a chomhlíonadh, agus an chuid is fearr á baint aici ag an am céanna as na hacmhainní teoranta. Leag an Cathaoirleach amach, ina Bhrollach leis an tuarascáil seo, na príomhthionscnaimh agus na bearta praiticiúla a rinneadh le linn na bliana atá faoi chaibidil chun an cuspóir sin a bhaint amach. Mar thoradh ar na tionscnaimh sin agus beag beann ar laghdaithe breise i líon na foirne, mhéadaigh an Bord an tréchur cásanna arís eile in 2011.

Tháinig méadú 7% ar líon na gcásanna a phróiseáil líonra ionad dlí an Bhoird in 2011 go os cionn 17,800. Tharla an méadú seo nuair a bhí laghdú 4.7% ar líon na foirne

i gcaitheamh na bliana. Tháinig méadú ar an éileamh i gcásanna teaghlaigh agus i gcásanna neamhtheaghlaigh araon. De bharr an choir leanúnaigh chun donais sa gheilleagar, tháinig méadú arís eile ar líon na gcásanna a bhaineann le fíochas agus le fostaíocht. Le linn na bliana, bhí méadú an-ard de 12% ar líon na gcásanna cúram leanaí, a chuireann brú mór ar acmhainní i gcomparáid le cineálacha eile cásanna. D’imscar an Bord acmhainní ón tSeirbhís Dlí do Dhídeanaithe i mBaile Átha Cliath, áit inar lean an t-éileamh de bheith ag titim, chun déileáil leis an méadú i líon na gcásanna cúram leanaí. Tá na hacmhainní a úsáideadh sa réimse seo i bhfad ó bheith leordhóthanach chun freastal ar riachtanais réimse atá an-íogair agus an-dian áfach. Tháinig méadú níos mó ná 14% ar líon na gcásanna comhairle (a mbíonn ionadaíocht dlí i gcúirt ar deireadh i gceist le cuid díobh) le linn 2011 i gcomparáid le figiúr na bliana 2010, agus ní hé amháin gur léirigh sé sin an tionchar a bhí ag seirbhís phíolótach ‘comhairle amháin’ an Bhoird a bhí i bhfeidhm i roinnt áiteanna le linn na bliana, ach léirigh sé an méadú foriomlán ar an éileamh freisin. Bhí an tionscadal píolótach ceaptha chun comhairle dlí a chur ar fáil do chliant go luath tar éis dóibh iarratas a dhéanamh ar sheirbhís chuig an mBord. Mhéadaigh líon na gcásanna comhairle dlí teaghlaigh faoi 23% i gcomparáid le figiúr na bliana 2010, go dtí líon iomlán de 5,960 cás. Is ionann an t-iomlán sin agus 72% de na cásanna comhairle uile a próiseáladh i rith na bliana.

Cuireadh athbhreithniú ar fheidhmiú sheirbhís luathchomhairle an Bhoird i gcrích le linn 2011. Tá na torthaí dearfacha ón tseirbhís seo le feiceáil sna staitisticí a leag mé amach thuas. Úsáidfear torthaí an athbhreithnithe mar bhonn chun mórthionscnamh seirbhíse nua a thabhairt isteach le linn 2012. Is éard a bheidh i gceist leis an tionscnamh seo ná “seirbhís

triáise” a thabhairt isteach, rud trína dtairgfear coinne comhairle tosaigh le haturnae do na hiarratasóirí go léir laistigh de thréimhse 4 seachtaine. Léiríonn an fhianaise ó fheidhmiú sheirbhís “comhairle amháin” an Bhoird le linn 2011 go soiléir go bhfuil luathrochtain ar aturnaie thar a bheith tábhachtach don chliant. Déanann rochtain den sórt sin éascú ar shoiléiriú a thabhairt don chliant maidir leis an bpróiseas atá rompu chun a fhadhb dlí a réiteach agus cuireann sí ar chumas an Bhoird cásanna áirithe a atreorú chuig próisis réitigh atá níos oiriúnaí, amhail idirghabháil teaghlaigh, freisin. Tá tábhacht ar leith ag baint leis sin i gcásanna ina bhfuil srian ar acmhainní an Bhoird, idir acmhainní airgeadais agus acmhainní daonna. Creidim go bhfreastalóidh sé seo ar riachtanas an-tábhachtach, ach ní chreidim go rachaidh sé i ngleic go hiomlán leis an tionchar atá ag an méadú mór ar an éileamh.

Ba é ceann de na tionscnaimh ba shuntasáí i rith na bliana ná bunú an tionscadail phíolótaigh idirghabhála comhtháite i mBaile Átha Cliath, rud lena mbaianeann dlúthchomhar leis an tSeirbhís Idirghabhála Teaghlaigh agus an tSeirbhís Chúirteanna. Léiríonn an t-athbhreithniú eatramhach ar na chéad naoi mí d’fheidhmiú na seirbhíse go bhfuil tairbhí inlámhsithe agus tairbhí doláimhsithe araon ag baint leis an gcur chuige nua seo. Is é an ceann is suntasáí acu ná an tairbhe a bhaineann leanaí ar ábhair dhíospóidí iad as an gcur chuige. Rinne níos mó ná 300 iarratasóir, a bheadh ag iarraidh ar shlí eile a ndíospóidí dlí teaghlaigh a réiteach sa chúirt, na hábhair a réiteach le chéile trí idirghabháil. Mar gheall ar an tionscnamh seo, tá acmhainní á n-úsáid ar bhealach níos éifeachtaí sa tSeirbhís Chúirteanna agus sa Bhoird araon, agus tá riachtanais chliant á gcomhlíonadh ar bhealach níos suaimhní agus níos saoire ná mar atá sa chóras Cúirteanna. Tá súil ag an mBord an tsamhail seo a fhorbairt arís eile le linn 2012 i gcomhar leis an tSeirbhís Chúirteanna agus iarracht a dhéanamh a oibríocht a leathnú go háiteanna oiriúnacha eile.

Beag beann ar an tionchar a bhí ag na bearta éagsúla a rinneadh, níor leor iad chun deireadh a chur le hardú foriomlán in amanna feithimh do sheirbhísí. Leanann an Bord, áfach, lena áirithiú go gcuirtear seirbhís ar fáil

láithreach nó beagnach láithreach nuair a mheastar gur cásanna tosaíochta atá i gceist. Ina measc tá cásanna foréigean teaghlaigh, fuadach leanaí, iarratais ón Stát chun leanaí a thógáil i gcúram agus cásanna a bhfuil teorainneacha ama reachtúla atá ar tí dul in éag i gceist leo. Bhí thart ar 15 faoin gcéad de na cásanna go léir ar dhéileáil ionaid dlí an Bhoird leo sa chatagóir seo anuraidh.

Faoi mar a tharlaíonn i ndlínsí eile, is i réimse an dlí teaghlaigh a cuireadh formhór mór de na seirbhísí dlí sibhialta ar fáil. Eagraíodh coinní tosaigh maidir le cúrsaí dlí teaghlaigh i gcomhair beagnach 11,000 cás, agus ba mhéadú níos mó ná 5 faoin gcéad é sin i gcomparáid le líon na bliana 2010. Tháinig méadú ar an éileamh i bhformhór na réimsí eile dár gcuid oibre, idir obair theaghlaigh agus obair neamhtheaghlaigh, le linn na bliana.

Lean an laghdú ar líon na gcliant a bhí ag lorg cúnaimh dlí maidir le cúrsaí tearmainn tríd an tSeirbhís Dlí do Dhídeanaithe in 2011. Bhí an uimhir sin 32% eile níos ísle ná líon na bliana roimhe sin. Tá an treoht anuas leanúnach seo ag teacht leis an laghdú foriomlán a taifeadadh maidir le daoine ag lorg stádas daoine faoi thearmann sa Stát le blianta beaga anuas. Mar fhreagra ar an laghdú breise seo ar an éileamh, d’éirigh leis an mBord an tSeirbhís Dlí do Dhídeanaithe a chomhtháthú leis na hionaid dlí i gCorcaigh, i nGaillimh agus i mBaile Átha Cliath. Is éard a bhí i gceist leis sin struchtúir nua bainistíochta a chruthú agus athruithe a dhéanamh ar imlonnú foirne agus ar chleachtais oibre, ionas go bhféadfaí acmhainní a imscaradh roimhe ar sheirbhísí tearmainn a ath-leithdháileadh chun seirbhísí a chur ar fáil i réimsí eile an dlí sibhialta ina bhfuil méadú suntasach ag teacht ar an éileamh.

D’fhonn tuilleadh spreagtha a thabhairt do na bearta is gá chun seirbhís níos tráthúla a chur ar fáil, dréachtaíodh pléidhoiciméad ar thodhchaí an chúnaimh dhlíthiúil sibhialta le linn an dara leath de 2011. Leagtar amach sa doiciméad roinnt prionsabal soiléir a d’fhéadfadh rialú a dhéanamh ar sholáthar seirbhísí agus ar na roghanna chun samhail ghnó an Bhoird a athrú d’fhonn feabhas a chur ar fhreagrúlacht ár seirbhísí. Sa doiciméad,

moltar an dóigh is fearr ina bhféadfadh an Bord tionscnaimh reatha um sholáthar seirbhíse a fhorbairt agus an tSeirbhís Idirghabhála Teaghlaigh a chomhtháthú isteach i struchtúir an Bhoird. Sa phlédhoiciméad freisin, forbraítear moltaí Athbhreithniú Luach ar Airgead neamhspleách ar an mBord a cuireadh i gcrích le linn 2011. Tugtar anailís chuimsitheach ann don Bhord nua ar struchtúir agus ar thimpeallacht oibriúcháin an Bhoird agus ar na roghanna atá aige maidir le héabhlóid amach anseo na seirbhísí cúnamh dlíthiúil shibhialta in Éirinn thar an meántearma go dtí an fadtearma. Samhlaím go ndéanfar plé ar thionchar an doiciméid sin i dtuarascálacha bliantúla amach anseo ón mBord.

Mar fhocal scoir, ba mhaith liom mo bhuíochas a chur in iúl as tiomantas agus as díograis leanúnach na foirne san eagraíocht le linn 2011. Le linn na bliana, bhí an t-éileamh ar sheirbhísí ag méadú go fóill agus bhí srianta acmhainne romhainn, rudaí a raibh tionchar acu ar an gcumas a bhí againn freagairt ar shaincheisteanna a bhaineann leis an éileamh ar sheirbhísí ar an dóigh ar mhian linn freagairt orthu. Mura raibh freagrúlacht agus eitic oibre fhoireann an Bhoird ann, ní bheadh an Bord in ann an leibhéal gníomhaíochta atá leagtha amach sa tuarascáil seo a bhaint amach. Cé gur dócha go mbeidh sé chomh dúshlánach sna blianta atá le teacht is a bhí sa bhliain 2011, is féidir linn aghaidh a thabhairt ar an todhcháí go muiníneach go mbeimid in ann ár sainordú a chomhlíonadh chomh maith agus is féidir linn.



An Dr Moling Ryan
An bPríomhfheidhmeannach

GNÓTHACHTÁLACHA AGUS FORBAIRTÍ TÁBHACHTACHA IN 2011

Láimhseáil líonra ionad dlí an Bhoird um ábhair shibhialta ghinearálta méadú **9% ar iarratais in 2011**. Tháinig sé sin i ndiaidh an mhéadaithe 21% in 2010 agus an mhéadaithe 18% in 2009.

Tháinig laghdú níos mó ná 32% ar líon na gcliant nua a chláraigh le **Seirbhís Dlí do Dhídeanaithe** an Bhoird, rud atá ag teacht leis an laghdú le blianta beaga anuas ar líon na ndaoine atá ag lorg tearmainn sa tír seo.

Tháinig laghdú beag ar mhaoiniú Státchiste don tseirbhís um chúnamh dlíthiúil sibhialta ó €24.225 milliún in 2010 go €24.125 milliún in 2011. I gcás na Seirbhíse Dlí do Dhídeanaithe, tháinig laghdú níos mó ná 21% ar sholáthar maoinithe an Státchiste go €6.24 milliún. Ar an iomlán, tháinig laghdú 4.7% ar leibhéil foirne le linn na bliana ó 359 coibhéis lánaimseartha ag deireadh 2010 go 342 ag deireadh 2011.

Ar an 1 Samhain 2011, ghlac an Bord freagracht as an **tSeirbhís Idirghabhála Teaghlaigh ón nGníomhaireacht** um Thacaíocht Teaghlaigh. Mar thoradh air sin, d'aistrigh 26 ball foirne i gcoibhéisí lánaimseartha chuig an mBord le héifeacht ón dáta sin. Dá réir sin, b'ionann líon na foirne ag deireadh na bliana, foireann na Seirbhísí Idirghabhála Teaghlaigh san áireamh, agus 368 duine i gcoibhéisí lánaimseartha.

Aistríodh freagracht as **Scéim Comhairle Dlí Ad-hoc Stáisiúin na nGardaí** chuig an mBord ón Roinn Dlí agus Cirt agus Comhionannais ar an 1 Deireadh Fómhair.

Tháinig méadú 7% ar líon na **gcásanna a phróiseáil** an líonra ionad dlí le linn na bliana go os cionn 17,800. Tháinig méadú 12% ar an líon cásanna cúram leanaí.

Bhí brú níos mó ar **thréimhsí feithimh** chun coinne a fháil le haturnae in 2011 de bharr an mhéadaithe ar éileamh agus na srianta a cuireadh ar acmhainní an Bhoird. Bhí deacrachtaí fós ag baint le rochtain thráthúil ar sheirbhísí dlí in 2011. Cé go gcuireann an Bord seirbhís tosaíochta ar fáil nó go dtugann sé tosaíocht do líon suntasach dá chliant, bhí an tréimhse feithimh don chéad choinne le dlíodóirí le haghaidh cúrsaí eile os cionn ceithre mhí in 21 ionad dlí de chuid an Bhoird ag deireadh na bliana.

Mar sin féin, lean an Bord ag cur seirbhís tosaíochta ar fáil nuair a mheas sé go raibh seirbhís láithreach, nó beagnach láithreach, ag teastáil. Ina measc bhí cásanna foréigean teaghlaigh, fuadach leanaí, cásanna a bhain le hiarratais ón Stát chun leanaí a thógáil i gcúram nó cásanna ina raibh teorainneacha ama a bhí ar tí dul in éag i gceist.

Lean an Bord air ag baint leasa as **cleachtóirí príobháideacha** chun cabhrú le líon na gcliant a bhí ag feitheamh ar sheirbhísí dlí a laghdú. Feidhmíonn seirbhís na gcleachtóirí príobháideacha i gcomhair cúrsaí a bhaineann le dlí teaghlaigh sa Chúirt Dúiche. Mar gheall ar chúiseanna buiséadacha, tá srian ar an Scéim chun páirt a thabhairt do chleachtóirí príobháideacha i gcúrsaí a bhaineann le colscaradh agus le hidirscaradh sa Chúirt Chuarda.

Bhí **seirbhís ‘comhairle amháin’** á cur ar fáil ag an mBord i bhformhór na n-ionad dlí a raibh an tréimhse feithimh os cionn 3 mhí iontu. Rinneadh measúnú ar an tseirbhís in 2011 agus de bhun an mheasúnaithe sin rinneadh moladh gur cheart seirbhís ‘triáise’ a chur ar fáil ar bhonn treoirscéime in 2012. Is é an cuspóir a bheidh ag an gcur chuige seo ná a chinntiú go bhfaigheann gach iarratasóir coinne le dlíodóir chun chríocho comhairle dlí a fháil laistigh de thréimhse míosa.

In 2011, d’oibrigh an Bord, agus réiteach díospóide lasmuigh den chúirt i ndíospóidí teaghlaigh sa chéad dul síos á chur chun cinn aige, leis an tSeirbhís Chúirteanna agus an tSeirbhís Idirghabhála Teaghlaigh chun **‘tionscnamh idirghabhála’** a chur ar siúl ar bhonn píolótach i bhfoirgneamh na Cúirte Teaghlaigh Dúiche i mBaile Átha Cliath. Tugtar faisnéis maidir le freastal ar idirghabháil do dhaoine atá i láthair ag an gCúirt Dúiche i ndáil le díospóidí teaghlaigh. Tá sé mar ghné lárnach de go mbíonn idirghabhálaithe ar an láthair san fhoirgneamh céanna, lena gcumasaítear rochtain éasca ar an bpróiseas seo.

D’fheabhsaigh an Bord an ionadaíocht atá aige sa Chúirt Teaghlaigh Dúiche i mBaile Átha Cliath le linn 2011 d’fhonn méadú a bhaint amach ar a chumas freagairt go tráthúil d’éilimh ar sheirbhísí do thuismitheoirí atá i mbaol a leaná a bheith glactha faoi chúram an Stáit (FSS).

Rinneadh dul chun cinn suntasach le linn na bliana ar fhorbairt a dhéanamh ar **chóras cuimsitheach chun cásanna dlí a bhainistiú (EOS)**, rud a bheidh ar fáil ar fud an líonra ionad dlí. Soláthróidh an córas solúbthacht agus éifeachtacht níos mó maidir le húsáid acmhainní foirne an Bhoird. Táthar ag súil go mbeidh an córas sin i bhfeidhm i lár 2012.

Reáchtáil an Bord a **chomhdháil bhliantúil um dhlí teaghlaigh** i mí an Mheithimh 2011. Ba é téama na comhdhála ná “Leas Leanaí a Chosaint i ndíospóidí Dlí Teaghlaigh”. Thug roinnt cainteoirí iomráiteacha aitheasc don chomhdháil maidir le gnéithe éagsúla den dlí sibhialta in Éirinn agus thar lear.

AN tSEIRBHÍS A SOLÁTHRAÍODH IN 2011

Is é misean an Bhoird um Chúnamh Dlíthiúil ná seirbhís um chúnamh agus comhairle dhlíthiúil, atá gairmiúil, éifeachtúil, cost-éifeachtúil agus inrochtana a sholáthar do dhaoine ar bheagán acmhainní .i. daoine nach dtig leo aturnaetha a fhostú. Soláthraítear seirbhísí do chliant go príomha trí líonra ionad dlí atá ina gcéad phointí teagmhála do dhaoine atá ag iarraidh seirbhísí a fháil ón mBord. Déanann an Bord roinnt cliant a tharchur chuig aturnaetha príobháideacha chun obair na n-ionad dlí a chomhlánú agus chun cuidiú leo freastal ar an éileamh ar a gcuid seirbhísí.

D'aontaigh an Rialtas go déanach in 2010 ar fhreagracht as bainistiú agus as riar na scéime um chúnamh dlíthiúil coiriúil agus as na scéimeanna éagsúla ad-hoc a aistriú ón Roinn Dlí agus Cirt agus Comhionannais chuig an mBord. Ar an 1 Deireadh Fómhair, aistríodh Scéim Comhairle Dlí Stáisiúin na nGardaí chuig an mBord. Tá sé beartaithe na scéimeanna eile ad-hoc a aistriú le linn 2012 agus an phríomhscéim um chúnamh dlíthiúil coiriúil a aistriú in 2013.

Ar an 1 Samhain 2011, aistríodh freagracht as an tSeirbhís Idirghabhála Teaghlaigh ón nGníomhaireacht um Thacaíocht Teaghlaigh chuig an mBord.

Bhí bliain an-dúshlánach ag an mBord in 2011. Leanann an t-éileamh ar a sheirbhísí ag dul i méid i dtráth ina bhfuil srian ar a chuid acmhainní. Tabharfar faoi deara gur lorg beagnach 19,000 iarratasóir seirbhísí dlí ó ionaid dlí an Bhoird in 2011, i gcomparáid le figiúr de níos lú ná 10,200 in 2007. Lean an t-éileamh ar sheirbhísí tearmainn de bheith ag titim agus, a bhuí leis sin, bhí an Bord in ann roinnt acmhainní a ath-imscaradh, ach níor leor é sin le cur ar chumas an Bhoird a sprioc a bhaint amach go mbuailfeadh gach iarratasóir le haturnaetha laistigh de thréimhse ceithre mhí (féach Tábla 10 thíos).

Cuireann an Bord seirbhísí dlí ar fáil le déileáil le fadhbanna i bhformhór na réimsí dlí sibhialta, ach in 2011, mar a bhí an scéal ó bunaíodh an Bord in 1980,

is maidir le fadhbanna teaghlaigh a d'iarr tromlach na n-iarratasóirí seirbhísí.

B'ionann líon iomlán na gcásanna inar chuir an Bord seirbhísí dlí ar fáil in 2011 agus 23,650. Ba mhéadú thart ar 350 é sin ar líon na bliana 2010. Tháinig méadú ar líon na gcásanna ar déileáladh leo sna hionaid dlí i gcomparáid leis an mbliain roimhe sin, fad is ar tháinig laghdú, mar a luadh thuas, ar líon na gcásanna tearmainn agus ar líon na gcásanna a tarchuireadh chuig aturnaetha príobháideacha ar mhaithe le seirbhís a chur ar fáil.

ÉILEAMH AR AN tSEIRBHÍS

Léiríonn an tábla seo a leanas líon na ndaoine a rinne iarratas chuig an mBord ar sheirbhísí in 2011 agus sa dá bhliain roimhe sin.

Tábla 1 - Líon na n-iarratasóirí

Bliain	2011	2010	2009
Ionaid dlí	18,657	17,175	14,073
An tSeirbhís Dlí do Dhídeanaithe	979	1,448	2,298
Iomlán	19,636	18,623	16,371

Tríd is tríd tháinig méadú beagnach 5.5% ar líon na n-iarratas a rinneadh in 2010. Laistigh den mhéadú sin, tháinig méadú beagnach 9% ar líon na n-iarratas chuig ionaid dlí, lena n-áirítear ionad Chúirt Dúiche Bhaile Átha Cliath¹. Tharla sé sin i ndiaidh an mhéadaithe 21% in 2010 agus an mhéadaithe 18% in 2009. In 2011, tháinig laghdú níos mó ná 32% ar líon na gcliant nua a chláraigh leis an tSeirbhís Dlí do Dhídeanaithe go 979 cliant. Bhí sé sin ag teacht leis an laghdú leanúnach ar iarratais ar thearmann a bhí le feiceáil le blianta beaga anuas (féach thíos).

Ba cheart a thabhairt faoi deara nach soláthraítear seirbhísí dlí do gach iarratasóir. Ní théann roinnt daoine

¹ Feidhmíonn an t-ionad sin mar phointe tarchuir chun cásanna áirithe de chuid na Cúirte Dúiche i mBaile Átha Cliath a tharchur chuig Cleachtóirí Príobháideacha.

a dhéanann iarratas ar sheirbhísí dlí ar aghaidh lena n-iarratas nuair a thairgtear coinne dóibh.

Cé nach ndéantar taifeadadh i gcónaí ar líon na ndaoine atá ag lorg seirbhísí dlí trí thagairt a dhéanamh do na ceisteanna dlí a bhfuil siad ag lorg cúnamh ina dtaobh, is cosúil go dtabharfaidh an miondealú ar cheisteanna dlí i dtaobh daoine ar tugadh céad choinne le haturnae dóibh in 2011 (cásanna nua) nádúr an éilimh le fios. Tugtar an miondealú sin i dTábla 2 thíos. Ba chóir a thabhairt faoi deara go bhfuil cásanna a tarchuireadh chuig aturnaetha príobháideacha chun seirbhís a sholáthar ar áireamh ann.

Tábla 2 - Coinní tosaigh de réir ábhair 2011

Ábhar	Líon na gcliant nua
Cúrsaí dlí teaghlaigh ghinearálta	7,155
Colscaradh/idirscaradh/neamhniú	3,175
Casanna ina raibh an fhéidearthacht de leanaí a bheith faoi chúram Stáit i gceist	616
Tearmann agus cúrsaí bainteacha	979
Cúrsaí sibhailta eile	1,349
Iomlán	13,274

IONAID DLÍ

Cuireadh cúnamh agus comhairle dlí ar fáil trí ionaid dlí ghinearálta an Bhoird i 17,825 cás in 2011. Tá faisnéis chomparáideach don dá bhliain roimhe sin agus miondealú idir cásanna cúnamh agus comhairle leagtha amach thíos.

Tábla 3 - Cásanna ar déileáladh leo in ionaid dlí

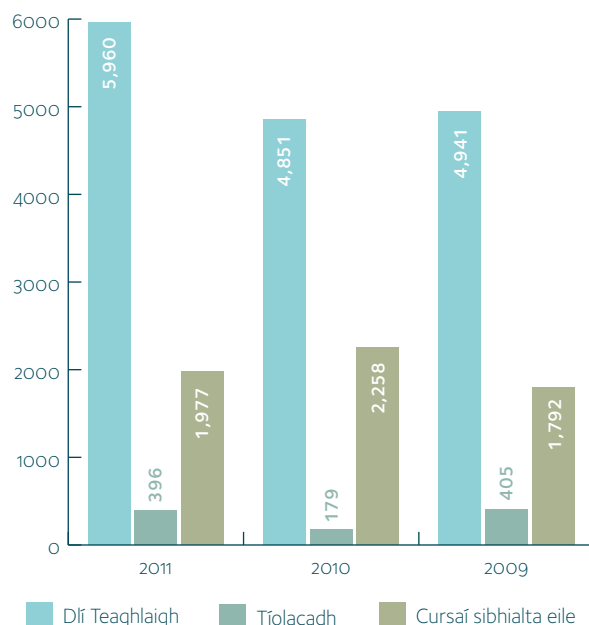
Bliain	2011	2010	2009
Comhairle amháin	8,333	7,288	7,138
Imeachtaí cúirte	9,492	9,344	9,032
Iomlán	17,825	16,632	16,170

Mar is léir, tháinig méadú os cionn 7% ar líon iomlán na gcásanna ar dhéileáil an Bord seo leo san iomlán in 2011 i gcomparáid leis an mbliain roimhe.

CÁSANNA COMHAIRLE DLÍ

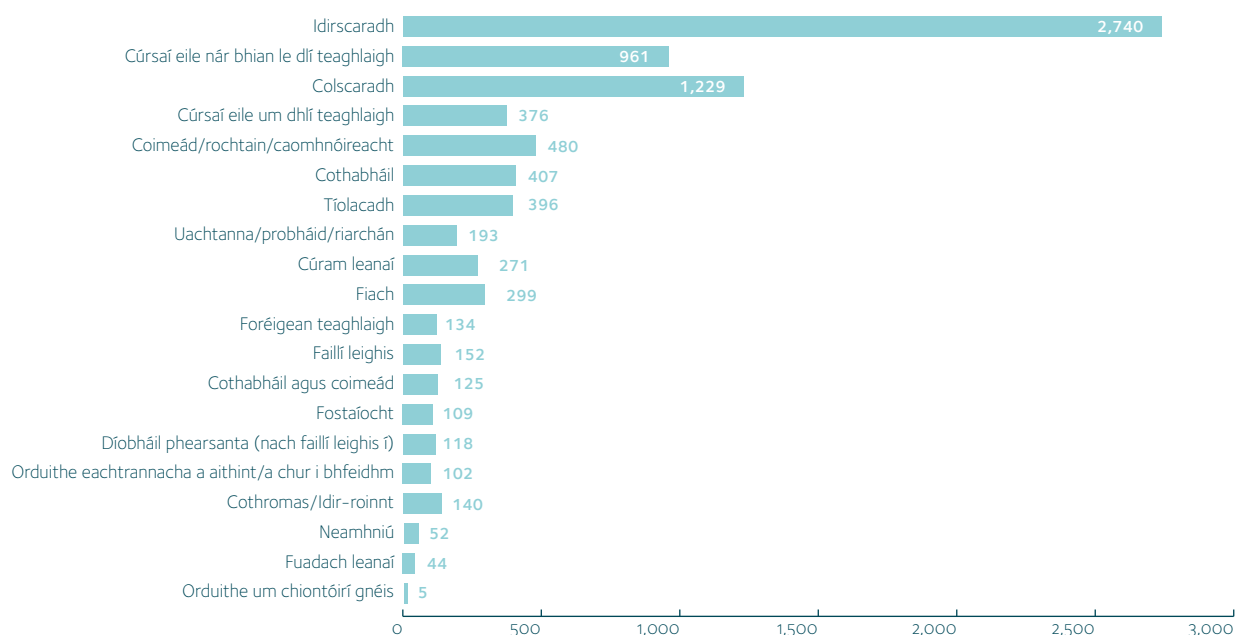
Léiríonn Cairt 1 thíos gurb é an dlí teaghlaigh an príomhréimse i gcónaí ina gcuireann an Bord comhairle dlí ar fáil. As na cásanna ‘comhairle’ ar déileáladh leo in 2011, bhí beagnach 71% díobh i réimse an dlí teaghlaigh. Is éard is cásanna comhairle dlí ann ná cásanna inar cuireadh comhairle ar fáil don chliant ach nár cuireadh cúnamh dlíthiúil ar fáil, .i. ionadaíocht sa chúirt. Deonófar cúnamh dlíthiúil do chuid de na daoine a fuair comhairle in 2011, ag brath ar chúinsí a gcáis.

Cairt 1: Cásanna comhairle dlí 2009-2011



Tugtar miondealú níos iomláine i gCairt 1a ar na príomhcheisteanna ar chúis leis na cásanna comhairle dlí seo iad in 2011. Maidir le cuid mhór de na cásanna idirscartha agus colscartha, is cosúil gur tugadh comhairle freisin maidir le hábhair amháil cothabháil, foréigean teaghlaigh agus leas leanaí. Ní dhéantar taifeadadh ar leithligh ar ábhair chomhairle den sórt sin anseo.

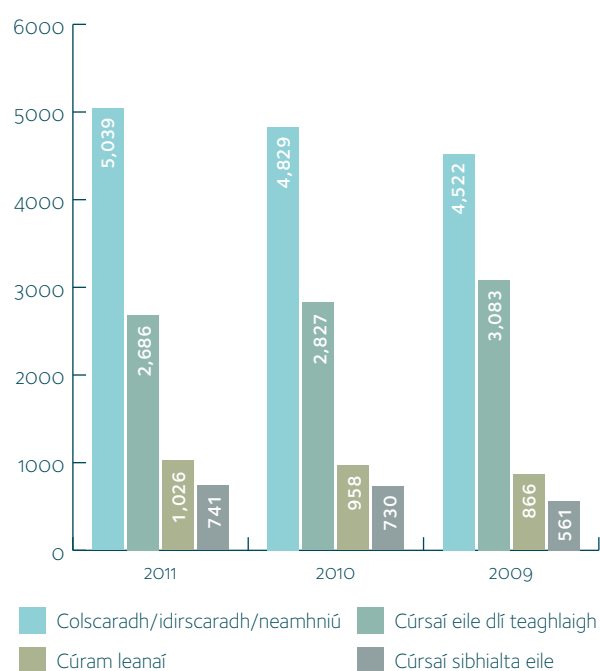
Cairt 1a: Cásanna Comhairle de réir Ábhair 2011



CÁSANNA CÚNAIMH DHLÍTHIÚIL

Leagtar amach na ceisteanna a ndearna aturnaetha ó ionaid dlí an Bhoird ionadaíocht ina leith in 2011 agus an fhaisnéis chomparáideach don dá bhliain roimhe i gcairt 2 thíos.

Cairt 2: Cásanna Cúnamh Dhlíthiúil 2009-2011

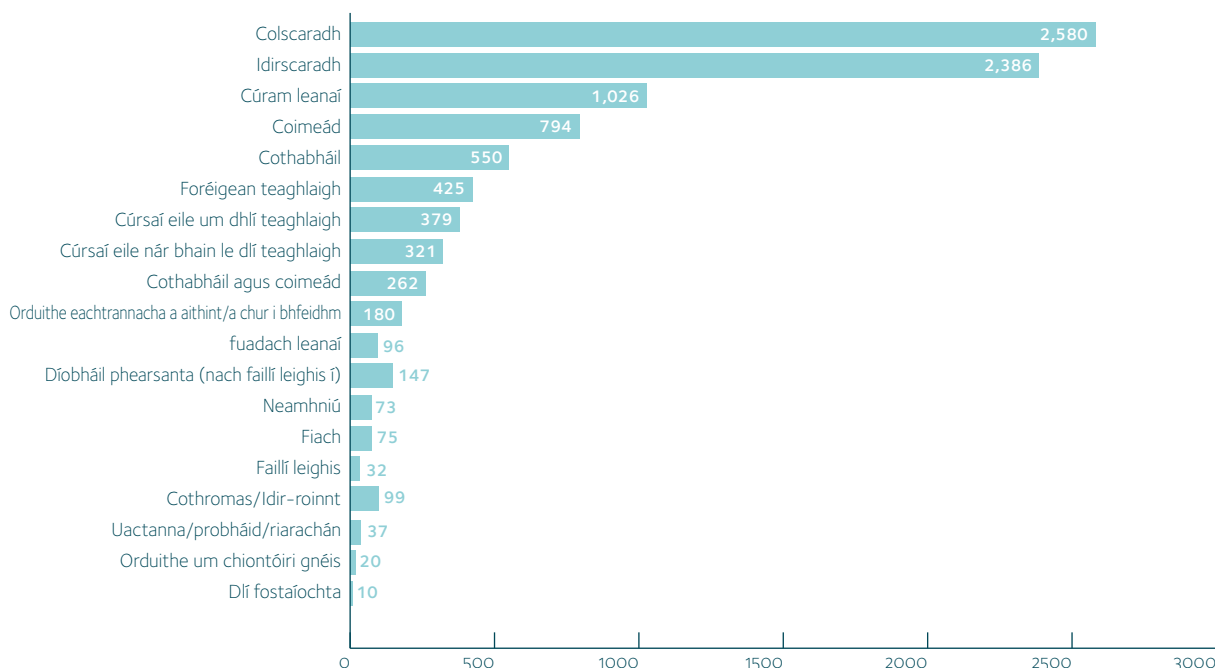


In 2011, bhí líon na gcásanna cúnamh dhlíthiúil ar déileáladh leo a bheag nó a mhór ag teacht le líon na gcásanna sin sa bhliain roimhe. San áireamh san fhiigiúr sin bhí méadú 12% ar líon na gcásanna cúraim leanaí (cásanna a bhain le leanaí a bhí i mbaol a bheith tógtha faoi chúram FSS) ar déileáladh leo. Tháinig méadú freisin ar líon na gcásanna scartha, colscartha agus neamhniithe agus cásanna sibhialta eile cé gur tháinig laghdú ar líon na gcásanna dlí teaghlaigh eile ar déileáladh leo.

Tugtar miondealú níos cuimsithí thíos ar na ceisteanna ar tugadh cúnamh dlíthiúil ina leith in 2011. Maidir le cuid mhór de na cásanna idirscartha agus colscartha, is cosúil go raibh ceisteanna amhail cothabháil, foréigean teaghlaigh agus coimeád/rochtain/caomhnóireacht i gceist leo freisin. Níl dhéantar taifeadadh ar leithligh orthu siúd anseo.

Cé go bhfuil líon na gcásanna a bhain le horduithe eachtracha a aithint agus a fhorfheidhmiú measartha beag, tháinig méadú suntasach ar chéatadán na gcásanna ó fhiigiúr na bliana 2010.

Cairt 2a: Imeachtaí Cúirte de réir Ábhair



Tréachur cásanna

Ós rud é go bhfuil méadú suntasach tagtha ar an éileamh ar sheirbhísí an Bhoird ní mór an-iarracht a dhéanamh déileáil leis an oiread cásanna agus is féidir sna hionaid dlí agus laistigh de sheirbhísí an Bhoird féin. Is féidir a fheiceáil ó Thábla 4 thíos gur tháinig méadú 6% ar líon na gcásanna nua ar glacadh leo sa líonra ionad dlí in 2011, i gcomparáid le líon na gcásanna nua ar glacadh leo in 2010.

Bíonn an Bord i gcónaí ag iarraidh éifeachtacht agus éifeachtúlacht a sholáthair seirbhísí a fheabhsú. Déantar cur síos ar roinnt de na príomhfhorbairtí chun na críche sin sa chéad rannán eile den tuarascáil seo.

Tábla 4 - Cásanna nua in ionaid dlí

Bliain	2011	2010	2009	2008
Cásanna nua	7,506	7,069	7,240	6,479

Fad cásanna cúirte

Soláthraítear i dTábla 5 thíos próifíl aoise na gcásanna ar cuireadh cúnaimh dlíthiúil ar fáil iontu in 2011, de réir cúirte. Taispeánann an bhliain an uair a osclaíodh an comhad.

Tábla 5 - Cásanna cúnaimh dlíthiúil ar déileáladh leo in 2011; an bhliain a osclaíodh an comhad

Bliain	2011	2010	2009	Roimh-2009	Iomlán
Dúiche	1,482	817	307	195	2,801
Cuarda	1,352	1,630	1,230	1,737	5,949
Ard-Chúirt	211	218	112	184	725
Uachtarach	2	4	2	9	17
Iomlán	3,047	2,669	1,651	2,125	9,492

Mar ba léir sna blianta roimhe seo, go hiondúil bíonn dul chun cinn na gcásanna sa Chúirt Chuarda (áit a n-éistear cásanna colscartha agus idirscartha) cuid mhaith níos moille ná sa Chúirt Dúiche. Tháinig 29% de chásanna na Cúirte Chuarda ar dhéileáil an Bord leo in 2011 chun cinn roimh 2009.

As na 9,492 cás cúnaimh dlíthiúil ar pléadh leo sna hionaid dlí in 2011, bhí 3,546 (37%) dóibh curtha i gcrích roimh dheireadh na bliana leis an gcuid eile acu,

5,946, fós gníomhach ar an 31 Nollaig. Bhí méadú de thart ar 7% ar líon na gcásanna cúirte a cuireadh i gcrích i gcomparáid le figiúr na bliana 2010. I dTábla 6 thíos tugtar próifíl aoise ar na cásanna siúd ar bhain imeachtaí cúirte a críochnaíodh in 2011 leo, de réir ábhair.

Tábla 6 - Cásanna cúnamh dhlíthiúil a cuireadh i gcrích in 2011; an bhliain a osclaíodh an comhad

Bliain	2011	2010	2009	Roimh-2009	Iomlán
Colscaradh/ idirscaradh/ neamhniú	94	419	417	636	1,566
Cúram leanaí	116	147	71	35	369
Cúrsaí eile dlí teaghlaigh	574	521	169	111	1,375
Cúrsaí nár bhain le dlí teaghlaigh	56	92	46	42	236
Iomlán	821	1,146	597	736	3,546

Is léir ón tábla sin gur gnách go dtógann sé níos faide cáseanna colscartha, idirscartha agus neamhnithe a chur i gcrích ná an chuid is mó d'ábhair dlí teaghlaigh eile. Bhí thart ar 40% de chásanna colscartha, idirscartha agus neamhnithe a cuireadh i gcrích in 2011 ar siúl ó roimh 2009.

Cásanna idir lámha

I dTábla 7 tugtar an stádas maidir le cásanna cúnamh dhlíthiúil an Bhoird ar fad a bhí gníomhach amhail an 31 Nollaig 2011.

Tábla 7 – Cásanna cúnamh dhlíthiúil a bhí gníomhach amhail 31/12/2011

Stádas	Líon cásanna
Deimhniú um chúnamh dlíthiúil deonaithe	630
Mionteagasc tugtha don abhcóide	696
Imeachtaí eisithe	998
Á éisteacht	1,974
Orduithe Deiridh déanta	1,488
Athiontráil/faoi achomharc	160
Iomlán	5,946

Cuidíonn an cineál sin faisnéise chun monatóireacht a dhéanamh ar dhul chun cinn na gcásanna trí phróiseas na cúirte.

CLEACHTÓIRÍ PRÍOBHÁIDEACHA I GCÚRSAÍ DLÍ TEAGHLAIGH

Fostaíonn an Bord cleachtóirí príobháideacha (CPanna) chun seirbhísí cúnamh dhlíthiúil a sholáthar, rud a chomhlánaíonn an tseirbhís a chuireann ionaid dlí ar fáil. Tugann an tseirbhís seo cúnamh don Bhord chun na tréimhsí feithimh a choinneáil chomh gairid agus is féidir. Feidhmíonn an tseirbhís CP i gcomhair cúrsaí a bhaineann le dlí teaghlaigh sa Chúirt Dúiche (amhail cásanna foréigean teaghlaigh, cothabhála, caomhnóireachta agus coimeáda/rochtana). Mar gheall ar chúiseanna buiséadacha, cuireadh srian ar an scéim maidir le páirt a thabhairt do chleachtóirí príobháideacha i gcúrsaí a bhaineann le colscaradh agus le hidirscaradh sa Chúirt Chuarda. De bharr srianta buiséadacha, bhí gá le roinnt srianta a chur ar an bhfáil ar Scéim na Cúirte Dúiche in 2011.

Déantar miondealú i dTábla 8 ar líon na ndeimhnithe um chúnamh dlíthiúil deonaithe sa chaoi go bhféadfadh aturnaetha i gcleachtas príobháideach agus atá ar phainéil an Bhoird ionadaíocht a dhéanamh sna Cúirteanna Dúiche agus Cuarda.

Tábla 8 - Deimhnithe CP deonaithe

Bliain	2011	2010	2009	2008
An Chúirt Dúiche	4,854	5,220	3,921	2,815
An Chúirt Chuarda	8	59	91	168
Iomlán	4,862	5,279	4,012	2,983

Is gnách go mbíonn bearna mhór ama idir an dáta a dheonaítear deimhniú faoi Scéim na Cúirte Cuarda agus an dáta a dhéantar an t-éileamh ar íocaíocht a fháil mar gheall ar an am a bhaineann le cásanna den sórt sin a thabhairt chun críche. Dá bhrí sin, ní thiocfaidh deimhnithe a dheonaítear i mbliain ar leith chun cinn ach amháin sna blianta ina dhiaidh sin.

Bíonn an t-aga moille íocaíochta sin i bhfad níos lú i gcás deimhnithe a deonaítear i leith chásanna na Cúirte Dúiche, áit a réitítear iad i bhfad níos tapúla de ghnáth. Ina theannta sin, níl sna táillí a íoctar le cleachtóirí príobháideacha as cásanna sa Chúirt Dúiche ach 10-15% de na táillí atá iníoctha as cásanna sa Chúirt Chuarda.

TRÁTHÚLACHT NA SEIRBHÍSE

Bhí brú mór ar thréimhsí feithimh mar gheall ar an méadú ar an éileamh ar sheirbhísí an Bhoird. Leagann an tábla seo a leanas amach líon na ndaoine a bhí ag feitheamh ar an 31 Nollaig 2011, agus ar an dáta céanna sna 3 bliana roimhe, lena gcéad choinne le haturnae.

Tábla 9 - An líon daoine ar an liosta feithimh

Bliain	2011	2010	2009	2008
Líon na ndaoine ag feitheamh	4,443	3,153	2,228	1,681

Leagtar amach an uastréimhse feithimh, i míonna, do na hionaid dlí éagsúla amhail an 31 Nollaig 2011 i dtábla 10 thíos. Ní mór a thabhairt faoi deara nach dtaispeántar sa tábla seo ach na tréimhsí feithimh ag pointe áirithe ama. Beidh tréimhsí feithimh ag éirí níos faide agus níos giorra, ag brath ar an éileamh agus ar chumas gach ionaid dlí coinní a thairiscint do chliant

nua. Aithníonn an Bord go bhfuil na tréimhsí feithimh ag éirí níos faide agus, ag deireadh na bliana 2011 bhí an Bord ag féachaint go réamhghníomhach ar bhealaí ina bhféadfaí leibhéal seirbhíse a chur ar fáil d'iarratasóir laistigh de thréimhse ama atá réasúnta gearr.

Tábla 10 - Tréimhsí feithimh i míonna amhail an 31 Nollaig 2011

Ionad dlí	Tréimhse feithimh
Baile Átha Luain	5
Caisleán an Bharraigh	5
An Cabhán	6
Corcaigh	
Cé Pope	7
An Mál Theas	5
Baile Átha Cliath	
Baile Bhlainséir	5
Cluain Dolcáin	10
Fionnghlas	8
Sr. Ghairdinéir	6
Sr. Brunswick Thuaidh	8
Tamhlacht	10
Dún Dealgan	1
Inis	5
Gaillimh	4
Cill Chainnigh	7
Leitir Ceanainn	4
Luimneach	3
An Longfort	5
Muineachán	4
An Uaimh	7
An tAonach	9
Driochead Nua	8
Port Laoise	7
Sligeach	4
Trá Lí	4
Tualach Mhór	4
Post Láirge	6
Loch Garman	6
Cill Mhantáin	6

SEIRBHÍS TOSAÍOCHTA

Lean an Bord ag cur seirbhís tosaíochta ar fáil nuair a mheas sé go raibh seirbhís láithreach nó beagnach láithreach ag teastáil. Ina measc bhí cásanna foréigean teaghlaigh, fuadach leanaí, cásanna a bhain le hiarratais ón Stát chun leanaí a thógáil i gcúram nó cásanna ina raibh teorainneacha ama a bhí ar tí dul in éag i gceist.

I dteanna leis na cásanna ar tugadh tosaíocht dóibh sna hionaid dlí, rinneadh an chuid is mó de na cásanna a tarchuireadh chuig aturnaetha ar phainéil cleachtóirí príobháideacha an Bhoird a tharchur díreach tar éis don duine iarratas a dhéanamh ar chúnamh dlíthiúil nó go luath ina dhiaidh sin.

AN COISTE ACHOMHAIRC

In 2011, tháinig Coiste Achomhairc an Bhoird le chéile 12 uair. Is fochoiste reachtúil den Bhord é seo agus rialaíonn sé ar chásanna áit a ndéanann duine achomharc i gcoinne cinnidh de chuid na feidhmeannachta. Baineann an chuid is mó de na cásanna a thagann os a chomhair le cinntí chun cúnadh dlíthiúil a dhiúltú.

Éisteadh le 135 achomharc in 2011. As na hachomhairc ar éisteadh leo in 2011, seasadh le cinneadh na feidhmeannachta in 102 cás. Aisiompaíodh an cinneadh tosaigh i gcás 22 achomharc. Tugtar léiriú ar an gcás i dTábla 11 thíos.

Tábla 11 - An Coiste Achomhairc

Bliain	2011	2010	2009	2008
Líon na gcinntí ar seasadh leo	102	85	98	85
- Critéir airgeadais	21	25	24	24
- Critéir tuillteanas	81	60	74	61
Líon na gcinntí a aisiompaíodh	22	36	36	29
Líon na n-achomharc idir lámha	4	5	2	4
Tarraingthe siar/réitithe	7	5	3	3
Líon na n-achomharc	135	131	139	121

TEARMANN

Cuireann an tSeirbhís Dlí do Dhídeanaithe seirbhísí dlí ar fáil ag gach céim den phróiseas tearmainn agus i gcásanna cuí maidir le ceisteanna a bhaineann le cúrsaí inimirce agus díbeartha. Lean sí ar aghaidh in 2011 ag cur seirbhísí ar fáil trí oifigí i mBaile Átha Cliath, i gCorcaigh agus i nGaillimh. Mar gheall ar an laghdú san éileamh ar a seirbhísí, a bhíonn ina thoradh ar laghdú ar líon na n-iarratas tearmainn de ghnáth, tháinig leibhéal comhtháthaithe isteach i líonra ginearálta na n-ionad dlí chun cinn, go háirithe i gcás na n-oifigí i gCorcaigh agus i nGaillimh.

SDD: Dúshláin a bhí le sárú in 2011

Rinneadh comhtháthú breise ar sheirbhísí in 2011 de réir mar a lean an Bord ar aghaidh lena acmhainní a athlíniú i bhfianaise líon níos lú clárúcháin SDD. Tá oifigí SDD i gCorcaigh agus i nGaillimh araon go hiomlán comhtháthaithe isteach sna hionaid Dlí agus, cé go bhfuil féiniúlacht ar leith ag oifig SDD i mBaile Átha Cliath go fóill, roinneann foirne aturnaetha/paraidhlíthiúla a gcuid ama idir obair thearmainn agus sainobair cúram leanaí. Tá seirbhís chomhtháite fáiltithe, láimhseála glaonna, clárúcháin agus airgeadais do na trí Ionad Dlí atá comhlonnaithe ar an áitreabh á feidhmiú anois ag foireann riaracháin atá lonnaithe i mBaile Átha Cliath agus a sannadh don SDD roimhe. Baineadh an leibhéal comhtháthaithe sin amach gan laghdú ar sheirbhís agus gan cur isteach ar chaighdeán agus ar thráthúlacht na seirbhíse.

SDD: clárúcháin cliant nua

Cláraíodh 979 cliant nua in 2011. Ba laghdú 32% é sin ar fhigiúr na bliana roimhe agus tharla sé de bharr an laghdaithe a tháinig ar líon na n-iarrthóirí nua tearmainn atá ag clárú sa stát. Is ionann na clárúcháin SDD agus 76% de na hiarratasóirí tearmainn go léir a cláraíodh le hOifig an Choimisinéara Iarratais do Dhídeanaithe (OCID) sa bhliain, i gcomparáid le 75% díobh sa bhliain 2010 agus 85% sa bhliain 2009.

Tábla 12: Iarratais ar Thearmann

Bliain	2011	2010	2009	2008
Clárúcháin SDD	979	1,448	2,298	3,219
Clárúcháin ORAC	1,290	1,939	2,691	3,866

As na cliaint nua a chláraigh leis an tseirbhís in 2011, bhí seirbhísí ag teastáil ó thart ar 63% díobh don chéad chéim den phróiseas tearmainn, agus bhí seirbhísí ag teastáil ón gcuid eile acu le haghaidh achomharc nó ceisteanna gaolmhara eile.

Mionaoisigh

Tá Aonad Leanaí tiomanta ag an SDD atá lonnaithe i mBaile Átha Cliath chun déileáil le hiarratais tearmainn a dhéanann mionaoisigh gan tionlacan. Tugadh oiliúint speisialaithe ábhartha do na baill foirne san aonad. In 2011, rinne 162 mionaoiseach san iomlán iarratas ar chúnamh dlíthiúil i gcásanna tearmainn. Ba laghdú é sin ón bhfigiúr comhfhreagrach don bhliain 2010, 250 mionaoiseach.

Deimhnithe um chúnamh dlíthiúil

Dheonaigh an Bord 649 deimhniú um chúnamh dlíthiúil anuraidh chun ionadaíocht os comhair an Bhinse Achomhairc do Dhídeanaithe (BAD) a chumasú. B'ionann é sin agus laghdú suntasach ar an bhfigiúr de 1,013 deimhniú a eisíodh in 2010. Déanann an Binse cinneadh maidir le hachomhairc na n-iarrthóirí tearmainn nár mhol Oifigeach an Choimisinéara Iarratais do Dhídeanaithe a n-iarratas ar stádas dídeanaithe. Sa tábla seo a leanas, taispeántar an miondealú idir líon na ndeimhnithe ina raibh ionadaíocht curtha ar fáil ag aturnaetha SDD agus ag aturnaetha/abhcóidí príobháideacha, a bhí ag gníomhú ar son an SDD.

Tábla 13 – Deimhnithe SDD deonaithe

Bliain	2011	2010	2009	2008
Aturnaetha SDD	210	548	876	859
Aturnaetha príobháideacha ar Phainéil SDD	360	310	601	496
Abhcóidí faoi Theagasc SDD	79	155	532	703
Iomlán	649	1,013	2,009	2,058

Bhain an SDD leas as cleachtóirí príobháideacha i gcúrsaí tearmainn in 2010 chun comhairle a thabhairt nó ionadú a dhéanamh ag na céimeanna Fochosanta

agus Cead Fanachta mar aon le linn achomharc chuig an mBinse Achomhairc do Dhídeanaithe.

Fochosaint

Is é is Fochosaint ann cosaint **seachas stádas daoine faoi thearmann** in aghaidh fíorbhaoil go bhfulaingeofar “díobháil thromchúiseach”, arb é atá i gceist léi: pionós báis nó bású; nó céasadh nó íde nó pionós atá mídhaonnachtúil nó táireach a dhéanamh ar iarratasóir sa tír bhunaidh; nó bagairt atá tromchúiseach agus indibhidiúil ar shaol nó ar chorp saoránaigh de bhíthin foréigean neamh-idirdhealaitheach le linn coimhlint armtha idirnáisiúnta nó inmheánach. Ní mór iarratais ar Fhochosaint a dhéanamh laistigh de 15 lá tar éis don Aire Dlí agus Cirt agus Comhionannais cuireadh a thabhairt ina leith. Suas go dtí deireadh na bliana 2010, láimhseáil an SDD gach ceann de na hiarratais seo go himmheánach. Mar gheall ar an spriocdháta daingean, chuir aistriú na gcásanna seo ar ais ó chleachtóirí príobháideacha ualach trom ar iarratasóirí ionchasacha, ar na cleachtóirí sin agus ar fhoireann riaracháin an Bhoird.

Tháinig laghdú suntasach ar líon na n-iarratas arna ndéanamh ag an SDD ar Fhochosaint in 2011 i gcomparáid le líon na bliana roimhe sin. Bhí sé seo amhlaidh toisc nach féidir aighneachtaí den sórt sin a dhéanamh ach amháin tar éis don Aire Dlí agus Cirt agus Comhionannais cuireadh a thabhairt ina leith, agus tháinig laghdú ar líon na gcuirí den sórt sin in 2011. Ina theannta sin, choinnigh an Bord aturnaetha príobháideacha chun aighneachtaí den sórt sin a dhéanamh más rud é go ndearna siad achomharc an chliant chuig an mBinse Achomhairc do Dhídeanaithe a phróiseáil. Bíonn sé riachtanach i gcónaí aighneachtaí atá déanta cheana féin a thabhairt cothrom le dáta mar gheall ar imthosca athraitheacha i gcuid mhaith de na tíortha bunaidh.

Tábla 14 – Iarratais ar fhochosaint

Bliain	2011	2010	2009	2008
Líon na n-iarratas	417	1,339	1,822	1,147

Athbheithniú breithiúnach

Thionscain an Bord imeachtaí athbheithnithe bhreithiúnaigh i 15 chás tearmainn in 2011.

Tionscnaíodh cúig cinn de na himeachtaí sin de bharr cinntí a rinne an Binse Achomhairc do Dhídeanaithe, agus bhain na himeachtaí eile le ceisteanna a tháinig chun cinn de bharr gnéithe eile den phróiseas trína ndéantar cinneadh faoi thearmann / tar éis don chinneadh faoi thearmann a bheith déanta. Bhí líon mór torthaí dearfacha ag an mBord maidir leis na cásanna athbheithnithe bhreithiúnaigh a glacadh agus na cinn a cuireadh i gcrích nó a socraíodh. Go ginearálta i gcásanna a shocraítear, ní bhíonn níos lú míbhuntáiste ag baint leis na téarmaí a shocraítear don iarrthóir tearmainn ná mar a bheadh dá ndéanfaí iad a chur chun dlí go rathúil sna cúirteanna. Tá próiseas ann freisin trína ndéantar iarrachtaí cásanna a réiteach idir na comhlachtaí ábhartha sula dtionscnaítear imeachtaí.

B'fhéidir gurb iad na himeachtaí ba shuntasáí in 2011 ná roinnt cásanna a bhain le cumas an Stáit daoine a bhí ag lorg tearmainn a aistriú go dtí an Ghréig le go ndéanfaí cinneadh ar a n-iarratas ar thearmann ansin. Tháinig na cliaint isteach san AE sa Ghréig agus, de bhun Choinbhinsiún an AE, tá sé de fhreagracht ar stát na Gréige a n-iarratais ar thearmann a mheas sa chéad ásc. Ina dhiaidh sin, thaisteal na cliaint go hÉirinn agus rinne siad iarratas ar thearmann anseo. Fuarthas amach go raibh siad sa Ghréig agus, dá bhrí sin, bhí an Stát ag iarraidh iad a aistriú ar ais go dtí an Ghréig le go ndéanfaí cinneadh ar a stádas ansin. Bhíothas ag iarraidh gan iad a aistriú mar gheall ar leordhóthanacht chóras tearmainn na Gréige agus mar gheall ar imní faoin gcóiríocht agus faoin gcúram a gheobhaidís agus iad ar feitheamh aon chinnidh ar a n-iarratais ar thearmann. Rinneadh ceisteanna a bhain leis na cásanna, mar aon le roinnt cásanna den chineál céanna sa Ríocht Aontaithe, a tharchur chuig Cúirt Bhreithiúnais na hEorpa, agus d'éisigh sí a cinneadh a bhí, de réir cosúlachta, i bhfabhar iarratas na n-iarrthóirí tearmainn agus is cosúil nach mbeidh orthu filleadh ar an nGréig agus go ndéanfaí cinneadh ar a n-iarratais ar thearmann sa tír seo. Ba chóir a thabhairt faoi deara gur 'cásanna samplacha' iad na

cásanna sin ar roinnt bealaí agus go bhféadfadh tionchar a bheith acu ar iarrthóirí tearmainn eile a mheasann an Stát, de réir cosúlachta, gur cheart iad a chur ar ais go dtí an Ghréig ar bhonn Choinbhinsiún an AE.

Gáinneáil

Go déanach sa bhliain 2009 thosaigh an Bord um Chúnamh Dlíthiúil ag soláthar seirbhísí dlí a bhaineann le cúrsaí áirithe do dhaoine ar aithin Biúró Náisiúnta an Gharda Síochána um Inimirce (BNAGSI) iad mar íospartaigh fhéideartha de gháinneáil ar dhaoine faoin Acht um an Dlí Coiriúil (Gáinneáil ar Dhaoine) 2008. Leasaíodh an tAcht um Chúnamh Dlíthiúil Sibhialta 1995 in 2011 chun soláthar na seirbhísí sin a éascú.

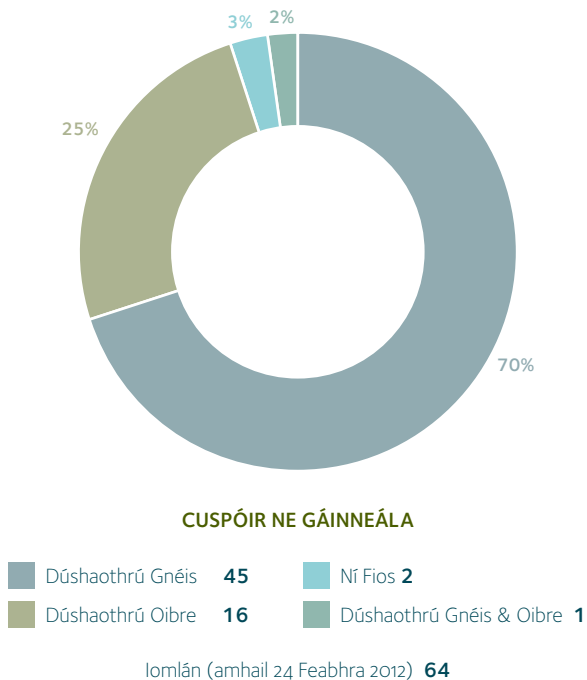
Ní gá critéir 'tuilleanaís' ná incháilitheachta airgeadais a shásamh agus ní gá do dhuine a d'fhéadfadh a bheith ina (h)íospartach maidir le gáinneáil ar dhaoine airgead a íoc leis an mBord um Chúnamh Dlíthiúil. Cuireann fostaithe an Bhoird a bhfuil oiliúint speisialaithe faighte acu i leith ceisteanna a bhaineann le gáinneáil ar dhaoine an tseirbhís ar fáil.

Tugann an tseirbhís comhairle tosaigh do dhaoine a aithnítear mar íospartaigh fhéideartha den gháinneáil ar dhaoine maidir lena gcearta faoin dlí. Cuirtear seirbhísí dlí ar fáil freisin d'íospartaigh amhrasta na gáinneála ar dhaoine a d'fhéadfadh a bheith ina bhfinnéithe in ionchúisimh a tionscnaíodh faoi fhorálacha sonraithe den Acht um an Dlí Coiriúil (Gáinneáil ar Dhaoine) 2008.

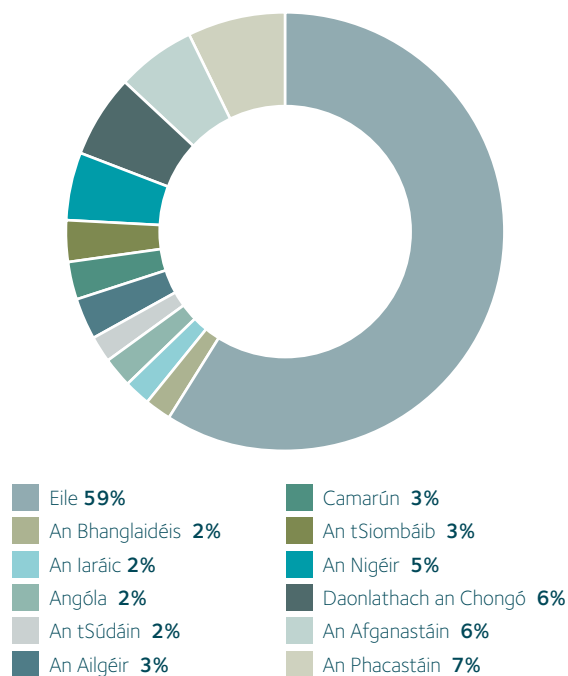
In 2011, chuir an BNAGSI scéal chuig an mBord faoi 64 duine a bhféadfadh a bheith ina n-íospartaigh de gháinneáil ar dhaoine, agus bhí 45 duine acu cláraithe leis an mBord agus tar éis a gcéad seisiún comhairliúcháin a fháil.

Níor shaothraigh roinnt daoine an t-ábhar leis an mBord.

Cairt 3: Gáinneáil ar Dhaoine



Cairt 4: Ceisteanna IDD 2011



AN TIONAD DOICIMÉADÚCHÁIN DO DHÍDEANAITHE

Is seirbhís neamhspleách atá san Ionad Doiciméadúcháin do Dhídeanaithe (IDD) a fheidhmíonn faoi scáth an Bhoird um Chúnamh Dlíthiúil. Is é príomhról an Ionaid seirbhís taighde agus fiosrúcháin oibiachtúil a chur ar fáil do na heagraíochtaí lárnacha a bhfuil baint acu leis an bpróiseas tearmainn, ag díriú go háirithe ar Fhaisnéis faoi Thíotha Bunaidh (FTB) a sholáthar. Is féidir leis an bpobal i gcoitinne agus le gníomhaireachtaí eile úsáid a bhaint as an Ionad Doiciméadúcháin freisin chun a gcuid taighde féin a dhéanamh. Bíonn dlúthchaidreamh oibre ag an IDD le hOifig Ard-Choimisinéir na Náisiún Aontaithe le haghaidh Dídeanaithe (ACNAD).

Chuir Seirbhís Fiosrúcháin an IDD freagra ar fáil ar 1,486 fiosrúchán in 2011. B'ionann é sin agus laghdú 16% ar fhigiúr na bliana 2010. Ar an meán, bhain thart ar 76% de na fiosrúcháin le Faisnéis faoi Thír Bhunaidh, agus bhí an 24% eile roinnte idir fiosrúcháin dlí/gar-dhlí agus fiosrúcháin leabharlainne. Ba í an Phacastáin an tír aonair lena bhain an líon ba mhó iarratas in 2011. Leagtar amach na príomhthíortha a ndearnadh iarratais ina leith i gCairt 4 thíos.

Tugtar sampla gairid thíos den chineál faisnéise arna hiarraidh sna fiosrúcháin a fuarthas:

- An Afganastáin: Faisnéis maidir le tuairiscí go raibh brú á chur ar dhaoine dul isteach sa Talaban. An chaoi a gcaitear le daoine a mheasann údarais a bheith páirteach sa Talaban agus a ghéilleann d'údarais.
- An Phacastáin: Cad iad na himthosca faoina mbeidh creideamh náisiúnach na Pacastáine ar duine den chreideamh Ahmadi é/í liostaithe mar 'Ioslam' ar na leathanaigh iomchuí de phas náisiúnta na Pacastáine?
- An tSeoirsia: Cóireáil Oiséatach; Oiséatach Rúiseach / Oiséatach Seoirseach agus Oiséatach Rúiseach-Seoirseach (tuismitheoireacht mheasctha) ag an tsochaí agus ag an stát.
- An Iaráin: Aon tuairiscí go raibh daoine a raibh ina Moslamaigh chleachtacha roimhe ach a bhfuil a gcreideamh diúltaithe acu anois ag casadh ar fhadhbanna le fostaíocht, le hollscoil nó le húdarais. Aon iarmhairtí tuairiscithe do dhuine atá

ag diúltú a chreidimh go hoscailte.

- An Albáin: Faisnéis maidir le hachrainn fola. Cé chomh coitianta is atá siad agus cén stádas dlí atá acu? Cad iad na roghanna atá ar fáil dóibh siúd lena mbaineann?
- An Éigipt: Faisnéis maidir le teannas creidimh atá ann faoi láthair idir Moslamaigh agus Críostaithe i gCaireo.
- Ruanda: Faisnéis maidir le cúirteanna Gacaca; faisnéis ghinearálta, dlíthe, binsí, pionóis a tugadh, pionós báis, ionchúisimh choiriúla.

Lean an IDD ag obair go dlúth le OCID (Oifig an Choimisinéara Iarratais do Dhídeanaithe) agus le húsáideoirí eile na seirbhíse in 2011, d'fhonn comhoibriú a neartú agus freastal a dhéanamh ar riachtanais éagsúla na n-úsáideoirí.

Foilsíodh dhá eagrán de thréimhseachán IDD, *The Researcher*, in 2011, agus cuireadh ar fáil iad go himmheánach agus do na gníomhaireachtaí seachtracha ábhartha. Mar chomhlánú ar an méid sin, rinneadh trí Bhullaitín Leabharlainne IDD in 2011 freisin, inar tugadh nuashonruithe maidir le leabhair nua a fuarthas sa leabharlann, léirmheasanna ar leabhair, achoimrí ar chásdlí agus faisnéis eile.

Bhí gníomhaíochtaí oiliúna ar bun ar feadh na bliana 2011 freisin maidir le FTB agus maidir leis an Ríomhleabharlann a úsáid. Leanadh le hobair thionscadail an Líonra FTB i réimse na hoiliúna in 2011. Cuireadh cúrsaí foghlama cumaiscthe ar fáil sa bhaile agus ar fud an domhain do ghrúpaí de ghníomhaireachtaí tearmainn Éireannacha agus idirnáisiúnta. Ghlac an IDD páirt i dtrí thionscadal idirnáisiúnta maidir le Faisnéis Leighis faoi Thíortha Bunaidh, Faisnéis faoi Thíortha Bunaidh do Bhreithiúna agus Cásanna Achomhairc agus Tairseach Eorpach Faisnéise faoi Thíortha Bunaidh.

Tá an IDD mar chuid d'Aonad Taighde agus Faisnéise (ATF) an Bhoird anois. Chomh maith leis sin, déanann an ATF bainistiú ar leabharlann foirne agus ar sheirbhís faisnéise an Bhoird um Chúnamh Dlíthiúil agus comhlíonann sé roinnt feidhmeanna eile tacaíochta

agus faisnéise don Bhoird, lena n-áirítear bainistiú ábhair Ghréasáin do shuíomh Gréasáin an Bhoird, ullmhú thuarascáil bhliantúil an Bhoird, Scéim na dTeangacha Oifigiúla agus gníomhaíochtaí éagsúla eile.

SEIRBHÍS IDIRGHABHÁLA TEAGHLAIGH

Aistríodh freagracht as an tSeirbhís Idirghabhála Teaghlaigh (SIT) ón nGníomhaireacht um Thacaíocht Teaghlaigh chuig an mBord ar an 1 Samhain 2011 tar éis achtú an Achta um an Dlí Sibhialta (Forálacha Ilghnéitheacha) 2011.

Tá SIT ina seirbhís saor in aisce atá gairmiúil agus faoi rún do lánúineacha cibé acu atá siad pósta nó neamhphósta a bhfuil cinneadh déanta acu idirscaradh nó colscaradh agus atá ag iarraidh idirbheartú a dhéanamh ar théarmaí a n-idirscartha nó a gcolscartha le chéile. Chomh maith leis sin, déileálann an SIT le líon beag cásanna lena mbaineann coimhlint idir baill eile de theaghlach (m.sh. tuismitheoirí agus leanaí, seantuismitheoirí agus clann clainne maidir le saincheisteanna amhail uachtanna). Baineann formhór mór na gcásanna a ndéileálann an SIT leo le socrúithe idirscartha páirtithe agus céilí. Is seirbhís náisiúnta í atá lonnaithe i 16 aonad; tá 4 oifig lánaimseartha (Baile Átha Cliath, Corcaigh, Gaillimh agus Luimneach) agus tá an 12 cheann eile ar oscailt le haghaidh idirghabhála dhá lá sa tseachtain.

Liostaí Feithimh

Cuireadh béim an-láidir ar laghdú a dhéanamh ar liostaí feithimh na Seirbhíse Idirghabhála Teaghlaigh ar bhonn náisiúnta chun a áirithiú go gcomhlánaíonn an tseirbhís sin an tseirbhís a chuireann ionaid dlí an Bhoird ar fáil agus nach bhfuil daoine atá ag iarraidh cúrsaí a réiteach trí idirghabháil ag fanacht níos faide ná dhá mhí ar sheisiún comhairliúcháin le hidirghabhálaí.

Baineadh leas as idirghabhálaithe ó phainéal an SIT chun obair a hidirghabhálaithe féin a chomhlánú sna hoifigí sin ina sáraíonn an tréimhse feithimh an sprioc sin.

Tábla 15 – Tréimhsí feithimh comparáideacha idir mí Dheireadh Fómhair 2011 agus mí na Nollag 2011

Oifig	Am Feithimh Deireadh Fómhair 2011	Am Feithimh Nollaig 2011
Baile Átha Cliath:		
Ardán Phort an Iarla	6 mhí	3 mhí
Tamhlacht	6 mhí	4 mhí
Baile Bhlainséir	6 mhí	6 mhí
Ráth Eanaigh	5 mhí	4 mhí
Baile Átha Luain	6 mhí	3 mhí
Caisleán an Bharraigh	3 mhí	2 mhí
Corcaigh	6 mhí	1 mhl
Dún Dealgan	3 mhí	3 mhí
Gaillimh	9 mhí	3 mhí
Leitir Ceanainn	3 mhí	3 mhí
Luimneach	5 mhí	3 mhí
Port Laoise	6 mhí	4 mhí
Sligeach	6 mhí	4 mhí
Trá Lí	6 mhí	3 mhí
Port Láirge	6 mhí	2 mhí
Loch Garman	6 mhí	4 mhí

Tábla 16 – Iarratais ar sheirbhísí idirghabhála 2009-2011

Léirítear sa tábla thíos líon iomlán na n-iarratasóirí ar sheirbhísí idirghabhála i ngach ionad do na blianta 2009 go 2011.

Ionad	2009	2010	2011
Baile Átha Cliath	362	334	302
Tamhlacht	66	76	80
Baile Bhlainséir	68	73	83
Ráth Eanaigh	63	65	57
Baile Átha Luain	56	69	66
Caisleán an Bharraigh	50	43	30
Corcaigh	123	114	63
Dún Dealgan	90	102	81
Gaillimh	106	99	113
Leitir Ceanainn	68	40	44
Luimneach	117	102	102
Port Laoise	65	86	77
Sligeach	36	60	38
Trá Lí	44	58	61
Port Láirge	35	58	62
Loch Garman	52	56	64
Iomlán	1,401	1,435	1,323

Tábla 17 – Soláthar seirbhíse SIT in 2010

2010	Líon na Seisiún Iontrála ar Freastaláíodh Orthu	Comhaontú Bainte Amach	% inar baineadh comhaontú iomlán amach	Tugtha ar aghaidh go dtí 2011
Baile Átha Cliath	243	185	76%	129
Luimneach	68	45	66%	18
Corcaigh	61	35	57%	15
Gaillimh	64	38	59%	23
Loch Garman	38	22	58%	12
Dún Dealgan	73	36	49%	15
Tamlacht	59	37	63%	14
Ráth Eanaigh	46	25	54%	31
Baile Bhlainséir	42	25	60%	13
Baile Átha Luain	50	24	48%	12
Caisleán an Bharraigh	31	13	42%	7
Trá Lí	33	20	61%	14
Port Láirge	44	26	59%	14
Leitir Ceanainn	29	7	24%	14
Port Laoise	68	28	41%	37
Sligeach	42	18	43%	17
Iomlán	991	584	59%	385

Líon Iomlán na gCásanna ar déileáladh leo in 2010:
1387

2010 (Achoimre)

Tugadh 396 lánúin ar aghaidh ó 2009.

D'fhreastail 991 lánúin ar Chéad Seisiún Idirghabhála.

Ba é líon iomlán na lánúineacha in Idirghabháil in 2010 ná 1387 lánúin agus tháinig 584 lánúin (42%) acu siúd ar chomhaontú. Tugadh 385 lánúin sa phróiseas idirghabhála ar aghaidh chuig 2011.

D'fhág 418 lánúin (30%) idirghabháil le linn an phróisis.

Tábla 18 – Soláthar seirbhíse SIT in 2011

2011	Líon na Seisiún Iontrála ar Freastalaíodh Orthu	Comhaontú Bainte Amach	% inar baineadh comhaontú iomlán amach	Tugtha ar aghaidh go dtí 2012
Baile Átha Cliath	236	105	44%	144
Luimneach	67	27	40%	59
Corcaigh	80	44	55%	42
Gaillimh	100	44	44%	45
Loch Garman	38	19	50%	19
Dún Dealgan	54	21	39%	16
Tamlacht	40	12	30%	29
Ráth Eanaigh	37	19	51%	44
Baile Bhlainséir	54	19	35%	18
Baile Átha Luain	36	17	47%	24
Caisleán an Bharraigh	30	14	47%	18
Trá Lí	55	30	55%	19
Port Láirge	41	14	34%	35
Leitir Ceanainn	36	15	42%	13
Port Laoise	53	33	62%	25
Sligeach	38	26	68%	15
Iomlán	995	459	46%	565

Líon Iomlán na gCásanna ar déileáladh leo in 2011: 1380

2011 (Achoimre)

Tugadh 385 lánúin ar aghaidh ó 2010.

D'fhreastail 995 lánúin ar Chéad Seisiún Idirghabhála.

Ba é líon iomlán na lánúineacha in Idirghabháil in 2011 ná 1380 lánúin agus tháinig 459 lánúin (33%) acu

siúd ar chomhaontú. Tugadh 565 lánúin sa phróiseas idirghabhála ar aghaidh chuig 2012.

D'fhág 356 lánúin (26%) idirghabháil le linn an phróisis.

In 2010, ba iad 69% de lánúineacha a bhí ag dul isteach sa phróiseas idirghabhála a chríochnaigh an próiseas nó a d'fhan sa phróiseas.

In 2011, ba iad 73% de lánúineacha a bhí ag dul isteach sa phróiseas idirghabhála a tháinig ar chomhaontú nó a d'fhan sa phróiseas.

Tionscnamh tríphárteach Theach an Charnáin

Ina theannta sin, d'oibrigh an tSeirbhís Idirghabhála Teaghlai agus an Bord um Chúnamh Dlíthiúil leis an tSeirbhís Chúirteanna ar thionscnamh, a bhí lonnaithe ar an láithreán ag oifigí na Cúirte i dTeach an Charnáin, Baile Átha Cliath 2, chun idirghabháil a thairiscint mar mhalairt ar dhlíthíocht i gCúirteanna Teaghlai Chúirt Dúiche Bhaile Átha Cliath. Ó cuireadh tús leis i mí an Mhárta 2011, sholáthair an tionscnamh faisnéis maidir le hidirghabháil do níos mó ná 1400 duine sa tréimhse 9 mí go dtí deireadh na bliana 2011 agus chabhraigh sé le níos mó ná 400 duine teacht ar chomhaontuithe ar chúrsaí a rachadh os comhair Breitheamh Dúiche ar shlí eile. Bhí buntáistí airgeadais scoite do na cúirteanna ó thaobh ama a sábháladh toisc nach ndeachaigh na cásanna seo chun na cúirte agus don Bhord um Chúnamh Dlíthiúil toisc nach raibh cúnamh dlíthiúil ag teastáil ó na páirtithe i bhformhór na gcásanna. Rinneadh an buntáiste glan airgeadais i mbliain iomlán a bhaineann le feidhmiú an tionscadail a ríomh go coimeádach ag níos mó ná €100,000. Chomh maith leis sin, tá buntáistí eile nach féidir a thomhas go héasca a bhaineann leis an gcur chuige sin, atá thar a bheith tábhachtach agus ar fíú béim a leagan orthu sa chaoi chéanna, nó níos mó fíú. Ina measc siúd, tá comhúinéireacht a thabhairt do pháirtithe atá i mbun coimhlinte ar na ceisteanna agus ar na réitigh, a fhágann go bhfuil sé níos dóchúla go gclóifidh an dá pháirtí leo; cothú caidreamh níos táirgiúla idir na páirtithe maidir le saincheisteanna a bhaineann leis na leanáí, agus buntáistí iarmhartacha do na leanáí, do na tuismitheoirí, do chuid mhór córas Stáit agus, ar

deireadh thiar, don tsochaí; réiteach ceisteanna níos tapa, rud a fhágann go bhfuil sé níos dóchúla nach leanfaidh siad de bheith le feiceáil i liostaí cúirte mar a tharlaíonn go minic faoi láthair.

An próiseas idirghabhála ag Teach an Charnáin

Tar éis tarchuir, ag an tSeirbhís Chúirteanna i dTeach an Charnáin de ghnáth, tugtar céad choinne do dhaoine a chuireann spéis in idirghabháil in iúl agus más rud é, tar éis don dara páirtí freastal ar sheisiún faisnéise, gur mian leis an dá pháirtí dul ar aghaidh le hidirghabháil, tugtar céad choinne chomhpháirteach idirghabhála dóibh agus is féidir tús a chur leis an bpróiseas idirghabhála.

Seo a leanas na staitisticí carnacha do Sheirbhís Idirghabhála Teaghlaigh Theach an Charnáin go dtí deireadh mhí na Nollag 2011:

Tábla 19 – Staitisticí maidir le Seirbhís Idirghabhála Teaghlaigh Theach an Charnáin

Seisiún faisnéise 1 ^ú pháirtí ar freastalaíodh orthu	918
Seisiún faisnéise 2 ^ú pháirtí ar freastalaíodh orthu	562
Líon lomlán na seirbhísí idirghabhála ar freastalaíodh orthu	597
Comhaontuithe a tugadh chun críche	206

Tá súil ag an mBord, in éineacht leis an tSeirbhís Chúirteanna, eispéireas an tionscnaimh seo a fhorbairt arís eile agus an próiseas a leathnú lasmuigh de Bhaile Átha Cliath in 2012.

Oiliúint Idirghabhála Teaghlaigh SIT/OÉ Má Nuad

Ó mhí Mheán Fómhair 2011, tá oiliúint idirghabhála gairmiúla na Seirbhíse Idirghabhála Teaghlaigh creidiúnaithe ag OÉ Má Nuad mar chuid dá Teastas Iarchéime in Idirghabháil Teaghlaigh agus Idirghabháil Choimhlinte. Is é an clár oiliúna seo an t-aon oiliúint idirghabhála teaghlaigh tríú leibhéal atá nasctha le hOllscoil atá ar fáil in Éirinn. Reáchtáiltear an oiliúint gach bliain ó mhí Mheán Fómhair go dtí mí na Bealtaine. Faoi láthair, tá seisear oiliúnaithe ag an SIT don chlár

oiliúna 2011–2012. A bhuí le leanúint den chlár oiliúna sin, áirithítear go ndéantar caighdeán agus líon na n-idirghabhálaithe teaghlaigh atá ar fáil le hoibriú ar conradh don SIT a choimeád agus a mhéadú.

CÚNAMH DLÍTHIÚIL COIRIÚIL

Cé gur bhain sainchúram reachtúil an Bhoird um Chúnamh Dlíthiúil go príomha le cúnamh dlíthiúil sibhialta go dtí seo, chinn an Rialtas i mí na Nollag 2010 freagracht as bainistiú agus as riar na Scéimeanna éagsúla um Chúnamh Dlíthiúil a aistriú ón Roinn Dlí agus Cirt agus Comhionannais chuig an mBord um Chúnamh Dlíthiúil. Ag eascairt as an gcinneadh sin, chuaigh an Bord i mbun próisis chun forbairt a dhéanamh ar na córais agus na struchtúir is gá chun aistriú an tsainchúraim a éascú. Mar thoradh ar chinneadh an Rialtais, aistrefar freagracht as na Scéimeanna seo a leanas chuig an mBord –

- An Scéim um Chúnamh Dlíthiúil Coiriúil (CDC);
- Scéim Ad-hoc an Ard-Aighne (AA);
- Scéim Comhairle Dlí Ad-hoc Stáisiúin na nGardaí;
- Scéim um Chúnamh Dlíthiúil Ad-hoc an Bhiúró um Shócmhainní Coiriúla (BSC);
- Scéim Ad-hoc na Cúirte Dúiche (Abhcóide).

D'fhonn próiseas aistrithe atá éifeachtach agus séimh chuig an mBord a bhaint amach, cinneadh an t-aistriú a dhéanamh ar bhonn céimnithe. Mar chéad chéim inlámhsithe den phróiseas sin, aistríodh an sainchúram i leith riar Scéim Comhairle Dlí Stáisiúin na nGardaí chuig an mBord ar an 1 Deireadh Fómhair 2011. Táthar ag súil go n-aistrefar an sainchúram i leith riar Scéim ad-Hoc an Ard-Aighne (AA) agus Scéim um Chúnamh Dlíthiúil Ad-hoc an Bhiúró um Shócmhainní Coiriúla (BSC) sa chéad leath de 2012 agus go n-aistrefar na Scéimeanna eile chuig an mBord in 2013. Tá sé beartaithe go dtabharfaidh an taithí a fuarthas le linn Scéim na nGardaí a fheidhmiú eolas agus cúnamh don Bhord agus é ag ullmhú don dúshlán a bhaineann le ceannas a ghlacadh ar Scéim an Ard-Aighne, ar Scéim an Bhiúró um Shócmhainní Coiriúla agus ar an Scéim phríomhshrutha um Chúnamh Dlíthiúil Coiriúil ag dáta níos déanaí.

SCÉIM COMHAIRLE DLÍ STÁISIÚIN NA nGARDAÍ

Cuireadh Scéim Comhairle Dlí Stáisiúin na nGardaí ar bun le comhairle dlí saor in aisce a sholáthar do dhaoine atá á gcoinneáil i Stáisiúin na nGardaí agus atá i dteideal de réir critéar incháilitheachta ar leith. Is é seo a leanas an caiteachas foriomlán ar an Scéim le blianta beaga anuas:

Tábla 20: Caiteachas ar Scéim Comhairle Dlí Stáisiúin na nGardaí

Bliain	Caiteachas
2009	1m
2010	1.3m
2011	1.2m

Ó cuireadh tús le hobair ar an Scéim ar an 1 Deireadh Fómhair go dtí deireadh na bliana, phróiseáil an Bord níos mó ná 800 éileamh dar luach beagnach €150,000 ar íocaíocht le haturnaetha de bharr seisiúin chomhairliúcháin le coinneálaithe i Stáisiúin na nGardaí. Ina theannta sin, chuir an Bord athbhreithniú i gcrích ar fheidhmiú na Scéime agus tabharfaidh sé Treoir-Dhoiciméad agus Foirm Éilimh nua isteach in 2012 chun feabhas a chur ar éifeachtúlacht an phróisis. Chomh maith leis sin, d'fhorbair an Bord bunachar sonraí nua chun raon leathan faisnéise a bhailiú, agus táthar ag súil go gcabhróidh sé sin le beartas a bhaineann leis an scéim a chur le chéile sa toadhcháil.

CÁSANNA SAMPLACHA

Fuadach Linbh – tuairimí an Linbh

Rinne an Bord ionadaíocht don dá pháirtí in ábhar a tháinig os comhair na Cúirte Uachtaraí maidir le cur i bhfeidhm na reachtaíochta idirnáisiúnta um fhuadach linbh. Sheas an Chúirt Uachtarach le cinneadh na hArd-Chúirte gan a ordú go bhfillfeadh beirt bhuachaillí darb aois 7 mbliana agus 8 mbliana ar an mbaile a bhí acu cheana sna Stáit Aontaithe i bhfianaise a n-agóidí láidre.

Bhí stair dheacair idir na páirtithe a tháinig chun buaice nuair a thóg máthair na leanaí iad go tír eile san Eoraip sular tháinig siad go hÉirinn. Rinneadh é sin gan toiliú an athar. Ag an am sin, bhí imeachtaí dlí teaghlaigh ar siúl sna Cúirteanna sna Stáit Aontaithe. Tar éis do na leanaí imeacht ó na Stáit Aontaithe, d'ordaigh an Chúirt sa tír sin gur chóir coimeád dlíthiúil na leanaí a bhronnadh ar an athair toisc nár fhreastail an mháthair ar na héisteachtaí a bhí sceidealta. Rinne an t-athair iarratas, trí Údarás Lárnach na hÉireann, go mbeadh ar na leanaí filleadh ar ais ar na Stáit Aontaithe.

Tháinig an t-ábhar os comhair na hArd-Chúirte agus na Cúirte Uachtaraí. Dhiúltaigh an dá Chúirt a ordú go bhfillfeadh na leanaí. Bhí na cinntí bunaithe ar fhianaise, rud a bhunaigh: (a) go raibh na leanaí aibí agus cliste; (b) go raibh agóid láidir ag na leanaí in aghaidh filleadh ar ais ar na Stáit Aontaithe agus in aghaidh tuilleadh teagmhála lena n-athair; agus (c) go raibh cúiseanna bailí agus láidre lena n-agóidí. Dhearbhaigh an Chúirt Uachtarach rogha níos leithne chun ordú neamhfillidh den sórt sin a dhéanamh i gcásanna ina mbíonn cosaint agóide an linbh bunaithe sa tslí sin faoi Choinbhinsiún na Háige, cé gur thug an chúirt rabhadh go leanfadh na cásanna ina ndéanfaí Orduithe neamhfillidh den sórt sin de bheith eisceachtúil. D'fhaomh sí réasúnaíocht ina n-aithnítear an tábacht mhéadaitheach a bhaineann le héisteacht leis na leanaí lena mbaineann na cásanna leanaí mar gurb é/í an leanbh, níos mó ná aon duine eile, a gceanglófar air/uirthi maireachtáil de réir chinneadh na cúirte. Chinn sí go raibh gá le rogha na cúirte a fheidhmiú i bhfianaise na mbeartas agus na gcuspóirí atá mar bhonn agus thaca ag Coinbhinsiún na Háige –

go háirithe cosc an fhuadaigh idirnáisiúnta leanaí agus an ról dlísiúil atá ag na cúirteanna san áit ina bhfuil gnáthchónaí ar an leanbh – mar sin féin, bhí breitheamh na trialach i dteideal na héifeachtaí is dóichí a bheadh ag filleadh éigeantach ar leas na leanaí a chur san áireamh freisin.

Ghin an cinneadh spéis mhór sa phreas agus i measc an lucht dlí i gcoitinne. Díríonn sé ar leasanna na leanaí lena mbaineann agus sáraíonn sé an toimhde go bhfillfear leanaí a bhaineann le cásanna den sórt sin ar ais chuig an tír ina bhfuil gnáthchónaí orthu ionas go dtabharfadh na cúirteanna ansin aghaidh ar na ceisteanna atá i gceist.

Foréigean Teaghlaigh

Bhí beirt leanaí óga ag an gcliant agus a fear céile. Deonaíodh deimhniú um chúnamh dlíthiúil di chun imeachtaí a thionscnamh in aghaidh a fir chéile le haghaidh ordú urchoisc. Ba é sin an trídhiarratas dá cuid de bhua na reachtaíochta um fhoréigean teaghlaigh agus tharraing sí an dá iarratas roimhe siar. Bhí sí in ann cóipeanna de thuairiscí leighis a chur ar fáil maidir le díobhálacha a d'eascair, dar léi, as na teagmhais a raibh ina gcúis leis an dá iarratas roimhe.

Sa chás seo, d'eascair a hiarratas as teagmhas nuair a chuir a fear céile glas ar dhoras áras an teaghlaigh roimpi agus roimh na leanaí agus, mar gheall air sin, bhí orthu fanacht amuigh sa sneachta ar feadh 15 nóiméad. Nuair a ligeadh iad isteach sa teach, bhí argóint idir í agus a fear céile agus nuair a rinne sí iarracht imeacht ón seomra, rug sé a cuid gruaige agus bhuail sé a ceann arís agus arís eile, rud a d'fhág gearradh domhain uirthi. Glacadh grianghraif den ghearradh go luath tar éis dó a bheith déanta agus ar an dáta cúirte bhí sé soiléir go raibh a héadan fós brúite. Bhí cóipeanna aici de na tuairiscí leighis maidir le huamadh agus le cóireáil an ghearrtha. Ghlac an Garda áitiúil, a thug cuairt ar an teach, an grianghraf, ach tháinig sé tar éis an teagmhais agus ní raibh sé in ann aon fhianaise ábhartha a thabhairt ach amháin go raibh a ceann ag cur fola agus go ndearna sí gearán go ndearna a fear céile ionsaí uirthi.

Chuaigh an t-iarratas ar aghaidh sa Chúirt Dúiche agus thug an dá pháirtí agus an Garda a d'fhreastail ar an

teagmhas fianaise fhada. Shéan fear céile an chliant go ndearnadh an t-ionsaí agus dúirt sé go raibh titim de thaisme ina cúis leis an díobháil. Chuaigh an breitheamh i bhfabhar fhianaise an chliant agus dheonaigh sé ordú urchoisc ar feadh tréimhse 2 bhliain. Ina theannta sin, rinne sé ordúithe lenar ceanglaíodh ar an bhfear céile méid ar leith cothabhála a íoc agus lenar leagadh síos an leibhéal teagmhála ba chóir a bheith ag an bhfear céile leis na leanaí.

Colscaradh

Lorg cliant cúnamh dlíthiúil d'fhonn colscaradh a fháil. Bhí tinneas tromchúiseach ar an gcliant, rud a bhí sí ag fulaingt ar feadh tamaill. Go gairid tar éis cúnamh dlíthiúil a dheonú di, chuaigh a riocht in olcas agus chuaigh sí trí obráid mhór. Dheimhnigh a fear céile go dtabharfadh sé a thoil le colscaradh. Ós rud é nach raibh leanaí an phósta cleithiúnach a thuilleadh, ba é áras an teaghlaigh an tsaincheist ba mhó a raibh aghaidh le tabhairt uirthi. Bhí réadmhaoin eile faoi úinéireacht fhear céile an chliant agus bhí sé ina chónaí ansin. Tar éis roinnt idirbheartaíochta, d'aontaigh sé áras an teaghlaigh a aistriú chuig an gcliant. Níor lorg an cliant scair de phinsin a fir chéile. Rinneadh téarmaí comhaontaithe a dhréachtú agus a shíniú. Bhí práinn ag baint leis toisc go raibh an cliant chun mórchóireáil iar-obráide a thosú. Cuireadh in iúl di go bhfulaingeadh sí díchuimhne agus cailteanas urlabhra mar thoradh ar an gcóireáil sin, agus go raibh seans nach mbeadh sí in ann fianaise a thabhairt os comhair cúirte. Dá bhrí sin, tugadh an t-ábhar os comhair na cúirte faoi fhógra fíorghearr. Ag an gcúirt, bhí sé riachtanach na téarmaí socraíochta a ath-idirbheartú toisc go raibh morgáiste gan íoc ar an réadmhaoin. Tar éis lá idirbheartaíochta, d'aontaigh fear céile an chliant leanúint leis an morgáiste a íoc. I gcás go bhfaigheadh ceachtar páirtí bás, bhí polasaithe árachais i bhfeidhm trína n-íocfaí an morgáiste. Tháinig an t-ábhar os comhair an Bhreithimh. Bhí an cliant in ann fianaise a thabhairt agus ceadaíodh na téarmaí socraíochta agus deonaíodh colscaradh do na páirtithe. Bhí an cliant sásta leis an toradh mar bhraith sí go raibh cúrsaí in ord anois i gcás nach dtiocfadh sí slán as an gcóireáil.

Tearmann

Lorg iarrthóir tearmainn comhairle ón tSeirbhís Dlí do Dhídeanaithe maidir lena cás tearmainn in 2006. Theith sí ó thír a bhí scriosta ag cogadh agus, de bharr na gcúinsí anordúla inar theith sí, scaradh í óna leanaí. Rinne sí iarratas ar thearmann in Éirinn, agus diúltaíodh dá hiarratas. Tar éis a treoracha a ghlacadh agus an taifead ar a hiarratas agus ar a hagallamh le hOifig an Choimisinéara Iarratais do Dhídeanaithe (OCID) a fheiceáil, measadh go raibh cás an-láidir aici. Rinneadh uirill do OCID chun an moladh diúltach a rinneadh ina cás a tharraingt siar, rud a d'aontaigh siad a dhéanamh, agus cuireadh an cliant faoi agallamh eile. Cuireadh in iúl don chliant freisin cúnamh a lorg ó Chumann Croise Deirge na hÉireann agus ó ACNAD chun a leanaí a aimsiú, agus rinne sí amhlaidh. Diúltaíodh dá hiarratas arís eile, agus cinneadh a hiarratas a shaothrú trí achomharc a dhéanamh chuig an mBinse Achomhairc do Dhídeanaithe. Diúltaíodh dá hachomharc agus cinneadh go raibh forais láidre le hagóid a dhéanamh in aghaidh an chinnidh sna cúirteanna. De bhun na n-imeachtaí sin, tugadh achomharc eile di. Nuair a bhíodhas ag fanacht le héisteacht an achomhairc, d'aimsigh Cumann Croise Deirge na hÉireann a leanaí i gCampa Dídeanaithe ACNAD, agus cuireadh fianaise ar fáil freisin chun a haitheantas, a heitneachas agus an áit ar theith sí uithi a fhíorú. Deonaíodh stádas duine faoi thearmann don chliant agus, ina dhiaidh sin, bhí sí in ann iarratas a dhéanamh ar víosaí le go bhféadfadh a leanaí a bheith in éineacht léi in Éirinn.

Tearmann

Rinne ban-Áiseach as tír a bhí scriosta ag cogadh iarratas ar stádas duine faoi thearmann, agus bhí a deartháir nár mhair ina iriseoir le hiris pholaitiúil. D'oibrigh an t-iarratasóir mar ghrianghrafadóir leis an iris ó am go ham freisin. Cuireadh iallach uirthi oibriú mar altra le haghaidh na ndaoine siúd a créachtaíodh i gcogadh in ospidéal a bhí faoi rialú polaitiúil. Bhí coimhlint mhór idir an páirtí polaitiúil agus na fórsaí Stáit agus tógadh an t-iarratasóir, in éineacht le daoine eile, chuig campa príosúin. Agus í sa champa, céasadh an t-iarratasóir

agus rinneadh ionsaí gnéasach uirthi ar roinnt ócáidí. Coinníodh an t-iarratasóir sa champa imtheorannachta ar feadh breis agus bliain. D'éalaigh an t-iarratasóir ón gcampa agus tháinig sí go hÉirinn.

Lorg an cliant stádas duine faoi thearmann. Rinneadh bearta chun a fháil amach cé acu a bhí nó nach raibh an campa príosúin ar leith sin ann mar bhí sé deacair a fhíorú go raibh sé ann ar dtús. Tugadh faoi mheasúnú leighis freisin chun críocha na n-imeachtaí. Tugadh faoi deara sa tuairisc go raibh airíonna an chliant “an-chomhsheasmhach” le neamhord struis iarthrámaigh, agus tugadh faoi deara inti freisin go raibh a díobháilacha fisiciúla, lena n-áirítear dónna toitín, an-chomhsheasmhach lena cuntas ar imeachtaí. Chuaigh sí chuig an Aonad Cóireála um Ionsaí Gnéasach ag Ospidéal an Rotunda, Baile Átha Cliath, go gairid tar éis di teacht go hÉirinn agus cuireadh tuairisc ón Aonad faoi bhráid an Bhinse. Tá sé tábhachtach a rá go raibh faisnéis chuimsitheach ag an iarratasóir ar shonraí na troda a tharla sa cheantar ina raibh cónaí uirthi. D'éirigh leis an iarratasóir os comhair an Bhinse agus deonaíodh stádas duine faoi thearmann di.

Failí Leighis

Rinne an tAonad Failí Leighis – ar aonad speisialaithe an Bhoird é – ionadaíocht ar son cliant i gcaingean san Ard-Chúirt a bhí bunaithe ar fhailí chliniciúil ghairmiúil. Chuaigh an cliant faoi mháinliacht súl roinnt blianta ó shin.

Rinne Cláráitheoir an gnáthamh casta máinliachta seo, agus líomhnaíodh go ndearna an Cláráitheoir sin an gnáthamh faoi mhaoirseacht ghairmiúil comhairligh ar an dáta a rinneadh an obráid. Toisc go raibh an bheirt dochtúirí freagrach go díreach as an modh ina ndearnadh cóireáil agus cúram leighis an chliant agus toisc go raibh dualgas cúraim orthu i leith an chliant, measadh go raibh sé stuama imeachtaí cúirte a ghlacadh in aghaidh na beirte dochtúirí. Fuarthas tuairisc fhoirmiúil neamhspleách ó shaineolaí leighis. Fuarthas tuairisc fhoirmiúil neamhspleách ó shaineolaí leighis eile ina dhiaidh sin, rud a d'fhág go raibh ar an gcliant freastal ar scrúdú iomlán leis an saineolaí sa Ríocht Aontaithe.

De bharr an dara tuairisc sin, leathnaíodh an leibhéal dliteanais a bhaineann leis an mbeirt dochtúirí agus, go háirithe, leis an gcomhairleach. Bhí ceisteanna maidir le hinniúlacht ghairmiúil na beirte dochtúirí agus, go háirithe, lena n-inniúlachtaí gairmiúla faoi seach chun an gnáthamh casta máinliachta sin a dhéanamh.

Bhí cás an chliant bunaithe ar an mbonn nár cuireadh comhairle uirthi mar is ceart maidir leis na rioscaí agus leis na deacrachtaí féideartha a bhaineann leis an ngnáthamh máinliachta ar leith sin sula ndearnadh é, ina measc siúd go raibh ardriosca go gcaillfeadh sí a radharc nó go n-éireodh sí dall de bharr reachta a bhí aici cheana féin. Mar a tharla, bhí cailteanas suntasach radhairc ag an gcliant agus áitíodh freisin nár bhainistigh a dochtúirí cóireála é sin go cúí.

Líomhain na dochtúirí go raibh an cliant freagrach go páirteach ar a laghad toisc gur theip uirthi dul faoi ghnáthamh máinliachta eile ar tairgeadh di chun maolú a dhéanamh ar an leibhéal damáiste agus toisc gur theip uirthi freastal ar an ospidéal agus/nó ar a dochtúirí cóireála ar feadh thart ar dhá bhliain tar éis an ghnáthaimh mháinliachta thosaigh.

Tar éis idirbheartaíocht fhada, socraíodh éileamh an chliant in 2011 i gcomhair suim shuntasach. Rinneadh an tsocraíocht gan admháil iomlán maidir le dliteanas.

AN tSEIRBHÍS A FHORBAIRT

Tá timpeallacht an-difriúil ann mar thoradh ar an gcor chun donais sa gheilleagar le déanaí ón gcaoi ina raibh sé sular thosaigh na fadhbanna eacnamaíocha náisiúnta. Theip ar an mBord i mbaint amach na sprice a bhí aige a chinntiú go bhfeicfeadh gach iarratasóir incháilithe aturnaí don chéad choinne taobh istigh de thréimhse ceithre mhí, mar thoradh ar na cúinsí airgeadais níos géire atá i bhfeidhm, moratorium an rialtais ar phoist a líonadh, agus an méadú an-suntasach a tháinig ar éileamh ar sheirbhísí an Bhoird.

Mar thoradh ar na fachtóirí thuasluaite, tá méadú suntasach tagtha ar thréimhsí feithimh ag ionaid dlí i gcomhair coinní nach bhfuil tosaíocht ag baint leo (féach Tábla 10) agus tá méadú suntasach freisin ar an líon iomlán daoine atá ag fanacht ar a gcéad choinne le haturnaí i gcomparáid leis an líon cúpla bliain ó shin.

Seirbhís ghairmiúil inrochtana ar ardchaighdeán a sholáthar

Bhí deacrachtaí fós ag baint le rochtain thráthúil ar sheirbhísí dlí in 2011. Cé go gcuireann an Bord seirbhís tosaíochta ar fáil nó go dtugann sé tosaíocht do líon suntasach dá chliant, bhí an tréimhse feithimh don chéad choinne le dlíodóirí le haghaidh cúrsaí eile os cionn ceithre mhí in 21 ionad dlí de chuid an Bhoird ag deireadh na bliana.

Bhí seirbhís ‘comhairle amháin’ á cur ar fáil ag an mBord i roinnt dá ionaid dlí a raibh an tréimhse feithimh os cionn trí mhí iontu. Is é cuspóir na seirbhíse sin a chinntiú go mbeidh gach iarratasóir incháilithe in ann bualadh le haturnaí laistigh de thréimhse ceithre mhí. Oibríonn an tseirbhís ar an mbunús gur chóir coinne gairid leathuair an chloig a thairiscint do dhuine más rud é nach dócha go dtabharfaí coinne iomlán dó/di le haturnaí laistigh de cheithre mhí, ar mhaithe le comhairle a fháil faoin bhfadhb dlí atá aige/aici. Rinneadh measúnú ar an tseirbhís in 2011 agus de bhun an mheasúnaithe sin rinneadh moladh gur cheart seirbhís ‘triáise’ a chur

ar fáil ar bhonn treoirscéime in 2012. Is é an cuspóir a bheidh ag an gcur chuige ‘triáise’ ná a chinntiú go bhfaigheann gach iarratasóir coinne le dlíodóir chun chríocha comhairle dlí a fháil laistigh de thréimhse míosa chomh maith le héascú a dhéanamh ar mheasúnú luath agus atreorú cásanna oiriúnacha.

Lean an Bord ar aghaidh ag glacadh céimeanna chun caighdeán na seirbhísí a chuirtear ar fáil dá chliant a dhearbhu, trí athbhreithnithe ar chomhaid cháis go príomha. Rinneadh athbhreithniú ar na comhaid arís bunaithe ar sheicliostaí a ndearnadh tagarmharcáil orthu i gcoinne treoirlínte faoin gcleachtas is fearr le haghaidh na bpríomhsheirbhísí a sholáthraíonn an Bord. Rinneadh athbhreithniú ar chomhaid i ndáil le cásanna arna láimhseáil ag aturnaetha fostaithe an Bhoird agus cásanna arna láimhseáil ag aturnaetha príobháideacha ar phainéil an Bhoird.

Próiseas faisnéise, oideachais agus cumarsáide poiblí éifeachtach a chur i bhfeidhm

Cosúil le blianta roimhe seo, ba é an Painéal Comhairliúcháin Seachtrach príomh-uirlis an Bhoird chun cumarsáid a dhéanamh lena pháirtithe leasmhara in 2011. Tá ionadaithe ag an ngrúpa ó raon eagraíochtaí a mbaineann a gcuid baill nó cliant úsáid as na seirbhísí a chuireann an Bord ar fáil, chomh maith le heagraíochtaí ionadaíocha ón lucht dlí.

Chuir an Bord faisnéis ar fáil maidir lena sheirbhísí trí réimse bealaí eile freisin. Cuireadh sraith bileoga faisnéise ar fáil i ngach Ionad Dlí, Ionad Eolais do Shaoránaigh agus i suíomhanna tábhachtacha eile. Thug an Bord tiomantas athbhreithniú a dhéanamh ar a láithreán Gréasáin in 2011 agus cur le méid agus le raon na faisnéise atá ar fáil air. Cuireadh codanna nua isteach chun na réimsí nua atá faoi shainchúram an Bhoird a thaispeáint.

An úsáid is fearr a bhaint as na hacmhainní airgeadais agus oibriúcháin a leithdháiltear don Bhord agus luach ar airgead a chinntiú

Tá roinnt tionscnamh curtha ar bun ag an mBord le cur ar a chumas freagairt do na héilimh bhreise atá ar a sheirbhísí. Rinneadh nuashonrú ar Lámhleabhar um Nósanna Imeachta Riaracháin an Bhoird. Tá sé ina threoirphlean maidir le feidhmiú na n-ionad dlí. Déantar iarracht ann próisis agus nósanna imeachta a chaidheánú i líonra na n-ionad dlí d'fhonn cur chuige níos comhsheasmhaí a bhaint amach.

Chuaigh an lucht bainistíochta i dteagmháil go gníomhach leis na hionaid dlí aonair agus go háirithe leis na haturnaetha bainistíochta aonair d'fhonn iarracht a dhéanamh aghaidh a thabhairt ar aon fhadhbanna a bhí ag dul i gcion ar acmhainn tréachur cáis an ionaid.

Cuireadh athbhreithniú luach ar airgead arna stiúradh ag an Roinn Dlí agus Cirt, Comhionannais agus Athchóirithe Dlí² agus an Roinn Airgeadais³ i gcrích in 2011. Tá tuarascáil an ghrúpa athbhreithnithe curtha ar fáil don Roinn Dlí agus Cirt, Comhionannais agus Athchóirithe Dlí, cé nach bhfuil sí foilsithe fós. Ba é príomhfhócas an athbhreithnithe ná iniúchadh a dhéanamh ar fheidhmíocht chomparáideach idir ionaid dlí éagsúla. Aithníonn an tuarascáil seo féidearthachtaí chun éifeachtúlachtaí in ionaid dlí áirithe a fheabhsú agus tá an Bord ag tabhairt faoi sin go gníomhach leis na hionaid dlí atá i gceist. Thug an grúpa faoi mheasúnú comparáideach leis an gcostas a bhaineann le cás a atreorú chuig atur nae príobháideach ar bhonn táille in aghaidh an cháis. Níor mhol an tuarascáil athmheasúnú iomlán a dhéanamh ar an mbealach ina soláthraítear seirbhísí dlí

Cinntiú go bhfuil an Bord nuálaíoch, solúbtha agus freagrúil ina chur chuige maidir le seirbhísí a chur ar fáil go héifeachtach

Lean an Bord ag cur réiteach díospóide nach bhfuil bunaithe sna cúirteanna chun cinn. Meastar go mbíonn sé seo oiriúnach go ginearálta ar an gcéad dul síos i gcás díospóidí teaghlaigh. Leanadh ag leagan béime ar chumas Ionad Dlí agus atur naetha roghanna bríocha

nach bhfuil bunaithe sna cúirteanna a thairiscint le díospóidí a réiteach.

In 2011 d'oibrigh an Bord leis an tSeirbhís Chúirteanna agus an tSeirbhís Idirghabhála Teaghlaigh chun tionscnamh idirghabhála a chur ar siúl ar bhonn píolótach i bhfoirgneamh na Cúirte Teaghlaigh Dúiche i mBaile Átha Cliath. De bhun an tionscnaimh phíolótaigh, tugtar faisnéis do dhaoine a thagann chuig oifig na Cúirte Dúiche ag lorg réiteach sa Chúirt Dúiche maidir le leas an linbh, go dtabharfaí faisnéis dóibh maidir le freastal ar idirghabháil chun go bhféadfadh siad iarracht a dhéanamh teacht ar réiteach dá gcuid féin le cabhair ó idirghabhálaí oilte. Gné lárnach den tionscnamh is ea idirghabhálaithe a bheith ar an láthair san fhoirgneamh céanna, d'fhonn rochtain chomh maith céanna ar a laghad, nó bhféidir níos fearr, a bheith ar idirghabháil agus ar phróiseas na Cúirte. Tugadh sonraí na dtorthaí ó na míosa tosaigh den tionscnamh roimhe seo.

In 2011, d'fheabhsaigh an Bord an ionadaíocht atá aige sa Chúirt Teaghlaigh Dúiche i mBaile Átha Cliath d'fhonn méadú a bhaint amach ar a chumas freagairt go tráthúil d'éilimh ar sheirbhísí do thuismitheoirí atá i mbaol a leanáí a bheith glactha faoi chúram an Stáit (FSS). Cuireadh tús leis an tionscnamh sin i mí na Nollag 2010 agus chabhraigh sé chun seirbhísí dlí a chur ar fáil go sciobtha maidir leis na cásanna sin, cé go bhfuil dúshlán fós ag baint leis sin.

Forbairt a dhéanamh ar chumas an Bhoird seirbhísí ghairmiúil ar ardchaighdeán a chur ar fáil

Ar cheann de straitéisí níos fadtéarmaí an Bhoird, bhí córas cuimsitheach bainistithe cásanna dlí a fhorbairt le húsáid ar fud an líonra ionad dlí, agus rinneadh dul chun cinn suntasach chun é sin a bhaint amach in 2011. Bheadh solúbthacht agus éifeachtúlacht níos mó maidir le hacmhainní foirne an Bhoird a úsáid i measc na mbuntáistí a chuirfeadh córas bainistíochta cásanna uile-fhiontair ar fáil don Bhord agus bheadh ar a chumas, go háirithe, staid a chruthú ina mbeadh atur naetha i mbun obair dlí le luach níos airde i bhfad níos mó ná mar a bhíonn siad faoi láthair. Táthar ag súil go mbeidh an córas i mbun feidhme sna hionaid dlí i lár 2012.

² An Roinn Dlí agus Cirt agus Comhionannais anois

³ An Roinn Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe anois

TACÚ LE SOLÁTHAR SEIRBHÍSE

Bunaithe ar a shamhail ghnó, bíonn an Bord um Chúnamh Dlíthiúil ag brath ar struchtúr tacaíochta lárnach le soláthar seirbhísí a éascú agus a bhainistiú tríd a líonra ionad dlí agus trí mhodhanna eile. Tá an struchtúr tacaíochta lárnach seo bunaithe i gCeannoifig an Bhoird i gCathair Saidhbhín agus in oifig tacaíochta i mBaile Átha Cliath.

TACAÍOCHT LE SEIRBHÍSÍ DLÍ

Éilíonn samhail oibríochta an Bhoird go ndéanfaí an cinneadh deiridh maidir le bronnadh nó diúltú deimhnithe um chúnamh dlíthiúil neamhghnáthaimh agus gach cás eile maidir le caiteachas cáis, ar leibhéal feidhmiúcháin sa Cheannoifig. Tá sé sin amhlaidh lena chinntiú go ndéantar cinntí den chineál sin de réir reachtaíocht rialála an Bhoird agus cabhraíonn sé chun comhsheasmhacht a chinntiú i gcinnteoireacht.

Is iad Seirbhísí Dlí atá freagrach as an bhfeidhm feidhmiúcháin sin. Déantar cinneadh maidir le roinnt iarratas, mar shampla iad siúd a bhaineann le hábhar don Chúirt Dúiche, ar leibhéal an ionaid dlí, agus is iondúil gur iad Seirbhísí Dlí, atá bunaithe i gceannoifig an Bhoird i gCathair Saidhbhín, a dhéanann cinneadh maidir le hiarratais don Chúirt Chuarda agus níos airde. Déantar cinntí maidir le caiteachais bhreise ar chásanna anseo freisin. Ina theannta sin, riarann an t-aonad scéimeanna na gcleachtóirí príobháideacha don Bhord agus láimhseálann sé ceisteanna ginearálta ón bpobal.

In 2011, cheadaigh Seirbhísí Dlí 3,252 deimhniú de bhun iarratas a rinne ionaid dlí thar ceann iarratasóirí. Ba ionann é sin agus méadú beag ón mbliain roimhe sin. Cheadaigh an t-aonad 1,641 leasú ar dheimhnithe um chúnamh dlíthiúil, sin méadú 8% ar an mbliain roimhe sin. Is údarú i gcomhair seirbhísí breise ar dheimhniú, amhail abhcóide nó tuairisc leighis, atá sna leasuithe sin go bunúsach. Is ar Sheirbhísí Dlí atá an cúram cinntí a dhéanamh maidir le hiarratais ar dheimhnithe um chúnamh dlíthiúil a dhiúltú, i gcás ina ndiúltaítear an

t-iarratas ar a thuillteanas, de réir reachtaíocht rialála an Bhoird. In 2011, diúltaíodh 319 iarratas go foirmiúil ar an mbonn sin. Is méadú 9% é sin ón mbliain roimhe. Rinneadh achomharc maidir le roinnt de na diúltaithe sin chuig Coiste Achomhairc an Bhoird (féach thuas).

Ar an iomlán, léirítear an t-éileamh foriomlán ar sheirbhísí an Bhoird san aschur méadaithe i Seirbhísí Dlí agus tá an méadú ar an éileamh le feiceáil freisin sa líon méadaithe ceisteanna teileafóin agus ríomhphoist a fuarthas ón bpobal.

CÚNAMH DLÍTHIÚIL SIBHIALTA (OIBRÍOCHTAÍ)

Tá an t-aonad sin freagrach as soláthar oibríochtúil seirbhísí dlí ar fud an líonra ionad dlí. In 2011, cuireadh béim shuntasach freisin ar dhul i dteagmháil leis na hionaid dlí agus go háirithe leis na haturnaetha bainistíochta d'fhonn an úsáid is fearr is féidir a bhaint as na hacmhainní atá ar fáil don Bhord agus féachaint ar bhealaí ina bhféadfadh an Bord agus ionaid dlí aonair seirbhísí a chur ar fáil ar shlí níos éifeachtúla agus níos éifeachtaí. Bhí sé sin fíorthábhachtach i gcomhthéacs an mhéadaithe leanúnaigh ar éileamh ar sheirbhísí an Bhoird i gcúinsí ina bhfuil teorainn ar na hacmhainní atá ar fáil. Bhí sé bunaithe ar an athbhreithniú luach ar an airgead a luadh thuas.

ACMHAINNÍ DAONNA

Bhí an bhliain 2011 gnóthach agus dúshlánach d'fheidhm Acmhainní Daonna an Bhoird. Ceann de na príomhthascanna ar tugadh faoi i rith an chéad leath de 2011 ná tacú le hathbhreithniú seachtrach luach ar an airgead ar an mBord. I rith an dara leath den bhliain, bhí ionchur suntasach ann ón Rannóg Acmhainní Daonna maidir le haistriú gan fhadhb na freagrachta maidir leis an tSeirbhís Idirghabhála Teaghlaigh ón nGníomhaireacht um Thacaíocht Teaghlaigh chuig an mBord. Bhí an t-aistriú sin éifeachtach ón 1 Samhain 2011.

Rinneadh dul chun cinn i rith na bliana freisin maidir le cur i bhfeidhm Phlean Gníomhaíochta an Bhoird maidir le Comhaontú Pháirc an Chrócaigh. Leagtar síos sa phlean conas atá sé i gceist ag an mBord tabhairt faoi na dúshláin a bhaineann leis an gclár athchóirithe seirbhíse poiblí foriomlán. Rinneadh dul chun cinn i rith 2011 ar thionscadail eagraíochtúla shuntasacha a aithníodh i bPlean Gníomhaíochta an Bhoird, amhail córas bainistíochta cás dlí nua a thabhairt isteach, obair ullmhúcháin don Bhord ag glacadh freagrachta as cúnamh dlíthiúil coiriúil agus tionscnaimh soláthair seirbhíse nua a thabhairt isteach. Tá tuilleadh sonraí maidir leis na tionscadail sin le feiceáil in áiteanna eile sa tuarascáil seo.

Ceann de na príomhghnéithe a bhaineann le ról straitéiseach Acmhainní Daonna ná a chinntiú go mbaintear an luach is fearr is féidir as na hacmhainní foirne atá ar fáil don Bhord. Mar chuid de sin bhí bainistíocht fhorghníomhach ar an maolú an-teoranta ón moratorium ar earcaíocht sa tseirbhís phoiblí a fuair an Bord in 2010. Mar thoradh ar an gcead seo a bheith faighte, d'earcaigh an Bord roinnt ball foirne sealadach agus baineadh úsáid as na baill foirne sin i ról soláthair seirbhíse na líne tosaigh. Bhí athbhreithnithe leanúnacha ar ghníomhaíochtaí i réimsí áirithe d'oibríochtaí an Bhoird, athfhostú acmhainní foirne de réir mar is cuí do réimsí tosaíochta, go háirithe go réimsí soláthair seirbhíse na líne tosaigh, agus bainistiú neamhláithreachta mar chuid d'fhorfheidhmiú straitéis pleanála lucht oibre an Bhoird maidir le húsáid éifeachtach acmhainní foirne. Maidir le bainistiú neamhláithreachta, tá ráta neamhláithreachta an Bhoird ag 3.5 faoin gcéad, rud atá beagnach 30 faoin gcéad níos ísle ná meánráta na Státseirbhíse, 4.9 faoin gcéad.

D'fhág 24 ball foirne an Bord i rith na bliana mar gheall ar scor agus éirí as agus ní dhearnadh conarthaí roinnt ball foirne sealadach a athnuachan de thoradh ar an moratorium ar earcaíocht.

Tá cumarsáid leanúnach ag an mBord leis an sé cheardchumann atá ag déanamh ionadaíochta ar son ball foirne sa Bhord, lena n-áirítear IMPACT atá ag déanamh ionadaíochta ar na hidirghabhálaithe a d'aistrigh chuig

an mBord leis an tSeirbhís Idirghabhála Teaghlaigh i dtreo deireadh na bliana. I measc na réimsí fócais eile bhí forfheidhmiú phlean gníomhaíochta an Bhoird faoi Chomhaontú Pháirc an Chrócaigh, athbhreithniú comhpháirteach ar sheirbhís comhairle phiólótach agus comhtháthú rathúil fhoireann oibre na Seirbhíse Dlí do Dhídeanaithe sa líonra Ionad Dlí.

Chuaigh an Bord i dteagmháil le comhlachtaí eile amhail an Binse Comhionannais maidir le cúrsaí Acmhainní Daonna.

Thacaigh an Bord leis an Scéim Náisiúnta Intéirneach (JobBridge) i rith 2011 trí dheiseanna socrúcháin oibre suas le naoi mí ar fhad a sholáthar d'aturnaetha dífhostaithe a bhí ag fáil liúntas Cuardaitheora Poist. I rith 2011, ghlac aturnaetha le socrúcháin faoin scéim i gCorcaigh, i Sligeach, i gCabhán, san Aonach, i dTrá Lí, i Longfort, i gCill Chainnigh, i bPort Laoise, i Loch Garman agus in Inis chomh maith leis an seacht n-ionad dlí de chuid an Bhoird atá lonnaithe i mBaile Átha Cliath.

FOGHLAIM AGUS FORBAIRT

Bhí soláthar na seirbhísí Foghlama agus Forbartha sa Bhord um Chúnamh Dlíthiúil á bhrú chun cinn le Straitéis Foghlama agus Forbartha na Bhoird don tréimhse 2009–2011. Leagtar síos sa Straitéis conas a spreagann an tAonad Foghlama agus Forbartha cultúr foghlama san eagraíocht a fhreagraíonn do riachtanais a thagann chun cinn san eagraíocht agus do riochtaí airgeadais athraitheacha.

Oiliúint a Cuireadh ar Fáil

D'eagraigh/d'éascaigh an t-aonad foghlama agus forbartha 130 seisiún oiliúna gairmiúla (nó 700 lá oiliúna) i rith 2011. Bhí an ghníomhaíocht a bhí ar siúl leordhóthanach chun tosaíochtaí forbartha agus foghlama eagraíochtúla a bhaint amach, lena n-áirítear riachtanais um Fhorbairt Ghairmiúil Leanúnach (FGL) d'aturnaetha an Bhoird.

Gníomh leantach maidir leis an Iniúchadh Scileanna TF 2009

In 2009, rinne baill foirne ón Aonad Foghlama agus Forbartha iniúchadh cuimsitheach ar líne maidir le

Scileanna TF chun anailís a dhéanamh ar an leibhéal inniúlachta TF laistigh den eagraíocht. Cuireadh oiliúint leantach ar fáil.

Rinneadh iniúchadh Scileanna TF ar líne i ndeireadh 2011 d'fhonn an dul chun cinn a rinneadh maidir le scileanna TF eagraíochtúla a fheabhsú agus aon riachtanais oiliúna TF nua a aithint. Tá tábhacht ar leith ag baint leis sin i gcomhthéacs chur i bhfeidhm Chóras Bainistíochta Cásanna Dlíthiúla EOS in 2012, chun rannpháirtíocht na foirne iomláine a chinntiú.

Bhí oiliúint in úsáid an chórais Bainistíochta Cásanna Dlí EOS ar siúl ag deireadh na bliana freisin agus é dírithe ar na baill foirne a bhí bainteach leis an gcéad bhabhta tástála den chóras, a cuireadh tús leis i mí Eanáir 2012.

Íoc Táillí an Chúrsa (Réamhíoc/Aisíoc Táillí do chúrsaí Tríú Leibhéal)

Thacaigh an Bord le 33 ball foirne a thug faoi chúrsa oideachais taobh amuigh d'uaireanta oibre.

COMHDHÁIL MAIDIR LE DLÍ TEAGHLAIGH

D'eagraigh an tAonad Foghlama agus Forbartha Comhdháil Dlí Teaghlaigh bhliantúil an Bhoird inar cuireadh os cionn 550 uair an chloig d'Fhorbairt Ghairmiúil Leanúnach (FGL) ar fáil do bhaill foirne an Bhoird agus inar díriodh ar thopaicí oiliúna spriocdhírthe a sholáthar ar bhealach a bhí cost-éifeachtúil don Bhord. Bhí an Chomhdháil ar siúl in Óstán Ashling i mBaile Átha Cliath agus d'fhreastail beagnach 200 toscaire uirthi. Bhí formhór na dtoscairí sin ina mbaill foirne de chuid an Bhoird.

Ba é téama na Comhdhála "Leas Leanaí a Chosaint i nDíospóidí Dlí Teaghlaigh". Ba í an tUasal Frances Fitzgerald, An tAire Leanaí agus Gnóthaí Óige a d'oscail an comhdháil go foirmiúil agus bhí roinnt cainteoirí ó réimse leasanna páirteach ann, lena n-áirítear duine den bhreithiúna, an Breitheamh Brendan Toal, Cathaoirleach an Bhoird um Chúnamh Dlíthiúil, an tUasal Anne Colley, an tOmbudsman do Leanaí, an tUasal Emily Logan, an tUasal Robin Balbernie, Síciteiripeoir Comhairleach do Leanaí agus do Dhéagóirí atá bunaithe

sa Ríocht Aontaithe, an tUasal Colm Roberts, Aturnae Bainistíochta, an Bord um Chúnamh Dlíthiúil, an tUasal Gordon Jeyes, Stiúrthóir Náisiúnta na Seirbhísí do Leanaí agus do Theaghlaigh in FSS agus an tUasal Freda McKittrick ó Barnardos.

Is féidir tuilleadh sonraí maidir leis an gcomhdháil a fháil ó shuíomh Gréasáin an bhoird www.legalaidboard.ie.

AN PRÓISEAS COMHPHÁIRTÍOCHTA

In 2011, tháinig an Coiste Comhpháirtíochta le chéile ceithre huair. I measc na nithe a phléigh an Coiste i rith na bliana bhí:

- Ról agus feidhm an Choiste Comhpháirtíochta, atá ag athrú;
- Staid buiséadach an Bhoird;
- Ábhair a bhaineann le comhtháthú na Seirbhíse Idirghabhála Teaghlaigh sa Bhord;
- Ábhair a éiríonn as Comhaontú Pháirc an Chrócaigh, lena n-áirítear;
 - eolas chun dáta maidir le haistriú freagrachta maidir le Cúnamh Dlíthiúil Coiriúil agus scéimeanna bainteacha chuig an mBord; agus
 - dul chun cinn le tionscadail eagraíochtúla tábhachtacha amhail forbairt EOS, Athbhreithniú Luach ar Airgead ar an mBord agus tionscnaimh soláthair sheirbhíse nua, lena n-áirítear an tionscnamh idirghabhála comhtháite i mBaile Átha Cliath agus forbairt plépháipéir maidir le Todhchaí an Chúnamh Dhíthiúil Shibhialta;
- Tosaíochtaí eagraíochtúla;
- Cód iompair ghnó don fhoireann oibre; agus
- Teagmháil le Ranna rialtais lárnacha agus leis an Roinn atá freagrach as an mBord maidir leis an gclár um athchóiriú na seirbhíse poiblí.

TEICNEOLAÍOCHT FAISNÉISE AGUS CUMARSÁIDE (TFC)

Bhí dhá mhórtionscadal a thóg tús áite in obair TFC don Bhord i rith 2011. Ba iad sin an fhorbairt ar chóras nua chun cásanna dlí a bhainistiú ('EOS') agus uasghrádú líonra an Bhoird.

Ba é an tionscadal ba shuntasáí in 2011 ná forbairt córais nua chun cásanna dlí a bhainistiú. Is é an tionscadal TFC is mó é ar thug an Bord faoi go dtí seo. Rinneadh obair shuntasach maidir le pleanáil agus anailís a dhéanamh ar na riachtanais don chóras seo ó 2009 i leith. Seoladh tionscnamh margáíochta i rith 2010, agus bronnadh conradh chun an córas nua sin a sholáthar i mí Eanáir 2011. Tá an tionscadal forbartha beagnach críochnaithe anois.

Forbraíodh EOS don Bhord mar réiteach TF ina gcorpraítear córas bainistíochta cásanna dlí ó thús deireadh, lena n-áirítear iarratais, aighneachtaí agus achomhairc. Cuirfidh an córas nua ar chumas na foirne gach gné de chás a láimhseáil ó fheidhmchlár amháin. Beidh an méid seo a leanas mar chuid den chóras:

- Scanadh,
- Teimpléid ar féidir leis an mBord iad a riar,
- Sreafaí oibre ar féidir iad a riar de réir mar a fhorbraíonn riachtanais an Bhoird,
- Comhtháthú ríomhphoist,
- Giniúint tuarascálacha maidir le faisnéis gnó lárnach chun dáta.

Tá an Bord ag súil go gcuirfidh EOS caighdeánú, éifeachtúlacht agus bainistíocht riosca feabhsaithe ar fáil maidir le láimhseáil cásanna ag baill foirne. Beidh stádas tosaíochta agus riosca réamhshocraithe ag gach cás ionas gur féidir bainistiú a dhéanamh ar dhul chun cinn.

In mí Eanáir 2011, síníodh an conradh i gcomhair bhainistiú agus shuiteáil EOS. Tar éis céim tosaigh tionscadail ghairid, bhí 14 cheardlann ar siúl idir mí Eanáir agus deireadh mhí an Mhárta chun an fheidhmiúlacht lárnach atá le cuimsiú sa chóras nua a shainiú. Bhí baill

foirne ó gach cuid den eagraíocht, go háirithe foireann na líne tosaigh ó na hIonaid Dlí, rannpháirteach sna ceardlanna sin. Mar thoradh ar an gcéim anailíse sin den tionscadal, cuireadh sonraíochtaí feidhmíochta mionsonraithe ar fáil i leith an chórais nua. Cuireadh tús le forbairt EOS ag deireadh mhí an Mhárta agus leanadh leis i rith na bliana de réir sceideal an tionscadail.

Ag deireadh na bliana bhí an Tionscadal ag dul de réir an sceidil, le gach garspíoc bainte amach laistigh de Phlean an Tionscadail. Tá an tionscadal le bheith curtha i gcrích i lár 2012.

Chuaigh an Bord chuig an margadh faoi chreat an Rialtais chun líonra cumarsáide sonraí feabhsaithe agus ar luach níos fearr a bhaint amach. Bhí gá le bandaleithead breise chun tacú leis an trácht sonraí idir oifigí an Bhoird. Baineadh é sin amach gan aon mhéadú ar chostas an líonra don Bhord.

Cuireadh feabhsuithe agus uasghráduithe i bhfeidhm ar chóras bainistíochta ceisteanna an Ionaid Doiciméadúcháin do Dhéanaithe. Forbraíodh bunachar sonraí nua intí chun rianú cásanna a éascú i scéim comhairle maidir le cúnaimh dlíthiúil coiriúil na nGardaí. Cuireadh uasghrádú bogearraí agus crua-earraí i bhfeidhm freisin. Ina theannta sin tá córais TFC na Seirbhíse Idirghabhála Teaghlaigh á dtabhairt isteach i líonra an Bhoird.

TACAÍOCHT EAGRÚCHÁIN

In 2011, lean an tAonad Eagraíochta ag díriú ar thacaíocht cóiríochta, soláthair agus seirbhísí a chur ar fáil d'ionaid dlí an Bhoird agus dá oifigí riaracháin agus béim á cur i gcónaí ar luach níos fearr a fháil ar airgead agus ar laghdú costais. Thit na costais reatha don Bhord mar eagraíocht arís in 2011 agus is fiú a thabhairt faoi deara go bhfuil costais reatha foriomlán i réimse na cóiríochta, bunaíochta agus riaracháin ginearálta tar éis titim os cionn 25% (os cionn €1.8 milliún) sa tréimhse ó 2006 go dtí 2011. Bhí sé sin antábhachtach don Bhord tráth a raibh laghdú ag teacht ar mhaoiniú ón Státchiste agus chiallaigh sé go bhféadfaí sciar i bhfad níos mó d'acmhainní airgeadais an Bhoird a leithdháileadh ar chaiteachas dlí, agus ar Scéim na

gCleachtóirí Príobháideacha sa Chúirt Chuarda go háirithe. Tá athdháileadh na n-acmhainní tar éis cabhrú leis an mbrú suntasach maidir le tréimhsí feithimh a mhaolú go méid áirithe.

Is dúshlán eile d'Aonad Eagraíochta an Bhoird é bogadh na Seirbhíse Idirghabhála Teaghlaigh chuig an mBord um Chúnamh Dlíthiúil ag deireadh 2011. Le 16 oifig de chuid na Seirbhíse Idirghabhála Teaghlaigh ag teacht faoina cúram, beidh ar an Aonad tacaíocht cóiríochta, soláthair agus seirbhíse a chur ar fáil d'oifigí in os cionn 50 ionad ar fud na tíre.

SCÉIM NA dTEANGACHA OIFIGIÚLA

Thug an Bord tiomantas a dhara Scéim Teanga maidir le hAcht na dTeangacha Oifigiúla a réiteach in 2011. Tar éis cuireadh i gcomhair aighneachtaí a fógraíodh sna nuachtáin náisiúnta, réitíodh agus aontaíodh ar an Scéim athbhreithnithe, agus seoladh chuig an Roinn Ealaíon, Oidhreacht agus Gaeltachta í i mí Iúil. Mar chuid den réamhobair maidir le dréachtú na scéime athbhreithnithe, cuireadh suirbhé ar chumas agus úsáid na Gaeilge i measc bhaill foirne an Bhoird i gcrích. Cuireadh plean forfheidhmithe don Scéim athbhreithnithe le chéile roimh dheireadh na bliana. Cuireann an Scéim athbhreithnithe tiomantas ar an mBord tabhairt faoi roinnt gníomhartha d'fhonn na seirbhísí atá ar fáil trí Ghaeilge ón mBord a chur chun cinn, agus cuireann sí leis an méid a baineadh amach faoin gcéad Scéim.

COMHIONANNAS AGUS MÍCHUMAS

Tá an Bord um Chúnamh Dlíthiúil tiomanta go hiomlán dá fhreagracht rochtain chomhionann ar a sheirbhísí a chur ar fáil do gach duine, is cuma cén cúinsí nó cumais atá acu, agus leanann sé ag cinntiú go gcloítear le forálacha an Achta um Míchumas 2005 trína Straitéis Comhionannais agus Míchumais a chur i bhfeidhm.

Tá dul chun cinn déanta maidir le hinrochtaineacht ár gcuid seirbhísí a fheabhsú, lena n-áirítear suíomh Gréasáin, timpeallacht thógtha, formáidí faisnéise inrochtana agus beartas soláthair an Bhoird agus ceapachán Oifigeach Idirchaidrimh do Dhaoine faoi

Mhíchumas agus Oifigeach Rochtana. Rinne an Bord óstáil ar Thionscnamh Scáthfhoghlama lá amháin i rith 2011, a eagraíodh tríd an Líonra Idirchaidrimh do Dhaoine faoi Mhíchumas, agus d'éirigh go maith leis ó thaobh na rannpháirtithe agus na mball foirne a ghlac páirt ann.

BAINISTÍOCHT AIRGEADAIS

Tá Aonad Airgeadais an Bhoird freagrach as bainistíocht airgeadais na heagraíochta. I rith 2011, lean an tAonad ag tacú le hobair an Bhoird trí chórais chuntasaíochta éifeachtacha a chothú. Cuireadh tuarascálacha airgeadais rialta, chomh maith le tuarascálacha tréimhsíúla ina ndearnadh anailís ar chaiteachas, ar fháil don Bhainistíocht, don Choiste Airgeadais agus don Bhord chun cabhrú leo le bainistiú éifeachtach a dhéanamh ar bhuiséad an Bhoird.

Rinne an tAonad éascú ar an iniúchadh bliantúil a dhéantar ar son an Ard-Reachtair Cuntas agus Ciste.

INIÚCHADH INMHEÁNACH

Tháinig Coiste Iniúchta agus Bainistíochta Riosca an Bhoird le chéile sé huairé i rith na bliana. Comhaontaíodh plean bliantúil leis an gCoiste Iniúchta agus Bainistíochta Riosca agus bhí an plean sin mar threoir don obair sa réimse sin in 2011. Rinne beirt bhall foirne an obair ar an iniúchadh inmheánach ar bhonn páirtaimseartha. Dhírigh na hiniúcháirí inmheánacha ar na nósanna imeachta airgeadais in ionaid dlí den chuid is mó, ach rinne siad iniúchtaí ar chaiteachas na ceannoifige freisin. Chuir an Coiste an-chuid béime ar riosca corparáideach sa Bhord a scrúdú agus cuireadh dhá leagan nuashonraithe de Thuarascáil Damhnúcháin Rioscaí Corparáideach os a chomhair i rith na bliana. Ina theannta sin, coinníodh an Bord ar an eolas maidir le forbairtí amháin an t-iniúchadh bliantúil a rinne C&AG chomh maith le hobair a rinne Aonad Iniúchta Inmheánaigh na Roinne Dlí agus Cirt agus Comhionannais i ndáil leis an mBord. Nuair a tháinig deireadh le téarma an Bhoird a bhí ag fágáil i nDeireadh Fómhair, chuir an Coiste tuarascáil eatramhach ar fáil i gcomhair 2011.

AIRGEADAS

Léirítear ráitis airgeadais an Bhoird i gcomhair 2011 in Aguisín 1.

IONCAM

Seo a leanas roinnt nótaí tráchta ar fhoinsí ioncaim an Bhoird.

(a) Deontas i gcabhair

Mar a tharla blianta roimhe seo, tagann an chuid is mó d'ioncam an Bhoird ó dheontas i gcabhair a fhaightear ón Roinn Dlí agus Cirt agus Comhionannais. Chuir an Rialtas maoiniú €24.125 milliún ar fáil in 2011, i gcomparáid le €24.225 milliún in 2010.

(b) An tSeirbhís Dlí do Dhídeanaithe (SDD)

Ba ionann maoiniú an Stáitchiste le haghaidh an SDD in 2011 agus €6.245 milliún i gcomparáid le €7.967 milliún in 2010. Ba leor an leibhéal maoinithe chun an costas a bhain leis na seirbhísí cúnamh dlíthiúil a sholáthair an tSeirbhís Dlí do Dhídeanaithe a chumhdach le haghaidh na bliana ar fad.

(c) Ranníocaíochtaí

Íocann daoine a soláthraítear seirbhísí dlí dóibh ranníocaíocht de réir ar a gcuid ioncaim, agus de réir a n-acmhainní caipitiúla i roinnt cásanna. Is é an ranníocaíocht íosta ná €10 le haghaidh comhairle dlí agus €50 le haghaidh ionadaíochta sa chúirt. Is féidir an ranníocaíocht íosta sin a tharscaoileadh i gcás cruatain. Bhí na ranníocaíochtaí a fuarthas in 2011 (€809,967) beagnach 4% níos ísle ná in 2010 (€844,201).

(d) Aisghabháil costas

Féadann an Bord an costas as seirbhísí dlí a sholáthar a aisghabháil uathu seo a leanas:

- i. ón bpáirtí eile i ndíospóid, mar thoradh ar ordú cúirte nó mar chuid de chomhaontú leis an bpáirtí eile chun díospóid a shocrú, nó

- ii. ón duine ar tugadh cúnamh dlíthiúil dó/di as an airgead/réadmhaoin a fuair an duine sin mar thoradh ar sheirbhísí dlí a soláthraíodh.

Féadann an méid costas a aisghabhtar a bheith an-éagsúil ó bhliain go chéile, go háirithe má dhámhtar costais ar dhuine a fuair cúnamh dlíthiúil i gcás agus go bhfuil an duine eile sa chás sin in ann na costais a ghlanadh. Ní gnách go dtarlaíonn sé sin i gcásanna dlí teaghlaigh, agus is iad sin a bhíonn i gceist leis an gcuid is mó de chásanna an Bhoird. Bhí na costais a aisghabhadh in 2011 (€974,331) 6% níos airde ná in 2010 (€921,717).

CAITEACHAS

Seo a leanas nótaí ar na míreanna móra caiteachais a léirítear i ráitis airgeadais 2011:

1) Tuarastail

Tháinig laghdú beagán os cionn €248,000 ar na tuarastail agus costais ghaolmhara in 2011. Tharla sé sin de thoradh ar an moratorium ar earcaíocht san earnáil phoiblí agus de thoradh ar na rátaí pá laghdaithe a tugadh isteach an 1 Eanáir 2010.

2) Costais chóiríochta agus bhunaíochta

Tháinig laghdú €146,000 (3.8%) ar chaiteachas sa réimse sin in 2011. Is é an phríomhchúis a bhí leis sin ná costais fhoriomlána níos lú i ndáil le cothabháil áitribh agus trealaimh agus le glantachán. D'fhan costais chíosá agus fhuinnimh mar an gcéanna tríd is tríd.

3) Táillí agus costais dlí

Tá roinnt gnéithe éagsúla clúdaithe faoin gceannlíne seo - féach Nóta 10 leis na cuntais - agus tugtar trácht ar gach ceann de na ceannlínte éagsúla a chomhdhéanann an t-iomlán mar seo a leanas:

(i) Táillí abhcóide

Tháinig méadú €96,000 (2%) ar an gcaiteachas ar tháillí abhcóidí i gcomparáid le 2010. Bhí tionchar ag an leibhéal caiteachais níos airde i leith an BCD air sin. Bhí tionchar ag an méadú ar an éileamh ar chúnamh dlíthiúil sibhialta i rith 2011 ar tháillí abhcóidí freisin.

Is é méid iomlán an fhabhraithe le haghaidh táillí abhcóidí, áit a ndearnadh an obair ach nár cuireadh isteach le haghaidh íocaíochta í ar 31 Nollaig 2011, ná €5.071 milliún, 1.6% níos ísle ná mar a bhí ag deireadh na bliana 2010.

Léiríonn an tábla seo a leanas an treocht i gcaiteachas ar tháillí abhcóide maidir le cúnamh dlíthiúil agus comhairle dlí thar na seacht mbliana seo a chuaigh thart.

Tábla 21 – Táillí Abhcóidí

Bliain	Táillí Abhcóidí
2005	€5,376,000
2006	€6,847,000
2007	€4,903,000
2008	€3,986,500
2009	€5,125,472
2010	€4,793,475
2011	€4,889,622

(ii) Táillí dlí (Sainfhinnéithe srl.)

Is é atá sna costais sin a bhaineann le cásanna ná na costais bhreise a thabhaíonn an Bord, de bhreis ar tháillí abhcóide, agus seirbhís comhairle dlí agus cúnamh dlíthiúil sibhialta á soláthar aige do bhaill an phobail. Tá méid an chaiteachais faoin gceannteideal seo díorthaithe as riachtanais na gcásanna a láimhseáil an Bord in aon bhliain ar leith.

Bhí laghdú suntasach 21% ar chaiteachas ó 2010 go dtí 2011. Bhí caiteachas laghdaithe ar thaobh an chúnamh dlíthiúil sibhialta ar an bpríomhchúis leis an laghdú. Bhí tionchar ag an laghdú 8% ar tháillí gairmiúla in 2009 agus arís in 2010 ar rialú caiteachais ar an mír sin.

(iii) Scéim na gcleachtóirí príobháideacha

Tháinig méadú 15% go €3 mhilliún ar an gcaiteachas ar scéim na gcleachtóirí príobháideacha in 2011. Bhí sé sin mar thoradh ar chaiteachas méadaithe ar an scéim BCD den chuid is mó.

Ar 31 Nollaig 2011, ba é méid iomlán an fhabhraithe le haghaidh táillí cleachtóirí príobháideacha, áit a raibh obair tabhaithe ach nach raibh sí curtha isteach le haghaidh íocaíochta fós, ná €2.019 milliún. Ba é an fabhrú i gcomhair 2010 ná €2.029 milliún.

(iv) Táillí gairmiúla eile

Baineann costais faoin gceannteideal seo le fostú gairmithe ag an mBord le comhairle dlí neamhspleách agus seirbhísí gairmiúla eile a sholáthar don Bhord. Bhí an caiteachas in 2011 31% níos airde ná mar a bhí in 2010. Léirítear méadú ar an líon cásanna ina lorgaítear comhairle dlí neamhspleách san fhiigiúr sin.

(v) Costais eile

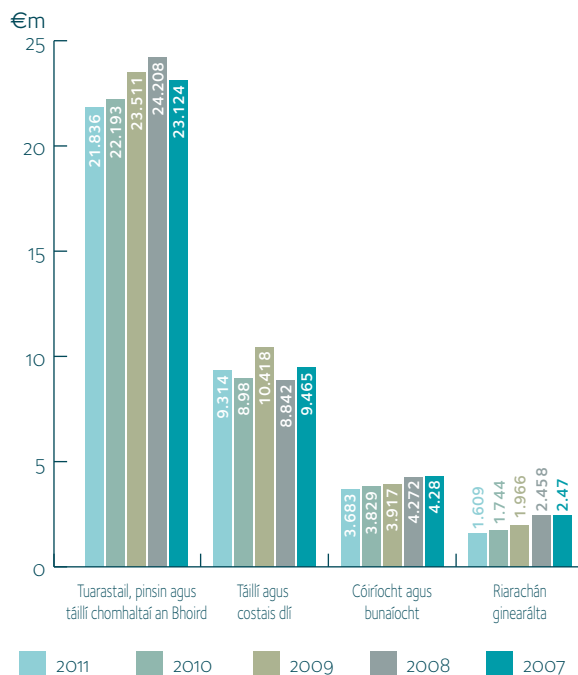
Tháinig laghdú 3.6% ar chaiteachas sa chatagóir seo in 2011. Laghdú ar chaiteachas sa réimse oiliúna agus oideachais ba mhó ba chúis leis sin.

4) Riarachán ginearálta

Bhí costais faoin teideal seo 8% níos ísle in 2011 ag €1.609 milliún. Ba iad na príomhfhachtóirí sa laghdú sin ná costais teileachumarsáide níos ísle agus costais páipéarachais agus leabharlainne níos ísle.

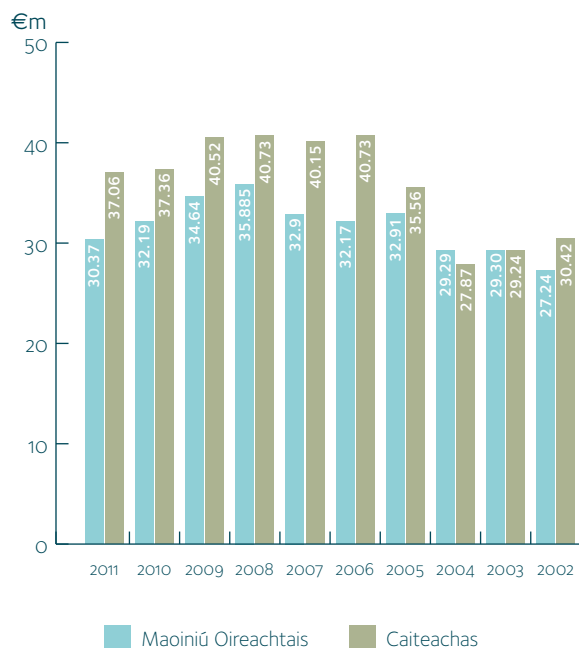
Léiríonn an graf seo a leanas miondealú ar chaiteachas a rinne an Bord thar na cúig bliana seo a chuaigh thart.

Cairt 5: Catagóirí Caiteachais 2007-2011



Léiríonn Cairt 6 an ceangal idir maoiniú Oireachtais agus an caiteachas iarbhír thar na deich mbliana seo a chuaigh thart.

Cairt 6: Maoiniú an Oireachtais vs. Caiteachas



Airgead sa bhanc agus idir lámha

Léiríonn an Clár Comhardaithe go raibh breis is €3.8 milliún idir lámha ag an mBord ag deireadh 2011. Bhí €0.71 milliún a bhí á choinneáil thar ceann cliant san áireamh anseo. Is féidir a fheiceáil ó Nóta 15 leis na cuntais gurbh é tréchur na gcistí cliant in 2011 ná €4.47 milliún. Eascaíonn sé sin as cásanna ina bhfuair cliant airgead ón bpáirtí eile nó mar gheall ar dhiúscairt réadmhaoine, mar thoradh ar chomhairle dlí nó ionadaíocht sa chúirt. Lóisteáiltear airgead den sórt sin sa Chuntas Cistí Cliant um Chúnamh Dlíthiúil sula dtugtar ar ais do chliant iad, i roinnt cásanna baintear as méid áirithe a bhaineann le costais a thabhaigh an Bord agus seirbhísí dlí á soláthar aige. Tá an figiúr le haghaidh airgid sa bhanc, seachas cistí cliant, cosúil leis an leibhéal caiteachais a thabhaíonn an Bord gach mí agus meastar gur leibhéal réasúnta maoinithe é le bheith idir lámha ag aon uair faoi leith.

An tAcht um Íoc Pras Cuntas, 1997

Ceanglaíonn Alt 4 den Acht um Íoc Pras Cuntas, 1997 ar an mBord íoc as soláthar earraí nó seirbhísí faoin dáta íocaíochta forordaithe. Faoi láthair tagann an dáta sin 30 lá tar éis sonrasc a fháil, nó tréimhse níos giorra a d'fhéadfadh a bheith sonraithe i gconradh scríofa. Má mhainníonn an Bord íocaíocht a dhéanamh faoin dáta íocaíochta forordaithe, beidh ús le híoc leis an soláthraí. Cinntíonn nósanna imeachta go gcomhlíonann an Bord ceanglais an Achta ar gach bealach ábhartha. Ba é méid iomlán an úis as íocaíochtaí déanacha a íocadh le soláthraithe earraí agus seirbhísí i rith 2011 ná €0.

AGUISÍN 1: RÁITIS AIRGEADAIS

I LEITH NA BLIANA DAR CRÍOCH 31 NOLLAIG 2011

CLÁR ÁBHAR	Leathanach
Ráiteas ar Fhreagrachtaí an Bhoird	45
Ráiteas ar Rialú Inmheánach Airgeadais	46
Tuarascáil an Ard-Reachtair Cuntas agus Ciste	49
Ráiteas ar Bheartais Chuntasaíochta	50
Cuntas Ioncaim agus Caiteachais	52
Ráiteas ar Iomlán na nGnóthachan agus na gCailteanas Aitheanta	53
Clár Comhardaithe	54
Sreabhadh Airgid	55
Nótaí leis na Ráitis Airgeadais	56

RÁITEAS AR FHREAGRACHTAÍ AN BHOIRD

Ceanglaíonn Alt 20 den Acht um Chúnadh Dlíthiúil Sibhialta ar an mBord, gach cuntas ceart agus gnách a choimeád ar aon airgead a fhaigheann nó a chaitheann sé, i cibé foirm a cheadóidh an tAire Dlí agus Cirt agus Comhionannais, agus le cead an Aire Airgeadais.

Agus na Ráitis Airgeadais sin á n-ullmhú aige, ceanglaítear ar an mBord:

- beartais oiriúnacha chuntasaíochta a roghnú agus iad a chur i bhfeidhm go comhsheasmhach ansin;
- breithiúnais a dhéanamh agus meastacháin a thabhairt atá réasúnta agus ciallmhar;
- na ráitis airgeadais a ullmhú ar bhunús an ghnóthais leantaigh ach amháin má tá sé míchuí a thiomhdiú go leanfaidh an Ciste ar aghaidh i bhfeidhm, agus
- a shonrú ar leanadh na caighdeáin chuntasaíochta is infheidhme, faoi réir aon difríochtaí ábhartha a nochtar agus a mhínítear sna ráitis airgeadais.

Tá an Bord freagrach as leabhair chuntais chearta a choimeád ina nochtar le cruinneas réasúnta ag aon tráth staid airgeadais an Bhoird um Chúnadh Dlíthiúil agus lena gcuirtear ar a chumas cinntiú go gcomhlíonann na ráitis airgeadais Alt 20 den Acht. Tá an Bord freagrach chomh maith as sócmhainní an Bhoird um Chúnadh Dlíthiúil a chosaint agus, dá réir sin, as bearta réasúnta a ghlacadh chun calaois agus mírialtachtaí eile a bhrath.



Muriel Walls
Cathaoirleach
Dáta: 6 Samhain 2012



Kate Hayes
Comhalta Boid

RÁITEAS MAIDIR LE RIALÚ INMHEÁNACH AIRGEADAIS

1. Ar son Bhord an Bhoird um Chúnadh Dlíthiúil, admhaím go bhfuil an Bord freagrach as a chinntiú go gcoimeádtar agus go bhfeidhmítear córas éifeachtach um rialú inmheánach airgeadais le haghaidh na heagraíochta.
2. Ní féidir le haon chóras ach dearbhú réasúnta seachas dearbhú iomlán a sholáthar i gcoinne earráide ábhartha. Agus éifeachtacht na rialuithe inmheánacha airgeadais á meas aige d'fhéach an Bord, i measc rudaí eile, chuig riachtanais an Chóid Chleachtais um Rialachas Comhlachtaí Stáit.
3. Áirítear leis na príomhnósanna imeachta a chuir an Bord ar bun, atá ceaptha le rialú éifeachtach inmheánach airgeadais a sholáthar,
 - Timpeallacht Rialála: déantar feidhmeanna bainistíochta agus feidhmiúcháin an Bhoird a tharligean don Phríomhfheidhmeannach agus bainistíocht shinsearach na heagraíochta trí rúin an Bhoird reachtúil, a dhéanann maoirseacht agus athbhreithniú ar obair na bainistíochta sinsearaí, a thugann tuairisc dó ag a chruinnithe míosúla agus trí mheán a choistí éagsúla. Forbraíodh Lámhleabhar um Rialachas Corparáideach in 2006 chun achoimre shoiléir chuimsitheach a chur ar fáil maidir leis na príomhghnéithe a bhaineann le rialachas corparáideach le haghaidh an Bhoird agus na hardbhainistíochta. Cuireadh gníomhartha i gcrích anuraidh lena chinntiú go gcomhlíontar an Cód Cleachtais um Rialachas Comhlachtaí Stáit athbhreithnithe, a foilsíodh i mí an Mheithimh 2009. I measc na ngníomhartha sin, leasíodh Lámhleabhar um Rialachas Corparáideach an Bhoird féin chun Cód Cleachtais na bliana 2009 a chur san áireamh agus rinne an iar-Bhord an Lámhleabhar um Rialachas Corparáideach athbhreithnithe a fhaomhadh go foirmiúil ag a chruinniú i mí na Samhna 2009. D'fhaomh an iar-Bhord Cód Iompair i gCúrsaí Gnó athbhreithnithe do Chomhaltaí an Bhoird i mí Dheireadh Fómhair 2009 freisin. Mar a éilítear faoi Chód Cleachtais na bliana 2009, rinne an Bord Beartas Taistil a fhorbairt agus a

chur i bhfeidhm le linn 2009 ina leagtar amach na bealaí ina gcomhlíonann an Bord rialacháin agus treoirlínte reatha na Roinne Airgeadais maidir le liúntas cothaithe agus taistil. Ullmhaíodh beartas um chosc ar chalaí airgeadais don Bhord agus cuireadh i bhfeidhm é le linn 2008. Cuimsíonn an beartas i measc nithe eile, nósanna imeachta trínar féidir le fostaithe an Bhoird ábhair is cúram dóibh maidir le mírialtachtaí i dtuairisciú airgeadais agus cúrsaí eile a chur in iúl faoi rún agus a chinntiú go nglactar gníomh leantach i leith na n-ábhar sin ar bhealach éifeachtúil. Cuireadh Beartas ar Sholáthar Corparáideach i gcrích i mí Mheán Fómhair 2010 agus cuireadh ar aghaidh é chuig na Coistí Airgeadais agus Iniúchta agus Bainistíochta Riosca le haghaidh faisnéise sular cuireadh i bhfeidhm é. Ceapadh an Bord reatha i mí na Nollag 2011 agus tugadh faisnéisiú iomlán dó ar róil agus freagrachtaí an Bhoird.

- Córais Faisnéise Buiséid: tá córas cuimsitheach buiséadaithe ag an mBord, lena n-áirítear faomhadh buiséid bhliantúla ag an mBord reachtúil chomh maith le maoirseacht ar thuarascálacha airgeadais míosúla. Baintear úsáid as buiséid leis an gcaoi a ndéantar maoiniú an Bhoird a shocrú, a dháileadh agus a chaitheamh a phleanáil, a údarú, a mhaoirsiú agus a rialú. Áirítear ar na socruithe um rialú buiséadach faisnéis airgeadais rialta, ábhartha agus thráthúil a sholáthar chun maoirseacht a dhéanamh ar ioncam agus ar chaiteachas i ngach réimse agus glactar gníomh ceartúcháin, nuair is gá. Is coiste de chuid an Bhoird é an Coiste Airgeadais a dhéanann cúrsaí airgeadais an Bhoird a mheas go mionsonrach agus a thuairiscíonn don Bhord ar bheartais agus ar chúrsaí airgeadais an Bhoird. Cuimsíonn sé sin athbhreithniú a dhéanamh ar bhuiséid agus ar thuarascálacha airgeadais, faomhadh chuntais bhliantúla an Bhoird a mholadh don Bhord agus breithniú go mion ar chúrsaí airgeadais d'fhonn moltaí cúí a dhéanamh don Bhord agus comhairle a chur ar an lucht bainistíochta. Glacann an Bord

nó an lucht bainistíochta cinntí, mar is cuí, agus iad ag féachaint do mholtaí agus do chomhairle an choiste.. Bhuail an iar-Choiste le chéile cúig huairé i rith 2011 agus, mar chuid dá fheidhmeanna, scrúdaigh sé focheannteideal Costais Bhunaíochta eile agus rinne sé measúnú ar athbhreithniú cuimsitheach a rinneadh ar dhliteanais amuigh Scéim na gCleachtóirí Príobháideacha sa Chúirt Chuarda. Ag úsáid faisnéise a bailíodh ó roinnt foinsí rinne an Lucht Bainistíochta anailís chuimsitheach ar na deimhnithe um chúnamh dlíthiúil a deonaíodh faoi Scéim na gCleachtóirí Príobháideacha sa Chúirt Chuarda idir 2005 agus 2010 a cuireadh faoi bhráid an iar-Choiste i mí an Mhárta 2011. Mar thoradh ar an obair sin, bhí an Bord ábalta an dliteanas amuigh i ndáil le táillí Chleachtóirí Príobháideacha sa Chúirt Chuarda a laghdú faoi €300,000. Le cúig bliana anuas, tá an Coiste tar éis breathnú ar fiche réimse de na príomhréimsí caiteachais. Le linn 2011, le cois na dtuarascálacha airgeadais míosúla, bhreathnaigh an iar-Choiste ar athbhreithniú airgeadais lár na bliana agus ar dhá thuarascáil ilbhliantúla, deireadh ráithe.

- Bainistíocht Riosca: ghlac an Bord le beartas Bainistíochta Riosca atá sainithe go soiléir agus chuir sé i bhfeidhm é agus coimeádann sé Clár Riosca foirmiúil lena ndéantar taifeadadh ar rioscaí gnó agus maolú, rialuithe agus gníomhartha bainteacha le haghaidh gach gné de ghníomhaíochtaí an Bhoird trí theicnící anailíse riosca a chur i bhfeidhm ar a chuid cuspóirí gnó. Cuireadh prionsabail anailíse riosca i bhfeidhm go córasach ar chuspóirí gach Plean Gnó don Bhoird agus tá bainistíocht riosca ina cuid lárnach den phróiseas Pleanála Gnó. Ar cheann d'fheidhmeanna Choiste Iniúchta agus Bainistíochta Riosca an Bhoird tá tuairim neamhspleách a sholáthar ar a dhóthanaí agus atá socruithe bainistíochta riosca an Bhoird. I mí Feabhra 2009, ghlac an t-iar-Choiste le hathrú ar a nósanna imeachta agus téarmaí tagartha chun an tábhacht mhór a bhaineann le riosca corparáideach a bhainistiú agus an bhéim mhór a leagtar air i láthair na huairé a léiriú. Mar thoradh ar an athrú sin, athainmníodh an Coiste agus tugtar an Coiste Iniúchta agus Bainistíochta Riosca anois air (An Coiste Iniúchta

roimhe sin). Athcheapadh comhalta seachtrach an Bhoird ar an gCoiste nua i mí Eanáir 2012. Bhuail an t-iar-Choiste le chéile sé huairé in 2011. Faoi mar a mhol an t-iar-Choiste, chuir an Lucht Bainistíochta córas tuairiscithe damhnúcháin riosca foirmiúil i bhfeidhm i mí an Mhárta 2010 maidir le rioscaí a d'fhéadfadh a bheith ann agus rioscaí iarbhair a tháinig chun cinn nó tarluithe neasteagmhais. Rinneadh an tuarascáil a mhúnlú ar Chlár Rioscaí Corparáideacha an Bhoird agus déantar í a nuashonrú i gcomhar leis an gclár rioscaí dhá uair sa bhliain. Cuireadh an clár rioscaí agus na tuarascálacha damhnúcháin rioscaí 2011 os comhair an iar-Choiste i mí Feabhra agus i mí Iúil 2011. Ghlac an t-iar-Choiste leis na moltaí a tháinig as athbhreithniú an Bhoird ar phróiseas an iniúchta inmheánaigh i mí Dheireadh Fómhair 2010. Mar chuid den athbhreithniú sin, rinne an Lucht Bainistíochta scrúdú ar inniúlacht agus ról feidhm iniúchta inmheánaigh an Bhoird agus chuir siad tograí maidir leis an gceist sin ar aghaidh chuig an iar-Choiste. Sainithníodh san athbhreithniú, inter alia, gur cheart breathnú ar an gclár rioscaí agus gur cheart na réimsí is airde riosca a shainithint i gcomhthéacs na príomhréimsí ba cheart scrúdú a dhéanamh orthu tríd an bhfeidhm iniúchta inmheánaigh a chinneadh.

- Nósanna Imeachta: tá treoracha agus nósanna imeachta airgeadais atá sainithe go soiléir ag an mBord, lena n-áirítear caitheamh tarmligthe agus teorannacha ar údarú agus scaradh dualgas, a fhaomhtar de réir ruin ón mBord reachtúil. Ina theannta sin, choimeád an Bord reachtúil faomhadh caiteachais do chonarthaí de luach sa bhreis ar €65,000, agus tugtar fógra do Choiste Airgeadais an Bhoird reachtúil faoi gach conradh lena mbaineann luach sa bhreis ar €10,000 agus níos lú ná €65,000. I rith 2011, rinne feidhm iniúchta inmheánaigh an Bhoird iniúchtaí ar chuntais agus ar nósanna imeachta in dhá cheann déag d'ionaid dlí an Bhoird. Moladh san athbhreithniú ar phróiseas an iniúchta inmheánaigh gur cheart go ndíreofaí i bpróiseas iniúchta na n-ionad dlí ar réimsí a ghineann an riosca is airde san ionad dlí agus gur cheart minicíocht iniúchtaí na n-aonad dlí a laghdú go dtí gach trí bliana d'fhonn iniúchadh na

Ceannoifige agus/nó iniúchadh nósanna imeachta a mhéadú ag tagairt don chlár rioscaí agus do cheisteanna ábhartha eile. In Aibreán 2011, d'iarr an iar-Bhord go ndéanfaí imscrúdú inmheánach maidir le dhá theagmhas gadaíochta ag ionad dlí Dhroichid Nua agus go ndéanfaí tuarascáil a réiteach don Lucht Bainistíochta Iniúchta agus Riosca lena meas. Rinne an t-iar-Choiste moltaí don iar-Bhord, agus cuireadh iad sin go léir i bhfeidhm.

- Maoirseacht ar Rialú Inmheánach: tá feidhm Iniúchta Inmheánaigh ag an mBord a ndéanann Coiste Iniúchta agus Bainistíochta Riosca an Bhoird reachtúil a clár iniúchta bliantúil a fhaomhadh agus a bhfuil aici mar cheann amháin dá feidhmeanna athbhreithniú a dhéanamh ar gach gné de rialuithe inmheánacha airgeadais. Déanann an Coiste Iniúchta agus Bainistíochta Riosca athbhreithniú ar obair agus ar mholtaí na feidhme Iniúchta Inmheánaigh agus déanann sé maoirseacht ar na gníomhartha a ghlacann an lucht bainistíochta chun aon fhadhbanna a aithníodh a réiteach. Rinne an t-iar-Choiste athbhreithniú cuimsitheach ar inniúlacht agus ról na feidhme Iniúchta Inmheánaigh in 2010 i gcomhthéacs phróiseas athbhreithnithe an iniúchta inmheánaigh. Is é an príomhchuspóir atá le próiseas athbhreithnithe an iniúchta inmheánaigh an áit is fearr le béim na feidhme iniúchta inmheánaigh a dhíríú a shainiú faoi réir ag infhaighteacht na n-acmhainní agus riachtanais an Bhoird. Ghlac an t-iar-Choiste le Cairt d'fheidhm Iniúchta Inmheánaigh an Bhoird go luath in 2011. Leagtar amach ról agus freagrachtaí na feidhme Iniúchta Inmheánaigh, lena n-áirítear gnéithe pleanála, tuairiscithe agus cuntasachta na hoibríochta, sa Chairt. Déanann an Coiste athbhreithniú freisin ar gach tuarascáil mhór a fhaigheann an Bord ó na hiniúcháirí seachtracha, lena n-áirítear freagraí an lucht bainistíochta orthu siúd agus déanann sé moltaí maidir leis na ceisteanna a ardaítear. Tarraingítear aird an Choiste Iniúchta agus Bainistíochta Riosca agus an Bhoird reachtúil ar chomhfhreagras leis an Ard-Reachtair Cuntas agus Ciste, lena n-áirítear an Litir Bainistíochta Iniúchta, agus aon cheisteanna a ardaíodh, rud a chinntíonn go nglactar gníomh i

leith na gceisteanna a thagann chun cinn. Féadaim a dhearbhu gur pléadh le gach ceist eile a ardaíodh ó iniúchadh 2010 agus gur glacadh le haon moltaí. Ag féachaint do bheartas foirmiúil a dhoiciméadú maidir le coinneáil faisnéise atá faoi rún, tá nósanna bainistíochta comhaid i bhfeidhm ag an mBord maidir le cothabháil comhaid na gcliant, agus thug sé nósanna imeachta rúndachta nua isteach i Lámhleabhar um Nósanna Imeachta Riaracháin an Bhoird i mí an Mhárta 2012. Tabharfar aghaidh freisin ar an mbeartas maidir le bainistíocht taifead i gcomhthéacs chóras nua an Bhoird chun Cásanna Dlí a Bhainistiú. Rinne Aonad Iniúchta Inmheánaigh na Roinne Dlí agus Cirt, Comhionannais agus Athchóirithe Dlí iniúchadh ar tháillí dlí seachfhoinisithe in 2011 chomh maith agus táthar ag feitheamh ar na moltaí uaidh sin. Ceanglaítear ar an gCoiste Iniúchta agus Bainistíochta Riosca tuarascáil foirmiúil a dhéanamh laistigh de thrí mhí ó dheireadh na bliana féilire, ina leagtar amach a chuid gníomhaíochtaí, i dteannta le haon chomhairle agus moltaí a mheasann sé a bheith cuí. Réitigh an Coiste ceanntearma tuarascáil eatramhach i gcomhair 2011 i mí Dheireadh Fómhair 2011 a thug an Coiste nua faoi deara i mí an Mhárta 2012.

4. Dearbhaím go ndearna an Bord athbhreithniú ar éifeachtacht chóras an Bhoird um rialuithe inmheánacha airgeadais i rith na bliana dar críoch 31 Nollaig 2011.



Muriel Walls
Cathairleach
Dáta: 6 Samhain 2012

AN tARD-REACHTAIRE CUNTAS AGUS CISTE

TUARASCÁIL LE CUR I LÁTHAIR THITHE AN OIREACHTAIS

Ciste Cúnaimh Dhlíthiúil

Tá iniúchadh déanta agam ar ráitis airgeadais an Chiste Cúnaimh Dlíthiúil don bhliain dar críoch 31 Nollaig 2011 faoin Acht um Chúnamh Dlíthiúil Sibhialta, 1995. Tá na ráitis airgeadais, a ullmhaíodh faoi na beartais chuntasaíochta arna leagan amach sna ráitis, comhdhéanta de na beartais chuntasaíochta, an cuntas ioncaim agus caiteachais, an ráiteas gnóthachan agus cailteanas aitheanta iomlán, an clár comhardaithe, an ráiteas ar shreabhadh airgid agus na nótaí gaolmhara. Tá an creat tuairiscithe Airgeadais a cuireadh i bhfeidhm ina n-ullmhúchán de réir an dlí infheidhme agus an Chleachtais Cuntasaíochta a bhfuil Glacadh Coitianta leis in Éirinn.

Freagrachtaí Chomhaltaí an Bhoird

Tá an Bord freagrach as na ráitis airgeadais a ullmhú, as a chinntiú go dtugtar léargas fíor agus cothrom iontu ar riocht ghnóthaí an Chiste Cúnaimh Dhlíthiúil agus ar a ioncam agus caiteachas, agus as rialtacht na n-idirbheart a chinntiú.

Freagrachtaí an Ard-Reachtair Cuntas agus Ciste

Táim freagrach as iniúchadh a dhéanamh ar na ráitis airgeadais agus tuairisc a dhéanamh orthu i gcomhréir leis an dlí is infheidhme.

Rinne mé m'iniúchadh agus mé ag cur san áireamh na cúinsí speisialta a bhaineann le bainistíocht agus le feidhmiú na gcomhlachtaí Stáit.

Chuir mé m'iniúchadh i gcrích de réir na gCaighdeán Idirnáisiúnta maidir le hIniúchóireacht (an Ríocht Aontaithe agus Éire) agus i gcomhréir leis na Caighdeáin Eiticiúla d'Iniúchóirí atá leagtha síos ag an mBord um Chleachtais Iniúchóireachta.

Raon Feidhme an Iniúchta ar na Ráitis Airgeadais

Is éard atá i gceist le hiniúchadh fianaise leordhóthanach a fháil faoi na méideanna agus na nochtuithe go léir atá sna ráitis airgeadais d'fhonn dearbhú réasúnta a thabhairt go bhfuil na ráitis airgeadais saor ó mhíríteas ábhartha, bíodh sé sin de bharr calaoise nó earráide. Áirítear leis sin measúnú ar an méid a leanas:

- cé acu an bhfuil na beartais chuntasaíochta oiriúnach maidir le cúinsí an Bhoird nó nach bhfuil, agus cé acu ar cuireadh na beartais sin i bhfeidhm go comhsheasmhach nó nár cuireadh agus cé acu ar nochtadh iad ar bhealach sásúil nó nár nochtadh.
- a réasúnaí is a bhí meastacháin shuntasacha cuntasaíochta a rinneadh in ullmhú na ráiteas airgeadais, agus

- cur i láthair na ráiteas airgeadais i gcoitinne.

Déanaim iarracht chomh maith le linn m'iniúchta fianaise a fháil ar rialtacht na n-idirbheart airgeadais.

Ina theannta sin, léigh mé an fhaisnéis airgeadais agus neamhairgeadais go léir sa Tuarascáil Bhliantúil chun aon neamhréireacht ábhartha idir í sin agus na ráitis airgeadais iniúchta a shainiú. Breithním na himpleachtaí le haghaidh mo thuarascála sa chás go n-éirí feasach ar aon mhíríteis dhealraitheacha nó neamhréireachtaí ábhartha.

Tuairim maidir leis na Ráitis Airgeadais

Is é mo thuairim go dtugann na ráitis airgeadais, a ullmhaíodh go cuí de réir an Chleachtais Chuntasaíochta a bhfuil Glacadh Coitianta leis in Éirinn, léargas fíor agus cothrom ar riocht ghnóthaí an Chiste Cúnaimh Dhlíthiúil amhail 31 Nollaig 2011 agus ar a ioncam agus ar a chaiteachas don bhliain dar críoch sin.

Is é mo thuairim go raibh leabhair chuntais chúí coinnithe ag an mBord. Tagann na ráitis airgeadais leis na leabhair chuntasaíochta.

Cúrsaí a dtuairiscím orthu trí eisceacht

Tuairiscím trí eisceacht más rud é

- nach bhfuair mé an fhaisnéis agus na mínithe a theastaigh uaim i gcomhair m'iniúchta, nó
- má thug mé aon chás ábhartha ar bith faoi deara le linn m'iniúchta inar úsáideadh airgead do chuspóir eile seachas don cheann a bhí beartaithe dó, nó mura ndearnadh na hidirbhearta de réir na n-údarás a bhí á rialú, nó
- nach bhfuil an fhaisnéis a tugadh i dTuarascáil Bhliantúil an Bhoird don bhliain ar ullmhaíodh na ráitis airgeadais ina leith ag teacht leis na ráitis airgeadais, nó
- mura léiríonn an Ráiteas maidir le Rialú Inmheánach Airgeadais go bhfuil an Bord ag cloí leis an gCód Cleachtais um Rialachas Comhlachtaí Stáit, nó
- go bhfaighim amach go bhfuil cúrsaí ábhartha eile ann a bhaineann leis an gcaoi ar cuireadh gnó poiblí i gcrích.

Níl rud ar bith le tuairisciú agam maidir leis na cúrsaí sin a dtugtar tuairisc orthu trí eisceacht.



Andrew Harkness

Ar son agus thar ceann an Ard-Reachtair Cuntas agus Ciste

14 Samhain 2012

RÁITEAS AR BHEARTAIS CHUNTASAÍOCHTA

GINEARÁLTA

Déanann an Bord um Chúnamh Dlíthiúil, a cheap an tAire Dlí agus Cirt agus Comhionannais, bainistíocht ar an gCiste Cúnaimh Dhlíthiúil a ndéantar foráiltear dó faoi Alt 19 den Acht um Chúnamh Dlíthiúil Sibhialta, 1995.

Tá an Ciste comhdhéanta d'acmhainní airgeadais uile an Bhoird. In 2011, d'oibrigh an Bord as 33 ionad lánaimseartha agus 12 ionad páirtaimseartha ar fud na tíre.

BUNÚS NA CUNTASAÍOCHTA

Réitítear na ráitis airgeadais faoin modh fabhraithe de chuntasaíocht, ach amháin mar atá sonraithe thíos, agus de réir na gcleachtas cuntasaíochta coitianta faoi choinbhinsiún an chostais stairiúil. Glactar le Caighdeáin Tuairiscithe Airgeadais a mholann na comhlachtaí cuntasaíochta aitheanta, de réir mar a théann siad i bhfeidhm.

GNÓTHAS LEANTACH

Is comhlacht reachtúil é an Bord um Chúnamh Dlíthiúil a bunaíodh faoin Acht um Chúnamh Dlíthiúil Sibhialta 1995.

Déantar gníomhaíochtaí an Bhoird a mhaoiniú go príomha le deontas i gcabhair agus maoiniú státchiste ón Roinn Dlí agus Cirt agus Comhionannais.

I rith na bliana airgeadais rinne an Bord cleachtadh cuimsitheach chun críocha measúnú a dhéanamh ar fhiigiúr an Bhoird um dhliteanais fabhraithe, go háirithe Táillí Abhcóide agus seirbhís na gCleachtóirí Príobháideacha.

Léiríonn an clár comhardaithe amhail 31 Nollaig 2011 barrachas €1,684,571 i ndliteanais thar shócmhainní

Éiríonn an t-easnamh sin as na huaireanta difriúla a fhaightear maoiniú le dliteanais le haghaidh seirbhísí dlí a íoc nuair atá siad dlite le híoc agus an soláthar do na dliteanais sin a aithnítear sna cuntais sin faoin modh fabhraithe cuntasaíochta.

Fuarthas litir maidir le tacaíocht leanúnach ó Ard-Rúnaí na Roinne Dlí agus Cirt agus Comhionannais ag dearbhú go maoineofar gníomhaíochtaí an Bhoird amach anseo. Is é tuairim an Bhoird go mbaineann an coinbhinsiún cuntasaíochta maidir le gnóthas leantach leis na cuntais a dhéanann ionadaíocht ar oibríochtaí an Bhoird fad is atá forálacha an Achta um Chúnamh Dlíthiúil Sibhialta 1995 fós i bhfeidhm.

Níl eolas ag an mBord ar aon athbhreithniú ar a chuid oibríochtaí ná aon rún a chuid gníomhaíochtaí a chur ar fionraí ná é a chumascadh le heagraíochtaí eile. Mar sin measadh go raibh sé cuí glacadh le bunús an ghnóthais leantaigh chun na ráitis airgeadais seo a ullmhú.

DEONTAIS STÁIT

Tugtar cuntas ar an ioncam faoin gceannteideal seo ar bhunús fáltas airgid.

RANNÍOCAÍOCHTAÍ Ó DHAOINE CUIDITHE

Mar gheall ar nádúr an ioncaim seo, .i. ranníocaíochtaí ó dhaoine ar acmhainn mheasartha, meastar go bhfuil sé cuí cuntas a thabhairt ar ioncam den sórt sin ar bhunús fáltas airgid. Ba é an méid inbhailithe amhail an 31 Nollaig, 2011 ná thart ar €18,000. Ní raibh aon drochfhiacha le díscríobh in 2011.

COSTAIS AISGHAFÁ

Féadann an Bord na costais as seirbhísí dlí a sholáthar a aisghabháil ó:

- (a) an páirtí eile i ndíospóid, mar thoradh ar ordú cúirte nó mar chuid de chomhaontú chun díospóid a shocrú, nó
- (b) ón duine a fuair cúnaimh dlíthiúil, as airgead/réadmhaoin a fuair an duine mar thoradh ar sheirbhísí dlí a sholáthar.

SÓCMHAINNÍ SEASTA AGUS DÍMHEAS

Léirítear sócmhainní seasta ar an gClár Comhardaithe ag costas lúide dímhéas carntha.

Gearrtar dímhéas, a ríomhtar thar shaolré úsáideach na sócmhainní agus modh an mhéid chothroim á úsáid, ar na rátaí bliantúla seo a leanas:-

Léasanna, troscán & trealamh oifige, agus feistiú áitreabh	20%
trealamh ríomhaireachta	33%

Gearrtar dímhéas leathbhliana sa bhliain a cheannaítear agus sa bhliain a dhiúsraítear.

CISTÍ CLIANT

Léiríonn na cistí sin na hollmhéideanna móide ús fabhráithe, a bhí ag an mBord ar an 31 Nollaig 2011, de bhun dámhachtainí nó socruithe a rinneadh i bhfabhar cliant a rinne an Bord ionadaíocht ar a son. Mar sin féadann an Bord an costas iomlán as seirbhísí dlí den sórt sin a aisghabháil agus íoctar an t-iarmhéid do na daoine a rinneadh ionadaíocht dóibh.

CUNTAS CAIPITIL

Léiríonn an cuntas caipitil an méid ioncaim gan amúchadh a úsáidtear chun sócmhainní seasta a cheannach.

PINSIN

Feidhmíonn an Bord um Chúnamh Dlíthiúil scéim pinsean sochair shainithe, a maoinítear go bliantúil ar bhunús íoc mar a úsáidtear ó airgead atá ar fáil dó, lena n-áirítear airgead a sholáthraíonn an Roinn Dlí agus Cirt agus Comhionannais agus ó ranníocaíochtaí a bhaintear as tuarastail aturnaetha.

Léiríonn costais pinsean sochair pinsean a thuilleann foirne aturnaie sa tréimhse agus léirítear iad glan ó ranníocaíochtaí pinsean foirne a choimeádann an Bord um Chúnamh Dlíthiúil. Aithnítear méid atá comhfhreagrach don táille pinsean mar ioncam chomh fada is atá sé in-aisghabhála, agus déantar é a fhritháireamh le deontais a fhaightear sa bhliain chun

íocaíochtaí pinsean a chomhlíonadh.

Léirítear gnóthachain nó cailteanais achtúireacha a thagann chun cinn ar dhliteanais scéime sa Ráiteas ar Ghnóthachain agus Cailteanais Aitheanta Iomlána agus aithnítear leasú dá réir sa mhéid atá inghnóthaithe ón Roinn Dlí agus Cirt agus Comhionannais. Léiríonn luach na ndlíteanas pinsean luach reatha na n-íocaíochtaí pinsean le haghaidh na todhchaí arna dtuilleamh ag baill foirne aturnaie go dtí seo. Léiríonn maoiniú pinsean iarchurtha an tsócmhainn chomhfhreagrach atá le haisghabháil i dtréimhsí amach anseo ón Roinn Dlí agus Cirt agus Comhionannais.

FORÁLACHA

Aithnítear foráil nuair a thagann oibleagáid (bíodh gur oibleagáid dhlíthiúil nó chuiditheach atá i gceist) chun cinn mar thoradh ar imeacht a tharla, agus nuair is cosúil go mbeadh gá le haistriú tairbhe eacnamaíoch leis an oibleagáid a shocrú agus gur féidir é sin a mheas go réasúnta.

Measann an Bille um Chúnamh Dlíthiúil luach na gcásanna beo nár tugadh bille lena n-aghaidh le teacht chuig an méid atá nochtta laistigh de na cuntais mar fhoráil. Is é atá sa mhéid sin ná meastachán ar an gcaiteachas a bheidh ag teastáil le haon oibleagáid a shocrú ag dáta an chláir chomhardaithe.

Agus an fhoráil á meas, ghlac an Bord le teicnící críonna um thomhas atá bunaithe ar na sonraí is deireanaí atá ar fáil. Baineadh úsáid as modhanna feabhsaithe um ghabháil sonraí i meastachán an Bhoird le haghaidh na bliana reatha.

Níltear ag súil le haon ioncam le haghaidh cásanna a d'fhéadfadh costais a aisghabháil.

AN CISTE CÚNAIMH DHLÍTHIÚIL AN CUNTAS IONCAIM AGUS CAITEACHAIS DON BHLIAIN DAR CRÍOCH AN 31 NOLLAIG 2011

	Nóta	2011		2010	
		€	€	€	€
Ioncam					
Maoiniú Stáit	1	30,370,000		32,192,000	
Glan-mhaoiniú iarchurtha le haghaidh pinsean	3c	3,959,943		4,065,932	
Ranníocaíochtaí ó dhaoine cuidithe		809,967		844,201	
Costais aisghafa		974,331		921,717	
Caillteanas ar shócmhainní a dhíol		0		0	
Ioncam eile	4	377,960		493,327	
			36,492,201		38,517,177
Aistriú ó Chuntas Caipitil	5		(547,767)		393,802
			35,944,434		38,910,979
Caiteachas					
Tuarastail agus costais ghaolmhara	6	17,911,108		18,158,935	
Táillí do chomhaltaí Boird	3a	3,842,426		3,934,823	
		82,573		99,619	
Costais chóiríochta agus bhunaíochta	9	3,683,821		3,829,478	
Costais agus táilli dlí	10	9,314,872		8,980,156	
Rirarchán ginearálta	11	1,609,479		1,744,234	
Dímheas	12	603,170		590,184	
Táille iniúchta		18,095		18,095	
			37,065,544		37,355,524
Barrachas don bhliain			(1,121,110)		1,555,455
Iarmhéid tosaigh amahail an 1 Eanáir			(2,710,505)		(4,265,960)
Iarmhéid deiridh amhail an 31 Nollaig			(3,831,615)		(2,710,505)

Baineann an t-ioncam agus caiteachas go léir don bhliain dar críoch 31 Nollaig 2011 le gníomhaíochtaí leantacha.

Tá an Ráiteas ar Bheartais Chuntasaíochta, mar aon le Nótaí 1 go 21, ina gcuid de na ráitis airgeadais seo.



Muriel Walls
Cathaoirleach

Dáta: 6 Samhain 2012



Molling Ryan
Príomhfheidhmeannach

RÁITEAS AR GHNÓTHACHAIN AGUS CAILLTEANAIS AITHEANTA IOMLÁNA DON BHLIAIN DAR CRÍOCH 31 NOLLAIG 2011

	Nóta	2011		2010	
		€	€	€	€
Barrachas/(easnamh) don bhliain			(1,121,110)		1,555,455
Cailiteanas/(gnóthacháin) ó thaithí ar dhliteanas scéime pinsean	3d	(2,659,943)		(4,865,932)	
Athrú ar thiomhdí is bun le luach reatha na ndliteanas scéime pinsean		0		0	
Cailiteanas/(gnóthachan) achtúireach ar Dhliteanas Pinsean	3b		(2,659,943)		(4,865,932)
Coigeartú don Mhaoiniú Pinsean larchurtha			2,659,943		4,865,932
Gnóthachain/Cailiteanais Aitheanta Iomlána			(1,121,110)		1,555,455

Tá an Ráiteas ar Bheartais Chuntasaíochta, mar aon le Nótaí 1 go 21, ina gcuid de na ráitis airgeadais seo.



Muriel Walls
Cathaoirleach
Dáta: 6 Samhain 2012



Molling Ryan
Príomhfheidhmeannach

CLÁR COMHARDAITHE

AMHAIL AN 31 NOLLAIG 2011

	Nóta	2011		2010	
		€	€	€	€
Sócmhainní seasta	12		2,147,044		740,512
Sócmhainní reatha					
Airgead so bhanc agus idir lámha		3,815,835		6,272,217	
Féichiúnaithe agus réamhíocaíochtaí	13	899,698		767,658	
		4,715,533		7,039,875	
Lúide dliteanais reatha					
Creidiúnaithe agus fabhruithe	14	7,834,418		8,527,896	
Cistí cliant	15	712,730		1,222,484	
		8,547,148		9,750,380	
Glandliteanais reatha			(3,831,615)		(2,710,505)
Sócmhainní iomlána lúide			(1,684,571)		(1,969,993)
Dlíteanais reatha roimh Phinsean					
Maoiniú pinsean iarchurtha	3c		37,700,000		36,400,000
Dlíteanais pinsean	3b		(37,700,000)		(36,400,000)
			0		0
Iomlán na sócmhainní			(1,684,571)		(1,969,993)
Léirthe ag:					
Cuntas Ioncaim agus Caiteachais			(3,831,615)		(2,710,505)
Cuntas Caipitil	5		2,147,044		740,512
			(1,684,571)		(1,969,993)

Tá an Ráiteas ar Bheartais Chuntasaíochta, mar aon le Nótaí 1 go 21, ina gcuid de na ráitis airgeadais seo.



Muriel Walls
Cathaoirleach
Dáta: 6 Samhain 2012



Moling Ryan
Príomhfheidhmeannach

RÁITEAS AR SHREABHADH AIRGID DON BHLIAIN DAR CRÍOCH 31 NOLLAIG 2011

	Nóta	2011 €	2010 €
(Glan-eis-sreabhadh)/glan-insreabhadh airgid ó ghníomhaíochtaí oibriúcháin	17	(1,402,431)	1,793,006
Torthaí ar infheistíocht agus fónamh ar airgeadas			
Ús faighte		110,623	137,200
Ús a íoctar ar shocráíochtaí cliant		(10,062)	(16,079)
Gníomhaíochtaí infheistíochta			
Díolachán sócmhainní inláimhsithe		0	0
Ceannach sócmhainni inláimhsithe		(1,154,513)	(192,806)
Glan-insreabhadh airgid/(glan-eis-sreabhadh airgid)		(2,456,382)	1,721,321
Méadú/(Laghdú) ar airgead	18	(2,456,382)	1,721,321

Tá an Ráiteas ar Bheartais Chuntasafóchta, mar aon le Nótaí 1 go 21, ina gcuid de na ráitis airgeadais seo



Muriel Walls
Cathaoirleach
Dáta: 6 Samhain 2012



Molling Ryan
Príomhfheidhmeannach

NÓTAÍ LEIS NA RÁITIS AIRGEADAIS DON BHLIAIN DAR CRÍOCH 31 NOLLAIG 2011

1. MAOINIÚ STÁIT

Fuarthas maoiniú Stáit ó Vóta 19- Oifig an Aire Dlí agus Cirt agus Comhionannais mar seo a leanas:

Focheannteideal	2011 €	2010 €
C.2 Deontas i gCabhair	24,125,000	24,225,000
D.2 Tascfhórsa um Iarrthóirí Tearmainn - Cúnamh Dlí*	6,245,000	7,967,000
	30,370,000	32,192,000

* Soláthraíodh an maoiniú seo i leith an chaiteachais a tabhaíodh ar an tSeirbhís Dlí do Dhídeanaithe. Féach Nóta 19.

2. AISTRIÚ FEIDHMEANNA

(a) An tSeirbhís Idirghabhála Teaghlaigh

Ar an 1 Samhain 2011 (dáta an aistrithe) aistríodh freagracht as soláthar seirbhísí idirghabhála teaghlaigh chuig an mBord um Chúnamh Dlíthiúil ón nGníomhaireacht um Thacaíocht Teaghlaigh (GTT) i gcomhréir leis an Acht um an Dlí Sibhialta (Forálacha Ilghnéitheacha). Ar an dáta sin, aistríodh na sócmhainní go léir a bhaineann le soláthar seirbhísí den sórt sin chuig an mBord um Chúnamh Dlíthiúil ag a nglanluach de réir na leabhar €858,765 (tagair do Nóta 12).

Ar an dáta aistrithe sin freisin ghlac an Bord freagracht as na léasanna ar áitribh a bhí in úsáid maidir le seirbhísí idirghabhála teaghlaigh a sholáthar. Tá sonraí maidir leis na tiomantais ar glacadh leo chuige sin leagtha amach i Nóta 16.

Aistríodh dhá scór is cúigear ball foirne freisin chuig an mBord. Ar mhaithe le héifeachtúlacht riaracháin, lean an GTT ag íoc costais phárolla na foirne a aistríodh ar feadh na tréimhse 1 Samhain go dtí 31 Nollaig 2011. Chuaigh an fhoireann isteach i scéim aoisliúntais an Bhoird le héifeacht ón dáta aistrithe agus is dliteanas de chuid an Bhoird iad na pinsin ar fad a saothraíodh ón dáta sin ar aghaidh.

(b) Cúnamh Dlíthiúil Coiriúil

Shocraigh an Rialtas i mí na Nollag 2010 freagracht as bainistiú agus as riar na Scéimeanna éagsúla um Chúnamh Dlíthiúil Coiriúil a aistriú ón Roinn Dlí agus Cirt agus Comhionannais chuig an mBord um Chúnamh Dlíthiúil. Ag eascairt as an gcinneadh sin chuaigh an Bord i mbun próisis chun forbairt a dhéanamh ar na córais agus na struchtúir is gá chun aistriú an tsainchúraim a éascú. Mar thoradh ar chinneadh an Rialtais aistrefar freagracht as na Scéimeanna seo a leanas chuig an mBord –

- An Scéim um Chúnamh Dlíthiúil Coiriúil (CDC);
- Scéim Ad-hoc an Ard-Aighne (AA);
- Scéim Comhairle Dlí Ad-hoc Stáisiúin na nGardaí;

- Scéim um Chúnamh Dlíthiúil Ad-hoc an Bhiúró um Shócmhainní Coiriúla (BSC);
- Scéim Ad-hoc na Cúirte Dúiche (Abhcóide).

D'fhonn próiseas aistrithe chuig an mBord atá éifeachtach agus gan locht a bhaint amach, cinneadh an t-aistriú a dhéanamh ar bhonn céimnithe. Mar chéad chéim den phróiseas sin, aistríodh an sainchúram i leith riar Scéim Comhairle Dlí Ad-hoc Stáisiúin na nGardaí chuig an mBord ón Roinn Dlí agus Cirt agus Comhionannais an 1 Deireadh Fómhair 2011 agus rinneadh é sin ar bhonn riaracháin ag feitheamh ar reachtaíocht.

Tá Scéim Comhairle Dlí Ad-hoc Stáisiúin na nGardaí leagtha amach chun comhairle dlí in aisce a sholáthar do dhaoine atá á gcoinneáil i Stáisiúin na nGardaí agus atá i dteideal de réir critéar incháilitheachta ar leith.

Ó cuireadh tús le hobair ar an Scéim an 1 Deireadh Fómhair, phróiseáil an Bord níos mó ná 800 éileamh dar luach beagnach €150,000 ar íocaíocht le hataruaetha de bharr seisiúin chomhairliúcháin le coinneálaithe i Stáisiúin na nGardaí. Rinneadh na híocaíochtaí sin ó Vóta na Roinne Dlí agus Cirt agus Comhionannais agus gearradh de tháille uirthi é.

Ina theannta sin, chuir an Bord athbhreithniú i gcrích ar fheidhmiú na Scéime agus tabharfaidh sé Treoir-Dhoiciméad agus Foirm Éilimh nua isteach in 2012 chun feabhas a chur ar éifeachtúlacht an phróisis. Chomh maith leis sin, d'fhorbair an Bord bunachar sonraí nua chun raon leathan faisnéise a bhailiú, agus táthar ag súil go gcabhróidh sé sin le beartas a bhaineann leis an scéim a chur le chéile sa todhchaí. Ba ionann na costais a bhí ar an mBord um Chúnamh Dlíthiúil in 2011 maidir leis an scéim agus €233,000. As an méid sin, bhain €141,000 le costais thuarastail agus bhain €92,000 le forchostais.

Rinneadh sainchúram as Scéim Comhairle Dlí Stáisiúin na nGardaí a aistriú chuig an mBord an 1 Deireadh Fómhair 2011. Aistríodh freagracht as riar Scéim Ad-hoc an Ard-Aighne (AA) chuig an mBord ón 1 Meitheamh 2012 agus samhlaítear go n-aistreofar freagracht as Scéim um Chúnamh Dlíthiúil Ad-hoc an Bhiúró um Shócmhainní Coiriúla chuig an mBord an 1 Eanáir 2013. Aistreofar na Scéimeanna eile chuig an mBord níos déanaí in 2013. Samhlaítear go dtabharfaidh an taithí a fuarthas le linn na scéimeanna ad-hoc atá aistrithe chuig an mBord a fheidhmiú eolas agus cúnamh don Bhord agus é ag ullmhú don dúshlán a bhaineann le ceannas a ghlacadh ar an gcuid eile de na scéimeanna ad-hoc agus an Scéim phríomhshrutha um Chúnamh Dlíthiúil Coiriúil ag dáta níos déanaí.

3. COSTAIS PINSEAN

	2011 €	2010 €
(a) Anailís ar iomlán na gcostas pinsean a gearradh ar Chaiteachas		
Costas seirbhíse reatha	2,300,000	2,400,000
Ús as Dliteanas na Scéime Pinsean	2,000,000	2,000,000
Ranníocaíochtaí Fostaithe	(457,574)	(465,177)
	3,842,426	3,934,823
(b) Gluaiseacht i nGlandliteanas Pinsean i rith na bliana airgeadais		
Glandliteanas Pinsean ar an 1 Eanáir	36,400,000	37,200,000
Costas Seirbhíse reatha	2,300,000	2,400,000
Costais Úis	2,000,000	2,000,000
(Brabús)/Cailteanas Achtúireach	(2,659,943)	(4,865,932)
Pinsin íoctha sa bhliain	(340,057)	(334,068)
Glandliteanas Pinsean ar an 31 Nollaig	37,700,000	36,400,000

(c) Sócmhainn Maoinithe Iarchurtha do Phinsin

Aithníonn an Bord um Chúnamh Dlithiúil na méideanna sin mar Shócmhainn a chomhfhreagraíonn don dliteanas neamh-mhaoinithe iarchurtha do phinsin bunaithear an tsraith toimhdí a bhfuil cur síos orthu thuas agus roinnt imeachtaí ón am atá thart. Áirítear ar na himeachtaí sin an bunús reatha um bhunú na scéime aosliúntais, agus an beartas agus cleachtas atá i bhfeidhm faoi láthair maidir le pinsin seirbhíse poiblí a mhaoiniú lena n-áirítear ranníochtaí ó fhostaithe agus an próiseas meastacháin bliantúil. Cé nach bfuil aon chomhaontú foirmiúil ann maidir leis na méideanna sonracha sin leis an Roinn Dlí agus Cirt agus Comhionannais, níl aon fhianaise ag an mBord a thugann le fios nach leanfaidh an beartas maoinithe sin ar agahidh ag déanamh suimeanna den sórt a íoc de réir an chleachtas reatha.

Bhí an glanmhaoiniú iarchurtha le haghaidh Pinseain a aithníodh sa Chuntas Ioncaim agus Caitheachais mar seo a leanas:

	2011 €	2010 €
Maoiniú in-aisghabhála i dtaobh chostais pinsean na bliana reatha	4,300,000	4,400,000
Deontas Stáit a cuireadh i bhfeidhm le pinsinéirí a íoc	(340,057)	(334,068)
	<u>3,959,943</u>	<u>4,065,932</u>

Ba é méid na sócmhainne maoinithe iarchurtha le haghaidh pinsean amhail an 31 Nollaig ná €37.7 milliún (€36.4 milliún in 2010).

(d) Stair na n-oibleagáidí sochair shainithe

	2011 €	2010 €	2009 €
Oibleagáidí sochair shainithe	37,700,000	36,400,000	37,200,000
Cailteanas/(gnothachain) ó thaithe ar mhéid na nDliteanas Scéime	(2,659,943)	(4,865,932)	2,704,544
Céatadán de luach reatha na ndliteanas scéime	-7%	-13%	7%

Tá an cailteanas achtúireach camtha a aithnítear sa Ráilteas ar Gnóthachain agus Cailteanais Aitheanta lomlána cothrom le €25,852.

(e) Cur Síos Ginearálta ar an Scéim

Is é ata sa scéim pinean ná socrú pinsean tuarastail deiridh sochair shainithe le sochair agus ranníocaíochtaí ama sainiú trí thagairt do rialacháin ‘eisamiáireacha’ reatha scéim na hearnála poiblí. Soláthraíonn an scéim pinsean (ochtóduithe in aghaidh na bliana seirbhíse), aisce nó cnapshuim (trí ochtóduithe in aghaidh na bliana seirbhíse) agus pinsin dó chéilí agus leanaí. Is é ata i gceist le Gnáth-Aois Scoir ná 65ú breithlá an bhaill, agus tá doine a bhí ina mbaill roimh 2004 i dteideal imeacht ar scor gan laghdú achtúireach ó aos 60 blian. Méadaíonn íocaíochtaí (agus iarchur) pinsean de ghnáth i gcomhréir le gnáthbhollscúl tuarastail ne hearnála poiblí.

Bhí an luacháil a úsáideadh do nochtadh FRS17 (Leasalthe) bunaithe ar luacháil achtúireach ionlán (Aibreán ‘12) a rinne achtúire neamhspleách incháillthe, agus riachtanais an FRS á dtabhairt faoi deara aige, d’fhionn meansúnú a dhéanamh ar dhliteanais na scéime amhail an 31 Nollaig 2011.

Ba iad seo a leanas na príomhthoimhdí achtúireacha:

	2011 €	2010 €
Ráta méadaithe i dtuarastail	4.0%	4.0%
Ráta méadaithe i bpinsin in íocaíocht	4.0%	4.0%
Ráta Lascaine	5.5%	5.5%
Ráta Boilscithe	2.0%	2.0%

Bhí an meán-ionchas saoil amach anseo de réir na dtáblal mortlaíochta a úaideadh le dliteanais phinseain a chinneadh mar seo a leanas:

	2011 €	2010 €
Fear atá 65 bliain d'aois	22	22
Bean atá 65 bliain d'aois	25	25

4. IONCAM EILE

	2011 €	2010 €
Ús faighte agus infhaighte	74,226	146,145
Fáltais éagsúla	303,734	347,182
	377,960	493,327

5. CUNTAS CAIPITIL

	€	€
Iarmhéid amhail 1 Eanair		740,512
Aistriú go Cuntas Ioncaim agus Caiteachais		
- Ioncam a úsáideadh le sócmhainní seasta a cheannach	1,150,937	
- Méid scaoilte ar dhiúscairt sócmhainní seasta	0	
- Ioncam amúchta sa Bhliain ar aon dul le dímheas ar shócmhainní	(603,170)	
		547,767
- Aistriú Sócmhainní ón tSeirbhís Idirghabhála Teaghlaigh (SIT)		858,765
Iarmhéid amhail an 31 Nollaig		2,147,044

6. LÍON AGUS COSTAIS NA BHFOSTAITHE

Ba é 346 an líon iomlán ball foirne arna cheadú ag an Aire ar 31 Nollaig 2011. Ba é 346 an líon ball foirne a bhí fostaithe ag an mBord ar an 31 Nollaig, 2011 (2010 - 360). Ba é 351 meánlíon na bhfostaithe sa Bhord i rith na bliana (2010 - 359). Ba é seo a leanas costais fostaithe agus costais bhainteacha:

	2011 €	2010 €
Tuarastail	16,676,058	16,898,865
Costas Foirne ar lasacht	55,920	57,683
ÁSPC Fostóra	1,179,130	1,202,387
	17,911,108	18,158,935

Asbhaineadh €1,020,125 ón bhfoireann trí bhíthin an tobhaigh phinsin agus íocadh é leis an Roinn Dlí agus Cirt, Comhionannais agus Athchóirithe Dlí.

7. TUARASTAL AGUS COSTAIS AN PRÍOMHFHEIDHMEANNAIGH

	2011 €	2010 €
Tuarastal an Phríomhfheidhmeannaigh	145,912	145,998
Sochair an Phríomhfheidhmeannaigh	4,200	3,635
	150,112	149,633

Fuair an Príomhfheidhmeannach íocaíochtaí tuarastail €145,912. Tarraingíodh siar an scéim íocaíochta bunaithe ar fheidhmíocht a bhí ann cheana féin in 2008 agus níor íocadh bónas ar bith in 2011. Fuair an Príomhfheidhmeannach suim €4,200 maidir le costais freisin. Tá an Príomhfheidhmeannach ina bhall de scéim sochair shainithe neamhchistithe na hearnála poiblí agus ní théann a theidlíochtaí pinsean thar na gnáth-theidlíochtaí i scéim aoisliúntais sochair shainithe na hearnála poiblí.

8. TÁILLÍ AGUS COSTAIS CHOMHALTAÍ AN BHOIRD

	2011 €	2010 €
Táillí Chomhaltaí an Bhoird	82,572	99,619
Costais Chomhaltaí an Bhoird	32,440	24,558
	115,012	124,177

Comhaltaí an Bhoird	Táillí €	Comhaltaí an Bhoird	Táillí €
Anne Colley	9,303	Fergal Rooney	5,980
Kate Hayes	6,354	Robert Browne	5,980
Jerry O'Connor	5,980	Jim O'Farrell	5,980
Elizabeth Murphy	5,980	Seamus Keelan	5,980
Michael Buckley	5,980	Dara Foynes	5,980
Eamonn Purcell	5,980	Michelle O'Neill	376
Breege Leonard	5,980	Micheal O'Connell	376
Niamh Moran	5,980	Philip O'Leary	376

9. COSTAIS CHÓIRÍOCHTA AGUS BHUNAÍOCHTA

	2011 €	2010 €
Cíosanna	2,505,710	2,548,148
Glantachán	255,438	280,156
Siolsiú agus teas	236,394	238,702
Cothabháil - Áitribh	385,411	434,896
Cothabháil - Trealamh	300,868	327,576
	3,683,821	3,829,478

10. TÁILLÍ AGUS COSTAIS DLÍ

	2011 €	2010 €
Táillí abhcóide	4,889,622	4,793,475
Táillí Dlí (Táillí sainfhinnéithe san áireamh)	698,263	888,943
Scéimeanna na gCleachtóirí Príobháideacha	2,998,231	2,611,655
Táillí gairmiúla eile	257,275	196,740
Costais eile	471,481	489,343
	9,314,873	8,980,156

11. RIARACHÁN GINEARÁLTA

	2011 €	2010 €
Stáiseanóireacht agus costais oifige	267,052	316,671
Leabhar agus priontáil	100,663	146,431
Post agus teileafón	722,510	782,739
Árachas	43,085	54,440
Taisteal agus cothabháil	476,169	443,953
	1,609,479	1,744,234

12. SÓCMHAINNÍ SEASTA

	Léasanna €	Troscán Oifige €	Trealamh & Ríomhairí €	Feistiú Áitribh €	Iomlán €
Costas					
Iarmhéid amhail 01/01/11	2,292,177	965,108	2,890,092	3,413,701	9,561,078
Éadálacha	0	0	1,150,937	0	1,150,937
Díúscairtí	0	(410,980)	(584,009)	0	(994,989)
Aistriú ón SIT	0	1,600,811	478,851	0	2,079,662
Iarmhéid amhail 31/12/11	2,292,177	2,154,939	3,935,871	3,413,701	11,796,688
Dimheas ar shócmhainní seasta					
Iarmhéid amhail 01/01/11	2,280,440	937,537	2,464,285	3,138,304	8,820,566
Muirear sa bhliain	11,205	18,787	428,256	144,922	603,170
Díúscairtí	0	(410,980)	(584,009)	0	(994,989)
Aistriú ón SIT	0	808,681	412,216	0	1,220,897
Iarmhéid amhail 31/12/11	2,291,645	1,354,025	2,720,748	3,283,226	9,649,644
Glanluach de réir na leabhar amhail an 31/12/11	532	800,914	1,215,123	130,475	2,147,044
Glanluach de réir na leabhar amhail an 31/12/10	11,737	27,571	425,807	275,397	740,512

Ar an 1 Samhain 2012, aistríodh freagracht as soláthar seirbhísí idirghabhála teaghlaigh chuig an mBord um Chúnadh Dlíthiúil. Ar an dáta sin, aistríodh na sócmhainní go léir a bhaineann leis an 16 áitreabh a bhí in úsáid chun seirbhísí idirghabhála teaghlaigh a sholáthar chuig an mBord um Chúnadh Dlíthiúil ag a nglanluach de réir na leabhar. Ar an 1 Samhain 2011 ba ionann glanluach leabhar na sócmhainní sin agus €858,765.

Rinneadh cleachtadh le hathbheithniú a dhéanamh ar shócmhainní seasta le linn 2011 trína sainithníodh sócmhainní atá imithe i léig. Rinneadh na sócmhainní sin ar fad a dhímheas go hiomlán agus rinneadh an trealamh ríomhairí a dhiúscairt de réir Threoir an AE 2002/96/CE.

13. FÉICHIÚNAITHE AGUS RÉAMHÍOCAÍOCHTAÍ

	2011 €	2010 €
Féichiúnaithe - ús ar thaiscí	81,743	106,500
Réamhíocaíochtaí		
- Cíos	135,852	117,002
- Árachas	17,907	19,314
- Tuarastail	15,977	26,870
- Eile	330,064	237,579
- Deimhnithe Cleachta	318,155	260,393
	899,698	767,658

14. CREIDIÚNAITHE AGUS FABHRUITHE

	2011 €	2010 €
Suimeanna dlite laistigh d'aon bhliain amháin:		
Creidiúnaithe & fabhruithe	7,834,418	8,527,896
	7,834,418	8,527,896

Measann an Bille um Chúnamh Dlíthiúil luach na gcásanna beo nár tugadh bille lena n-aghaidh le teacht chuig an méid atá nochta laistigh de na cuntais mar fhoráil. Is é atá sa mhéid sin ná meastachán ar an gcaiteachas a bheidh ag teastáil le haon oibleagáid a shocrú ag dáta an chláir chomhardaithe. In 2011, ba ionann an méid a soláthraíodh maidir le cásanna neamhbhilleáilte agus €7,089,580 (2010 - €7,179,575).

Agus an fhoráil á meas, ghlac an Bord le teicnící críonna um thomhas atá bunaithe ar na sonraí is deireanaí atá ar fáil. Baineadh úsáid as modhanna feabhsaithe um ghabháil sonraí i meastachán an Bhoird le haghaidh na bliana reatha.

Níltear ag súil le haon ioncam le haghaidh cásanna a d'fhéadfadh costais a aisghabháil.

15. CISTÍ CLIANT

	€
Cistí cliant coimeádta amhail an 1 Eanáir (Ollmhéid)	1,222,484
Ús	(21,954)
Cistí cliant coimeádta amhail an 1 Eanáir (Glan ó Ús)	1,200,530
<i>Móide</i> Damhactainí/socraíochtaí a fuarthas i rith 2011	3,960,539
<i>Lúide</i> Socraíochtaí a íocadh, lena n-áirítear ús a ceadaíodh agus costais a aisghabhadh	(4,471,871)
Cistí cliant coimeádta amhail an 1 Nollaig	689,198
Ús ag fabhrú ar chistí claint coimeádta	23,533
Iomlán dlite do chliant	712,730

16. CEANGALTAIS

(a) Ceangaltais faoi léasanna oibriúcháin

Áitíonn an Bord áitreabh i gCathair Saidhbhín, Co. Chiarraí agus Sráid an Mhóta, Baile Átha Cliath agus feidhmíonn sé as 33 ionad eile ar fud na tíre. Tá ceangal ar an mBord cíos €2,423,662 a íoc i rith 2012 maidir le léasanna a éagann mar seo a leanas:

Aistríodh an tSeirbhís Idirghabhála Teaghlaigh chuig an mBord um Chúnamh Dlíthiúil an 1 Samhain 2011. Feidhmíonn an SIT amach as 16 áitreabh ar fud na tíre agus tá an Bord tiomanta €436,210 a íoc le linn 2012 maidir le léasanna a rachaidh in éag mar seo a leanas:

	SIT	€
2012	38,944	139,440
2013-2016	359,514	652,099
2017 ar aghaidh	37,752	1,632,123

(b) Ceangaltais maidir le Táillí Dlí

Táillí Abhcóidí agus Scéimmeanna na gCleachtóirí Príobháideacha	Iomlán €
Cásanna oscailte deimhnithe amhail an 1 Eanáir 2011	15,336,892
Táillí breise deimhnithe in 2011	7,205,033
Íocaíochtaí 2011	(7,977,848)
	14,564,077
A ndearnadh foráil dóibh amhail an 31 Nollaig 2011	(7,089,580)
Ceangaltais gan íoc amhail an 31 Nollaig 2011	7,474,497

Bhí roinnt cásanna ar siúl ag an mBord um Chúnammh Dlíthiúil amhail an 31 Nollaig 2011 nach raibh ceisteanna faoi tháillí socraithe ina leith fós. Faoi réir bheartas gníomhaíochta an Bhoird um Chúnammh Dlíthiúil i leith na gcúrsaí sin, déanann an Bord páirtsoláthar i gcomhair na dtáillí sin bunaithe ar shamhail staitistiúil a aithníonn an gnáth-théarma ina ndéantar soiléiriú ar na costais sin. Cuirtear an tsamhail sin i bhfeidhm go comhsheasmhach sna cásanna go léir a láimhseáiltear. Amhail an 31 Nollaig 2011, bhí €7,089,580 táillí dlí íoctha ag an mBord um Chúnammh Dlíthiúil agus bhí €7,474,497 air mar cheangaltais gan íoc.

17. RÉITEACH AN BHARRACHAIS DON BHLIAIN LE HAIRGEAD Ó GHNÍOMHAÍOCHTAÍ OIBRIÚCHÁIN

	2011 €	2010 €
(Easnamh)/Barrachas don bhliain	(1,121,110)	1,555,455
Athrú i leith míreanna neamhoibriúcháin		
Ús bainc infhaighte	(74,226)	(146,145)
Gluaiseacht ar Chuntas Caipitil	547,767	(393,802)
Athrú i leith míreanna neamhairgid		
Dímheas	603,170	590,184
(Méadú) / Laghdú ar fhéichiúnaithe	(156,797)	86,849
Méadú / (Laghdú) ar chreidiúnaithe	(1,201,235)	100,465
	(1,402,431)	1,793,006

18. GLUAISEACHT AIRGID

	2011 €	2010 €
Iarmhéid amhail 1 Eanáir	6,272,217	4,550,896
Glan-insreabhadh airgid	(2,456,382)	1,721,321
Iarmhéid amhail an 31 Nollaig	3,815,835	6,272,217

19. AN tSEIRBHÍS DLÍ DO DHÍDEANAITHE

	2011 €	2010 €
Áirítear ioncam agus caiteachas i dtaobh na Seibhíse Dlí do Dhídeanaithe sna ráitis airgeadais mar seo a leanas:		
Tuarastail agus costais ghaolmhara	4,096,383	4,395,738
Costais chóiríochta	1,207,620	1,208,437
Táillí dlí agus táillí gairmiúla	895,487	1,283,424
Riarachán ginearálta	272,891	352,095
Sócmhainní seasta ceannaithe	390,480	50,614
	6,862,861	7,290,308
Lúide ranníocaíochtaí ó dhaoine a fuair cúnamh dlíthiúil agus costais aisghafa	(290,308)	(276,952)
lomlán and ghlanchaiteachais sa bhliain	6,572,553	7,013,356

20. FIGIÚIRÍ COMPARÁIDEACHA

Rinneadh roinnt athruithe ar chur i láthair na míreanna sna ráitis airgeadais agus athshonraíodh na figiúirí comparáideacha áit arbh ghá ar bhunús a réitíonn le cur i láthair na bliana reatha.

21. FAOMHADH NA RÁITEAS AIRGEADAIS

Rinne an Bord na Ráitis Airgeadais a fhaomhadh ar an 22 Meitheamh 2012.

AGUISÍN 2: ÚSÁID FUINNIMH 2011

ÚSÁID FUINNIMH A BHAINISTIÚ

Tá líonra de 34 oifig ag an mBord ar fud na tíre. Is é an leictreachas an phríomhfhoinsé fuinnimh, agus tá téamh gáis i sé oifig agus téamh ola sa cheannoifig i gCathair Saidhbhín.

FORBHREATHNÚ AR ÚSÁID FUINNIMH IN 2011

D'ídig an Bord 1499 MWh de leictreachas thar a líonra oifigí in 2011. Tá sé sin i gcomparáid le hídiú 1549 MWh in 2010, rud a fhágann laghdú 50 MWh san ídiú leictreachais in 2011. Baineadh úsáid as 72 MWh de ghás nádúrtha in oifig Shráid an Mhóta. Taispeántar le hiniúchtaí Oifig na nOibreacha Poiblí go raibh méid an ola a úsáideadh sa cheannoifig i gCathair Saidhbhín, thart ar 232 MWh. Bhí sé sin beagán níos ísle ná an 233MWh in 2010. (Tabhair faoi deara: bhí an córas monatóireachta cianda i gcomhair ola ag mífheidhmiú agus tá coigeartuithe déanta bunaithe ar an ola a ceannaíodh). Bhí laghdú suntasach ar an méid leictreachais a úsáideadh i gCathair Saidhbhín ó 101 MWh go 68MWh, sin laghdú 33%.

GNÍOMHARTHA A GLACADH IN 2011

In 2010 rinne an Bord roinnt tionscnamh chun ár bhfeidhmíocht maidir le breosla a fheabhsú, lena n-áirítear na cinn seo a leanas:

- Bhí ceannoifig an Bhoird i gCathair Saidhbhín rannpháirteach i dtionscnamh Oifig na nOibreacha Poiblí Optimising Power at Work (Úsáid Fuinnimh ag an Obair a Bharrfheabhsú). Léirítear leis na hiniúchtaí ar an gceannoifig i gCathair Saidhbhín gur laghdaíodh ídiú foriomlán fuinnimh na hoifige sin faoi 70MW/h ar an meán in aghaidh na bliana ó 2007 i leith.

- Tugadh treoir don fhoireann i ngach láthair soilsíú agus trealamh oifige a chasadh as nuair nach mbíonn sé in úsáid.
- Mionchoigeartuithe ar leibhéal aerchóirithe sa seomra cumarsáide TFC, Cathair Saidhbhín.

Ar an iomlán, in 2011, laghdaigh an Bord ídiú leictreachais faoi 50 MWh, sin laghdú 3.22%.

GNÍOMHARTHA BEARTAITHE LE HAGHAIDH 2012

Díreoidh an Bord ar ídiú in oifigí a rialú agus a laghdú in 2012, chomh maith le dul chun cinn a chothabháil sna hoifigí sin ina raibh ídiú laghdaithe. Bhí an Bord réamhghníomhach le blianta beaga anuas ag tabhairt isteach bearta lena chinntiú go gcastar as na ríomhairí pearsanta uile go huathoibríoch istóiche agus ag an deireadh seachtaine. Cuirfear in iúl don fhoireann uile nach mór soilse a chasadh as nuair nach mbíonn an oifig in úsáid. Casfar as (seachas iad a fhágáil ar fuireachas) na hinnill, fótachóipirí, printéirí, ríomhairí pearsanta uile nuair nach mbíonn siad in úsáid, go háirithe sa tráthnóna agus ag an deireadh seachtaine. Déanfar mionchoigeartuithe ar rialaitheoirí téimh agus aerchóirithe nuair is gá sin chun ídiú fuinnimh a laghdú. Ina theannta sin, tá an bord tar éis freagracht a ghlacadh as 16 oifig Seirbhíse Idirghabhála Teaghlaigh a riar agus déanfar iarracht ídiú fuinnimh sna hoifigí sin a laghdú freisin.

AGUISÍN 3: LIOSTA D'IONAID DLÍ

IONAID DLÍ LÁNAIMSEARHTHA

IONAD DLÍ	ATURNAE BAINISTÍOCHTA
AN CABHÁN Ionad Siopadóireachta na Cúirte Nua, Sráid na hEaglaise, an Cabhán Teil: (049) 433 1110 Facs: (049) 433 1304	Patricia O'Reilly
AN CLÁR Aonad 6A, Cearnóg na gCeannaithe, Inis, Co. an Chláir Teil: (065) 682 1929 Facs: (065) 682 1939	Mary Cuffe
CORCAIGH Teach an Ché Thuaidh, Cé Pope, Corcaigh Teil: (021) 455 1686 Facs: (021) 455 1690	Betty Dineen
An Cúigiú hUrlár, Foirgneamh Irish Life, 1A An Mál Theas, Corcaigh Teil: (021) 427 5998 Facs: (021) 427 6927	Deirdre Kissane
DÚN NA nGALL Ionad Baile Leitir Ceanainn, Bóthar an Ghiúistís Breathnach, Leitir Ceanainn, Co. Dhún na nGall Teil: (074) 912 6177 Facs: (074) 912 6086	Ray Finucane
BAILE ÁTHA CLIATH 45 Sráid Ghairdinéir Íochtarach, Baile Átha Cliath 1 Teil: (01) 874 5440 Facs: (01) 874 6896	Shane Dooley
Ionad an Túir, Sráidbhaile Chluain Dolcáin, Baile Átha Cliath 22 Teil: (01) 457 6011 Facs: (01) 457 6007	Tom Nally
Faiche an tSráidbhaile, Tamhlacht, Baile Átha Cliath 24 Teil: (01) 451 1519 Facs: (01) 451 7989	Pauline Corcoran
44/49 An Phríomhshráid, Fionnghlas, Baile Átha Cliath 11 Teil: (01) 864 0314 Facs: (01) 864 0362	Marie Quirke
48/49 Sráid Brunswick Thuaidh, Lána Sheoirse, Baile Átha Cliath 7 Teil: (01) 646 9700 Facs: (01) 646 9799	Hugh Cunniam
Aonad 6-8, Ionad Gnó, Bóthar Chluain Saileach Baile Bhainséir, Baile Átha Cliath 15 Teil: (01) 820 0455 Facs: (01) 820 0450	Joan Crawford
An tAonad Failí Leighis 7 – 11 Cúirt Montague, Sráid Montague, Baile Átha Cliath 2 Teil: (01) 4776 208 Facs: (01) 477 6241	Margaret O'Shea-Grewcock
48/49 Sráid Brunswick Thuaidh, Lána Sheoirse, Baile Átha Cliath 7 Teil: (01) 646 9740 Facs: (01) 646 9750	Anke Hartas

Oifig Theach an Charnáin Sráid Essex Thoir, Baile Átha Cliath 2 Teil: (01) 675 5566/(01) 675 5565 Facs: (01) 764 5116	Garrett Searson
GAILLIMH 9 Sráid Phroinsias, Gaillimh Teil: (091) 561650 Facs: (091) 563825	Mary Griffin
CIARRAÍ 1 Plás Day, Trá Lí, Co. Chiarraí eil: (066) 712 6900 Facs: (066) 712 3631	Carol Anne Coolican
CILL DARA Plás Uí Chainín, Droichead Nua, Co. Chill Dara Teil: (045) 435777 Facs: (045) 435766	Edel Poole
CILL CHAINNIGH 87 Sráid Mhaidilín, Cill Chainnigh Teil: (056) 776 1611 Facs: (056) 776 1562	Niall Murphy
LAOIS Aonad 6A, Sráid an Droichid, Port Laoise, Co Laoise Teil: (057) 866 1366 Facs: (057) 866 1362	Catherine Martin
LUIMNEACH Aonad F, Cé na Comhla, Luimneach Teil: (061) 314599 Facs: (061) 318330	Fergal Rooney
AN LONGFORT Clós an Chomhair Chreidmheasa, 50A An Phríomhshráid, An Longfort Teil: (043) 334 7590 Facs: (043) 334 7594	Edel Hamilton
LÚ Teach Condil, Plás Roden, Dún Dealgan, Co. Lú Teil: (042) 933 0448 Facs: (042) 933 0991	Deirdre McMichael
MAIGH EO Meal Humbert, an Phríomhshráid, Caisleán an Bharraigh, Co. Mhaigh Eo Teil: (094) 902 4334 Facs: (094) 902 3721	Thomas O' Mahony
AN MHÍ Bóthar Uí Chinnéide, an Uaimh, Co. an Mhí Teil: (046) 907 2515 Facs: (046) 907 2519	Mary Pat Ahern
MUINEACHÁN Teach Alma, An Diamant, Muineachán Teil: (047) 84888 Facs: (047) 84879	Stephanie Coggans

<p>UÍBH FHAILÍ Sráid an Chalafoirt, Tulach Mhór Teil: (057) 935 1177 Facs: (057) 935 1544</p>	Deirdre O'Connor
<p>SLIGEACH Teach Uisce an Droichid, Paráid Choill na Carraige, Sligeach Teil: (071) 916 1670 Facs: (071) 916 1681</p>	Fiona McGuire
<p>TIOBRAID ÁRANN Cúirt na Manach, Sráid na Mainistreach, An tAonach, Co. Thiobraid Árann Teil: (067) 34181 Facs: (067) 34083</p>	Catherine Ryan
<p>PORT LÁIRGE Teach Cheanada, Sráid Cheanada, Port Láirge Teil: (051) 855814 Facs: (051) 871237</p>	Aidan Lynch
<p>AN IARMHÍ Lána an Phumpa, an Baile Gaelach, Baile Áth Luain, Co. na hIarmhí Teil: (090) 647 4694 Facs: (090) 647 2160</p>	Phil O'Laoide
<p>LOCH GARMAN Aonad 8, Cearnóg Redmond, Loch Garman Teil: (053) 912 2622 Facs: (053) 912 4927</p>	Geraldine Harhen
<p>CILL MHANTÁIN Sráid an Droichid, Cill Mhantáin Teil: (0404) 66166 Facs: (0404) 66197</p>	Barbara Smyth
<p>AN tSEIRBHÍS DLÍ DO DHÍDEANAITHE 48/49 Sráid Brunswick Thuaidh, Lána Sheoirse, Baile Átha Cliath 7 Teil: (01) 646 9600 Facs: (01) 671 0200</p> <p>An Oifig Chlárúcháin Teach Timberlay 79/83 Sráid an Mhóta Íochtarach, Baile Átha Cliath 2 Teil: (01) 631 0800 Facs: (01) 661 5011</p>	Gráinne Brophy

IONAID DLÍ PHÁIRTAIMSEARTHA

LÁTHAIR AGUS TEILEAFÓN	AR OSCAILT	IONAD DLÍ
CEATHARLACH Biúro Chaitríona um Fhaisnéis Do Shaoránaigh, Bóthar Sheosaimh, Ceatharlach Teil: (059) 913 8700	Dhá uair sa mhí	Cill Chainnigh
CORCAIGH An Biúro um Fhaisnéis Do Shaoránaigh, Cearnóg Wolfe Tone, Beantraí Teil: (021) 455 1686	Uair amháin sa mhí	Corcaigh (Cé Pope)
DÚN NA nGALL Teach na Cúirte, Baile Dhún na nGall Teil: (074) 912 6177	Uair amháin sa mhí	Leitir Ceanainn
CIARRAÍ Óstán Arbutus, 52 an tSráid Mhór, Cill Airne Teil: (066) 712 6900	Le coinne	Trá Lí
LIATROIM An tIonad Sláinte, Bóthar Liatroma, Cora Droma Rúisc Teil: (043) 47590	Uair amháin sa mhí	An Longfort
LÚ Ionad Seirbhísí Pobail Dhroichead Átha, Corrán Scarlett, Droichead Átha Teil: (041) 983 6084/983 3490	Le coinne	Muineachán
MAIGH EO An tIonad Tréadach (Tailte na hArdeaglaise) Béal an Átha, Co. Mhaigh Eo Teil: (094) 902 4334	Uair amháin sa mhí	Caisleán an Bharraigh
An tIonad Sláinte, Bóthar Chnoc Mhuire, Béal Átha hAmhnais Teil: (094) 902 4334	An ceathrú Máirt de gach mí	Caisleán an Bharraigh
ROS COMÁIN An tIonad Faisnéise do Shaoránaigh, 7 Sráid Ail Finn, Mainistir na Búille Teil: (071) 916 1670	Uair amháin gach dara mí	Sligeach
TIOBRAID ÁRANN Seirbhísí Sóisialta Pobail Dhurlais, Sráid Rossa, Durlas Teil: (0504) 22169	An dara Máirt de gach mí	An tAonach
An tIonad Faisnéise do Shaoránaigh, 14 Sráid Wellington, Cluain Meala Teil: (052) 22267	Ceithre huair sa mhí	An tAonach
AN IARMHÍ Aonad 11, an tIonad Fiontair, Sráid Gheata an Easpaig, an Muileann gCearr Teil: (090) 647 4694	Uair amháin sa mhí	Baile Áth Luain

AGUISÍN 4: LIOSTA D'OIFIGÍ NA SEIRBHÍSE IDIRGHABHÁLA TEAGHLAIGH

OIFIGÍ LÁNAIMSEARTHA

Baile Átha Cliath

1ú Urlár,
Teach Fhaiche Stiabhna,
Ardán Phort an Iarla,
Baile Átha Cliath 2
Teileafón: (01) 634 4320
Uaireanta oscailte: Luan go hAoine, 9rn - 5in

Corcaigh

An 3ú & an 4ú hUrlár,
Teach Hibernian,
80A An Mál Theas,
Corcaigh
Teileafón: (021) 425 2200
Uaireanta oscailte: Luan go hAoine, 9rn - 5in

Gaillimh

An 3ú hUrlár,
Cearnóg na gCeannaithe,
Sráid na nDuganna Nua,
Gaillimh
Teileafón: (091) 509730
Uaireanta oscailte: Luan go hAoine, 9rn - 5in

Luimneach

An 3ú hUrlár,
Riverpoint,
Sráid Mhala Íochtarach,
Luimneach
Teileafón: (061) 214310
Uaireanta oscailte: Luan go hAoine, 9rn - 5in

TÁ OIFIGÍ PÁIRTAIMSEARTHA SNA HÁITEANNA SEO A LEANAS:

Dún na nGall

An 3ú hUrlár,
Teach Riverfront,
Bóthar an Phiarsaigh,
Leitir Ceanainn,
Co. Dhún na nGall
Teileafón: (074) 910 2240
Uaireanta oscailte: Dé Luain & Dé Máirt 9rn - 1in, 2in - 5in.
Dé Céadaoin 9rn - 12.30in (cumhdach riaracháin)

Baile Átha Cliath

Baile Bhlainséir

Teach an Chinn Thiar,
Páirc Ghnó an Chinn Thiar,
Síneadh Bhóthar Snugborough,
Baile Bhlainséir,
Baile Átha Cliath 15
Teileafón: (01) 811 8650
Uaireanta oscailte: Déardaoin & Dé hAoine 9rn - 1in, 2in - 5in.
Dé Luain 9rn - 12.30in (cumhdach riaracháin)

Ráth Eanaigh

Teach Skillings,
Oifigí an chéad urláir,
Ionad Siopadóireachta Ráth Eanaigh,
Bóthar Bhinn Éadair,
Baile Átha Cliath 5
Teileafón (01) 851 0730
Uaireanta oscailte: Déardaoin & Dé hAoine 9rn - 1in, 2in - 5in.
Dé Máirt 9rn - 12.30in (riarachán amháin)

Tamhlacht

The Rere,
Ionad Seirbhísí Sóisialta Thamhlachta,
An Chearnóg,
Tamhlacht,
Baile Átha Cliath 24
Teileafón: (01) 414 5180
Uaireanta oscailte: Dé Máirt & Dé Céadaoin 9rn - 1 in,
2in - 5in.
Dé Luain 9rn - 12.30in (riarachán amháin)

Ciarraí

Aonad 2,
Plás an Mhargaidh,
An Phríomhshráid,
Trá Lí,
Co. Chiarraí
Teileafón: (066) 718 6100
Uaireanta oscailte: Dé Luain & Dé Máirt 9rn - 1in, 2in
- 5in.
Dé Céadaoin 9rn - 12.30in (cumhdach riaracháin)

Laois

Leibhéal 2,
Teach Grattan,
Ionad Gnó Theach Grattan,
Port Laoise,
Co. Laoise
Teileafón: (057) 869 5730
Uaireanta oscailte: Dé Máirt agus Dé Céadaoin 9rn -
1in & 2in - 5in,
Déardaoin 9rn - 12.30in (cumhdach riaracháin)

An Lú

10 Baile na Trá,
Dún Dealgan,
Co. Lú
Teileafón: (042) 935 9410
Uaireanta oscailte: Dé Máirt & Déardaoin 9.30rn - 1in,
2in - 5.30in.
Dé Céadaoin 9rn - 12.30in (cumhdach riaracháin)

Maigh Eo

f/ch an Ionaid Teaghlaigh,
Sráid an tSéipéil,
Caisleán an Bharraigh,
Co. Mhaigh Eo
Teileafón: (094) 903 5120
Uaireanta oscailte: Déardaoin & Dé hAoine 9rn - 1in,
2in - 5in.
Dé Céadaoin 9rn - 12.30in (cumhdach riaracháin)

Sligeach

Leibhéal 6,
Ionad Siopadóireachta Thaobh na Cé,
Sráid an Fhíona,
Sligeach
Teileafón: (071) 915 4260
Uaireanta oscailte: Dé Luain & Dé Máirt 9rn - 1in, 2in
- 5in.
Dé Céadaoin 9rn - 12.30in (cumhdach riaracháin)

Port Láirge

13B Teach Wallace,
Geata Maritana,
Sráid Cheanada,
Port Láirge
Teileafón (051) 860460
Uaireanta oscailte: Dé Luain & Dé Máirt 9rn - 1in, 2in
- 5in.
Dé Céadaoin 9rn - 12.30in (riarachán amháin)

An Iarmhí

Suite 10, an Chéad Urlár,

Ionad Gnó Inish Carraig,

Oileán Golden,

Baile Átha Luain,

Co. Na hIarmhí

Teileafón: (0906) 420970

Uaireanta oscailte: Dé Luain & Dé Máirt 9rn - 1in, 2in - 5in.

Dé Céadaoin 9rn - 12.30in (Riarachán amháin)

Loch Garman

32 An Ché Thiar,

Cé Theach an Chustaim,

Loch Garman

Teil: (053) 916 3050

Uaireanta oscailte: Dé Luain & Dé Máirt 9rn - 1in, 2in - 5in.

Dé Céadaoin 9rn - 12.30in (cumhdach riaracháin)



Sráid an Chalaídh, Cathair Saidhbhín, Co. Chiarraí.

Teil: 066 947 1000

Íosghlao: 1890 615 200

Facs: 066 9471035

Ríomhphost: eolas@legalaidboard.ie

www.legalaidboard.ie